

birlik haberleri

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ · BİRLİK HABERLERİ BÜLTENİ · EYLÜL-EKİM 2019 · SAYI: 188

TMMOB 45. DÖNEM 4. DANIŞMA KURULU ÇANAKKALE'DE TOPLANDI

Bu Sayıda

Toplumun genel çıkarları yerine sermayenin rant hırsı üzerine kurulu işletmecilik mantığı insana ve doğaya ait her şeye zarar veriyor. Dere yataklarını kurutan HES'ler, tarım alanlarını yok eden işletmeler, havamızı solunamaz hale getiren Jeotermal Enerji Santralleri, tarihi yapıları sular altında bırakan barajlar, ormanlarımızı yok eden madenler, çevreyi kirleten fabrikalar halkın sağlığını ve doğayı tehdit ediyor.

TMMOB olarak doğayı ve insan hayatını öncelemeyen, kamunun çıkarını gözetmeyen yatırımların karşısında duruyoruz. Çanakkale Kaz Dağlarında yürütülen sömürge madencilğine karşı, Aydın'da tarımı ve insan yaşamını tehdit eden Jeotermal Enerji Santrallerine karşı ve Salda Gölünün ekolojisini tahrip edecek projelere karşı yürüttüğümüz toplumsal ve hukuki mücadele geçtiğimiz aylarda TMMOB'nin en önemli gündemlerinden birisi oldu. Çevre sorununun önemini vurgulamak için 45. Dönem 4. Danışma Kurulu toplantımız Çanakkale'de toplandı.

Danışma Kurulumuzda AKP'nin halk iradesini yok sayan anlayışına, doğayı ve insan hayatını tehdit eden projelerine, toplumsal muhalefeti sindirmeye yönelik politikalarına karşı ortak mücadele vurgusu yapıldı.

Bu sayımızda mühendis, mimar ve şehir plancılarının haklarını korumak, ülkemizdeki demokrasi mücadelesini geliştirmek için yaptığımız eylem, etkinlik ve açıklamalara yer veriyoruz.

İyi okumalar...

birlik haberleri

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BİRLİK HABERLERİ BÜLTENİ

İKİ AYDA BİR YAYIMLANIR • YAYGIN SÜRELİ YAYIN
1.500 adet basılmıştır. Üyelere ücretsiz dağıtılır.

YÖNETİM YERİ

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Selanik Cad. No:19/1 Yenışehir 06650 ANKARA
Tel: (312) 418 12 75 • Faks: (312) 417 48 24
www.tmmob.org.tr • tmmob@tmmob.org.tr
facebook.com/tmmob1954
twitter.com/TMMOB1954

TMMOB ADINA SAHİBİ ve
SORUMLU YAZIŞLARI MÜDÜRÜ
Emin KORAMAZ

BASKI

Ankamat Matbaacılık San. Ltd. Şti.
1333 Cadde 1344 Sokak No:60
İvedik Organize Sanayi-ANKARA
Tel: (312) 394 54 94 • Sertifika No: 13256

BASKI TARİHİ
Kasım 2019

İÇİNDEKİLER**AÇIKLAMALAR**

TMMOB 45. DÖNEM 4. DANIŞMA KURULU ÇANAKKALE'DE TOPLANDI 3

ÇOCUKLARIMIZA BARIŞ İÇİNDE BİR ÜLKE VE DÜNYA BIRAKMAK İÇİN SAVAŞ POLİTİKALARINA GEÇİT VERME YECEĞİZ! 9

40. YILINDA 19 EYLÜL 1979 İŞ BIRAKMA EYLEMİNİ VE TMMOB MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI DAYANIŞMA GÜNÜNÜ KUTLUYORUZ 16

19 EYLÜL MMSP DAYANIŞMA GÜNÜNÜN 40. YILI YURT GENELİNDE KUTLANDI 18

TMMOB EMEKLİ MÜHENDİS MİMAR ŞEHİR PLANCILARI SORUNLARI ÇALIŞTAYI GERÇEKLEŞTİRİLDİ 27

DİSK, KESK, TMMOB, TTB: "BU TOPRAKLARIN İHTİYACI ADALET, DEMOKRASİ ve BARIŞTIR" 38

65. YILIMIZDA GÜÇLENEREK VE BÜYÜYEREK... YAŞASIN TMMOB, YAŞASIN MÜCADELEMİZ! 39

HABERLER

TMMOB 3. BİLİRKİŞİLİK ÇALIŞTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ YAYIMLANDI 43

TMMOB BÜYÜK MENDERES HAVZASINDA JEOTERMAL ENERJİ SANTRALİ GERÇEĞİ ÇALIŞTAYI GERÇEKLEŞTİRİLDİ 46

VI. ELEKTRİK TESİSAT ULUSAL KONGRE VE SERGİSİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ 50

TMMOB DÜNYA GIDA GÜNÜ 2019 SEMPOZYUMU GERÇEKLEŞTİRİLDİ 53

COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ KONGRESİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ 56

I.ULUSLARARASI X.ULUSAL İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ KONGRESİ DÜZENLENDİ 58

İKK HABERLERİ

TMMOB MUĞLA İKK MTA'NIN SİT ALANINDA KÖMÜR ARAMA ÇALIŞMALARINA SUÇ DUYURUSUNDA BULUNDU 62

TMMOB KOCAELİ İKK: TÜM KURUM VE KURULLARIMIZIN ÖNCELİKLİ GÖREVİ: TARİHSEL VE DOĞAL VARLIKLARIMIZA SAHİP ÇIKMAKTIR 63

TMMOB 45. DÖNEM 6. DENETLEME KURULU TOPLANTISI YAPILDI 79

TMMOB 45. DÖNEM 4. DANIŞMA KURULU ÇANAKKALE'DE TOPLANDI

TMMOB 45. Dönem 4. Danışma Kurulu Toplantısı 28 Eylül 2019 tarihinde Çanakkale'de, Belediye Çalışanları Eğitim ve Sosyal Tesisi'nde Ercan Adsız Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. Toplantıda Kaz Dağlarında ve ülkemizin dört bir yanında yürütülen sömürge madencilğine karşı mücadelenin güçlendirileceği vurgulanırken, ülke gündemindeki demokrasi karşıtı gelişmeler değerlendirildi.

Danışma Kurulu Toplantısı ardından, Danışma Kurulu Üyeleri toplu olarak Kirazlı Köyü Balaban Tepesi'ne giderek maden sahasının kapısının önünde basın açıklaması gerçekleştirdi. Basın açıklamasının ardından direniş alanı ziyaret edilerek, Danışma Kurulu'nun dayanışma ve direnişi büyütme iradesi paylaşıldı.

TMMOB Yönetim Kurulu'nun aldığı kararlar Kaz Dağları'nda yürütülen sömürge madencilğine karşı yükselen direnişe destek vermek amacıyla Çanakkale'de gerçekleştirilen TMMOB 45. Dönem 4. Danışma Kurulu Toplantısı Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz'ın açılış konuşması ile başladı. Koramaz konuşmasında "Bu haklı mücadeleyi tüm ülkeye yaymak için elimizden gelen tüm çabayı göstereceğiz." diyerek, Danışma Kurulu'nun direniş ve dayanışma kararlılığını vurguladı.

Koramaz'ın konuşmasının ardından tüm mühendislik, mimarlık ve planlama disiplinlerinden Danışma Kurulu üyeleri söz alarak bu haklı mücadelenin güçlendirilmesi gerektiğini dile getirdi. Daha sonra ise Birlik üyemiz ve aynı zamanda Çanakkale Belediye Başkan Yardımcısı İrfan Mutluay kürsüye gelerek İstanbul seçimleri hakkında bilgilendirme ve değerlendirmelerde bulundu.

Danışma Kurulu Toplantısında TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz'ın ardından sırasıyla; Mehmet Soğancı (TMMOB Eski Yönetim Kurulu Başkanı, MMO), İrfan Mutluay (ZMO, Çanakkale Bld. Bşk. Yrd.), Yunus Yener (MMO), Tevfik Peker (MMO), Ali Salman (MO), Özden Güngör (ZMO), Selçuk Soylu (MMO), Gazi İpek (EMO), Mehmet Emin Tümmür (MMO), Mehmet Orak (EMO), Ayhan Yüksel (Maden MO), Hulusi Sarıkaya (JMO), Fikri Düşünceli (MMO), Hamit Gayretli (Maden MO), Ali Özerk (MO), Kemal Zeki Taydaş (Gıda MO), Sabahattin Bilge (OMO), Helil İnay Kınay (ÇMO), Görkem Acar (MO), Birhan Şahin (MMO), Cemalettin Küçük (TMMOB YK), Hürriyet Demirhan (Maden MO), Battal Kılıç (MMO), Mehmet Torun (Maden MO), Mesut Ertuğrul (OMO), Tüla Aygün (MO), Zeki Aslan (MMO) konuşmalarını gerçekleştirdiler.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz'ın Danışma Kurulu Toplantısı'nda yaptığı konuşmanın tam metni ise şöyle:

**Sayın Oda Başkanlarım,
Onur ve Denetleme Kurulları Değerli Üyeleri,
Birlik ve Odalarımızın Yöneticileri,
Sevgili Meslektaşlarım ve Konuklarımız,**

TMMOB 45. Dönem Dördüncü Danışma Kurulu toplantısına hoş geldiniz. Bir önceki danışma kurulumuzu, iptal edilen İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı seçimleri sonrasında, demokrasiye ve halk iradesine sahip çıktığımızı göstermek için İstanbul'da gerçekleştirmiştik.

Bugün de doğamıza ve doğal kaynaklarımız sahip çıktığımızı göstermek için Çanakkale'deyiz. Şair demiş ya hani: Hangi dağ efkârlıysa ordayız / Perişan edilen her şey bizimdir / Yağmur oluyoruz hangi ırmak kurusa / Gülüşümüz çocuk / Adımız eşkıyaya çıkmıştır bizim...

Kaz Dağları'nın, Kirazlı'nın, Çanakkale'nin efkârına ortak olmak, yarasına merhem olmak için Türkiye'nin dört bir yanından gelen çıkıp gelen eşkıyalar, hepimiz hoş geldiniz.

Konuşmamın en başında, ormanlarına, su kaynaklarına, doğaya sahip çıkmak için 65 gündür "Su ve Vicdan Nöbeti"nde olan Çanakkale halkını ve çevre gönüllülerini selamlıyorum. Onların mücadele ve kararlılığı, Kirazlı'da yaşanan doğa katliamının ve maden sömürsünün tüm Türkiye ve dünya tarafından görülmesine neden oldu. Mücadeleleri önünde saygıyla eğiliyorum.

Değerli Arkadaşlar,

Danışma Kurulumuzun bugün Çanakkale'de toplanmasına vesile olan şey, Kanadalı Maden Şirketi'nin doğayı ve insan yaşamını yok sayan madencilik anlayışıdır.

Örneklerine daha önceki yıllarda Artvin Cerattepe'de, Uşak Eşme'de, İzmir Efemçukuru'nda ve Bergama Ovacık'ta gördüğümüz bu madencilik anlayışı, bugün toplantımızı gerçekleştirdiğimiz Çanakkale'nin Lapseki, Bayramiç, Çan, Yenice ilçeleri ile Küçükkuşu beldesinde bulunan altın arama sahalarında izin verilen bu madencilik anlayış bir tür yağmacılık faaliyetidir. Ekosistemi tahrip eden, ormanlarımızı yok eden, çevreye onarılamaz zararlar veren bu anlayışı kınıyoruz.

Anadolu coğrafyası maden çeşitliliği ve zenginliği bakımından dünyanın sayılı yerleri arasında yer alıyor. Bu topraklarda yaşayan insanlar binlerce yıl boyunca madencilikle uğraşmıştır. Çıkarılan bu madenler Anadolu'ya yaşayan medeniyetlerin gelişimine büyük katkı sağlamıştır.

Tarımdan sanayiye, enerjiden inşaata, mutfaktan temizliğe kadar hayatımızın her alanında bu madenler kullanılmaktadır. Dolayısıyla madenlerin ve madencilik faaliyetlerinin diğer sektörlerdeki üretim faaliyetlerine göre daha ayrıcalıklı bir yeri bulunmaktadır.

Her şeyden önce bilinmelidir ki, ülke topraklarımızın parçası olan madenlerimiz üzerinde bu ülkede yaşayan herkesin hakkı bulunmaktadır. Dahası, üretildikleri anda tükendikleri ve yenilenemedikleri için, gelecek nesillerimizin de bu madenler üzerinde hakkı vardır. Dolayısıyla madenlerimizin üretim süreçleri, halkın ortak çıkarı esas alınarak ve gelecek nesillerin ihtiyaçları da gözetilerek kamusal bir anlayışla planlanmalıdır.

Oysa bugün ülkemizde yürütülmekte olan madencilik faaliyeti kelimenin gerçek anlamıyla "Sömürge Madencilik"dir. Yeraltı zenginliğinin mümkün olan en kısa sürede ülke dışına çıkarıldığı, geride ise tümüyle verimsizleştirilmiş ve kirletilmiş bir toprağın bırakıldığı bu anlayış, sadece madencilik değil, yaşamı da sürdürülemez hale getirmektedir. Bu madencilik anlayışı, bir üretim faaliyeti değil, bir sömürü faaliyetidir. Madenleri olduğu gibi, doğayı ve halkı da sömürmektedir.

Maden üretimini gündelik ekonomik çıkarlar doğrultusunda, sermaye kesimlerine kaynak yaratmak için gerçekleştirenler, ülkemizin geleceğine ve halkımızın ortak çıkarına ihanet içindedir! Bu madencilik anlayışının tek kazananı, maden şirketleridir. Bugün en çarpıcı haliyle Kaz Dağlarında gördüğümüz bu anlayış, yarın Murat Dağı'nda, Ağı Dağı'nda ve Munzurlarda benzer manzaralar yaratacaktır.

Sömürge madenciliklerinin ülkemizde yayılmasının nedeni mevcut siyasi iktidardır. 2004 yılında Maden Kanunu'nda yapılan değişiklikler ve 2005 yılında Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliği'ndeki düzenlemelerle yeraltı ve yer üstü madenlerimiz yerli ve yabancı sermaye gruplarının sınırsız sömürsüne açıldı. Bu dönemden itibaren ormanlar, ağaçlandırma sahaları, özel koruma bölgeleri, milli parklar, meralar, sit alanları, su havzaları, kıyı alanları, turizm bölgeleri hatta askeri yasak bölgeler bile madencilik faaliyetine açıldı. 2005 yılından bu yana on binlerce hektar orman alanı madencilik faaliyetleri için tahsis edildi.

Madenler iktidar dönemi boyunca AKP'nin en önemli özelleştirme ve rant aktarma kalemlerinden birisi oldu. Ülkemizin en önemli madenleri yabancı maden şirketleri ile yandaş inşaat şirketleri arasında pay edildi.

İşte bu yüzden bizim için Kirazlı'da kesilen on binlerce ağaç sadece büyük bir çevre felaketinin değil, bu ülkeye yapılan büyük bir ihanetin de göstergesidir. Bu ihaneti yapanlardan hesabı halk soracaktır.

TMMOB, tarihi boyunca üretimden, sanayileşmeden, büyümeden ve kalkınmadan yana tavır almıştır. TMMOB aynı zamanda ülkedeki üretimin toplumun genel çıkarı için kullanılmasından ve ülkenin ortak zenginliklerinin hakça paylaşılmasından yana da tavır almıştır. Sanayi, enerji, tarım gibi üretici sektörlerin temel ihtiyaçlarını sağlayan madencilik bakışımız da bu toplumcu-kamucu anlayışımızın yansımasıdır.

Bizler yıllardan bu yana ülkemizdeki tüm madencilik faaliyetlerinin kamu yararını ve ülke geleceğini gözeterek biçimde planlanmasını savunduk. Tüm madenlerimizin kamu eliyle işletilmesini ve maden işletmelerinde kamu denetiminin sağlanmasını savunduk. Madencilik faaliyetlerinin doğaya ve doğal yaşama uygun biçimde yürütülmesini savunduk.

Bundan sonra da savunduğumuz bu değerler için mücadele etmeye devam edeceğiz. Sömürgeci karşılarında Çanakkale'de, Cerattepe'de, Murat Dağı'nda direnen yöre halkının yanında olmaya devam edeceğiz.

Değerli Arkadaşlar,

İstanbul'da gerçekleştirdiğimiz bir önceki Danışma Kurulu toplantımızın açılış konuşmasında, bu halkın ferasetinin ve demokrasiye olan bağlılığının altını çizerek, 31 Mart'ta kazanılan seçimin 23 Haziran'da kaybedilmeyeceğine inandığımızı dile getirmiştik. Nitekim 23 Haziran seçimlerinde yüzde 10'luk bir oy farkı ortaya çıktı.

Seçim sonrasında ortaya dökülen israf düzeni ve rant ilişkileri siyasi iktidarın İstanbul Büyükşehir Belediyesine neden bu denli büyük bir hırsıyla sahip olmak istediğini de hepimize gösterdi. Yıllardır belediye imkanlarını kendi siyasi menfaatleri doğrultusunda, kendi sermaye gruplarını beslemek için kullanan AKP'nin çıkar ilişkileri birbiri ardına ortaya dökülüyor.

AKP'nin tek adam rejimi altında girdiği ilk yerel seçimlerde yaşadığı yenilgi pek çok gelişmeye neden oldu. Bunlardan ilki AKP'nin içerisindeki çıkar çatışmalarının ayyuka çıkması oldu.

Bahsettiğim sadece AKP'nin geçmiş dönem kurmaylarının yeni siyasi arayışlara girmesiyle sınırlı bir çatışma değil. Halen Erdoğan'ın etrafından bulunan pek çok kesim de daralan ekonomik ve siyasi ranttan daha fazla pay alabilmek için birbirleriyle yarış ve çatışma haline girdiler. Kabinede yer alan bakanlıklar arasında, iktidarın palazlandığı sermaye grupları arasında, yandaş medya içerisinde açıktan bir rant kavgası yürüyor.

AKP kendi içindeki bu büyük bölünmeyi ve rant kavgasını kontrol altına alabilmek artık hepimizin ezberlediği o iki politikayı uyguluyor. İlki polis şiddetini ve hukuku kullanarak muhalefeti baskı altına almak; ikincisi ise dışlayıcı-kamplaştırıcı politikalarla toplumu kamplaştırmaya çalışmak.

AKP'nin antidemokratik yüzünün en belirgin dışavurumu olan bu senaryo seçimler sonrasında bir kez daha uygulamaya koyuldu.

Seçimler sonrasındaki dönemde TTB Merkez konseyi üyeleri hakkında yaptıkları basın açıklaması nedeniyle verilen hapis cezası, CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu'nun 7 yıl önceki sosyal medya paylaşımları için verilen hapis cezası ve yeniden görülmeye başlanan Gezi Davası gibi pek çok yargılama, AKP'nin hukuku bir sopa olarak kullanmasının en basit örnekleridir.

Toplumsal muhalefete yargı eliyle verilen bu gözdağına eş zamanlı olarak HDP'nin elinde bulundurduğu Diyarbakır, Van ve Mardin Büyükşehir Belediyelerine kayyum atanması, senaryonun ikinci bölümünü oluşturmaktadır.

Atanmışların seçilmişler üzerindeki bu zorbalığı, AKP'nin demokrasiye ve halk iradesine bakışının özeti. Bu anlayış, benzerlerini darbe dönemlerinde gördüğümüz faşizan bir yönetim zihniyetinin ürünüdür.

Yaşanan bu durumun İçişleri Bakanlığının açıklamasında olduğu gibi "haklarında yürütülen soruşturmalarla ilgili" olmadığını hepimiz biliyoruz. Hukuki değil tümüyle siyasi olan bu kararı zaten seçimler öncesinde Cumhurbaşkanı Erdoğan yaptığı mitinglerde açık açık dile getirmişti.

Buna rağmen halk bu tehditlere boyun eğmeyerek yöneticilerini seçti. Çünkü daha önce de dile getirdiğim gibi, bu ülke halkının demokrasiye olan inancı, AKP'nin seçimlere ve demokrasiye olan saygısından daha fazladır. Halk kendi oyuna sahip çıkmakta ama AKP halkın verdiği oya saygı duymamaktadır.

Bizler yaşanan bu büyük demokrasi ayıbının altını çizmek, halk iradesine ve hukukun üstünlüğüne saygı duyulmasının önemini göstermek için geçtiğimiz hafta YMMOB Yönetim Kurulu ve Oda Başkanları ortak toplantımızı Diyarbakır'da gerçekleştirdik.

Toplantı sonrasında 1 ayı aşkın zamandır devam eden Demokrasi Nöbetini ve görevden alınan eş Belediye Başkanlarını ziyaret ettik. TMMOB'nin demokrasiden ve halk iradesinden yana kararlı tutumunu tüm Diyarbakır halkıyla paylaştık.

Orada gördük ki AKP'nin kayyumlar konusunda hiçbir inandırıcılığı ve ikna ediciliği bulunmamaktadır. Bunu gören AKP, belediyeleri kriminalize ederek, HDP binalarının önünü eylem alanlarına çevirerek, yandaş basında provokatif haberler yaparak toplumsal muhalefeti ayırtırmak istiyor. İnanıyorum ki bu ülke halkı bu tuzağa düşmeyecek, bu provakasyona gelmeyecektir.

Ülkenin en batısı olan Çanakkale'den bir kez daha demokrasiye, barışa ve halkların kardeşliğine olan inancımızı ve bağlılığımızı dile getiriyorum. AKP savaş ve şiddet politikalarıyla bizleri ayırmaya çalıştıkça, bizler barış ve kardeşlik duygularıyla birbirimize sarılacağız. Onların kin ve nefret duyguları, bizlerin bir arada yaşam arzumuzu asla yenemeyecek! Kardeşlerimize ve kardeşliğimize daima sahip çıkacağız!

Değerli Arkadaşlar,

AKP, uzun yıllardan bu yana büyük bir yönetim krizi içinde. İçinde buldukları bu krizi Tek Adam Rejimi ile aşacaklarını sandılar ama tek adam rejimi krizi derinleştirmekten başka bir işe yaramadı.

Hatırlarsınız 2017 yılındaki Anayasa referandumunda AKP'nin en büyük vaadi, siyasi istikrarı sağlamaktı. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ile birlikte koalisyon hükümetleri olmayacak, siyasi kararlar hızla hayata geçirildiği için de ekonomi şahlanacaktı.

TMMOB olarak tek adam rejiminin ülkeye hiçbir biçimde istikrar getirmeyeceğini en başından itibaren dile getirmiştik. Hem 2017 yılındaki Anayasa Referandumu sırasında hem de 2018 yılındaki Cumhurbaşkanlığı Seçimlerinde halk egemenliğini, hukuk devleti anlayışını, güçler ayrılığı ilkesini ortadan kaldırmanın ülkeyi uçuruma sürükleyeceğini söyledik, bu doğrultuda yayınlar yaptık.

Seçimlerde yaşadıkları başarısızlık sonrasında kendileri de bu sistemin sürdürülebilir olmadığını konuşmaya başladılar. Şu bilinmelidir ki mevcut yapıyı

ne kadar düzeltmeye çalışırlarsa çalışsınlar tek adam rejimi sürdüğü sürece ülkenin istikrara ve demokrasiye kavuşma şansı yoktur.

Tek adam rejimi bir keyfiyet rejimidir. Tek adam rejiminin özü, halk egemenliğinin ilkesinin ortadan kaldırılması, halk ile yönetenler arasında bağın koparılmasıdır. Tek adam rejiminin bir üst aşaması yerel yönetimlerin de tümüyle valiliklere ve merkezi idareye bağlanmasıdır. Bugün Diyarbakır'da, Van'da, Mardin'de yaşadıklarımız, bu gidişata dur diyemeyizsek yarın tüm ülkede yaşayacaklarımızın provasıdır. Buna asla izin vermeyeceğiz.

Değerli Arkadaşlar,

Bildiğiniz gibi 45. Genel Kurulumuzda, ülkemizde yaşanan gelişmelerin meslek alanımıza yansımalarını ve meslektaşlarımızın sorunlarını ortaya koyabilmek için bir dizi çalıştay ve kurultay yapma kararı almıştık.

Bu doğrultuda bu dönemde Kamuda Çalışan Meslektaşlarımızın, Ücretli Çalışan-İşsiz Meslektaşlarımızın, OHAL KHK'larıyla İhraç Edilen Meslektaşlarımızın, İş Güvenliği Uzmanı Meslektaşlarımızın ve Bilirkişilik alanının sorunlarına ilişkin çalıştaylar gerçekleştirdik. Önümüzdeki aylarda Emekli ve Engelli meslektaşlarımızın sorunlarına ilişkin çalıştaylarımız ve TMMOB Kadın Kurultayı gerçekleştirilecek.

Bütün bu çalıştay ve kurultaylarımızda elde ettiğimiz veriler ve tartıştığımız konular ışığında 2020 yılı Nisan ayı içerisinde TMMOB Mühendis, Mimar, Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Kurultayı'nı gerçekleştireceğiz.

Bu etkinliğimize hazırlık yapabilmek, üyelerimizin katılımını artırabilmek için yerelerde kurultaylar gerçekleştirilecek. Bu yerel kurultaylarımızın 18-22 Ekim Mühendislik-Mimarlık Haftası içerisinde olmasını istedik. Böylelikle o hafta içerisinde bütün örgütlülüğümüzü harekete geçirebilecek etkinliklerle daha anlamlı hale getirebileceğimizi düşündük. Bu çerçevede içerisinde mümkün olduğunca katılımcı bir anlayışla bulunduğumuz illerde yerel kurultaylarımızın örgütlenmesi için katkı vermenizi istiyoruz.

Biliyorsunuz 45. Çalışma dönemimizin en yoğun etkinlik dönemine giriyoruz. Önümüzdeki birkaç ay boyunca odalarımızın merkezi kurultay, kongre ve sempozyumları gerçekleştirilecek.

Birliğimiz adına odalarımızın yürütmesiyle Coğrafi Bilgi Sistemleri Kongresi, Kamucu Politikalar

Sempozyumu, Yapı Denetimi Sempozyumu, Enerji Sempozyumu, Sanayi Kongresi, Planlama Süreçleri ve Mekânsal İlişkiler Sempozyumu gerçekleştirilecek.

Binlerce üyemizin katılımıyla gerçekleşen bu kongre ve sempozyumlar bizler için sadece teknik bilgilerin tartışıldığı değil, bu bilgilerin aynı zamanda toplumsallaştırıldığı zeminler olması bakımından önemlidir. Bu sürecin başarılı biçimde tamamlanması, TMMOB bütünlüğü içerisinde işbirliği ve dayanışma içerisinde sürdürülebilmesiyle mümkündür. Tüm odalarımıza bu süreçte başarılar diliyorum.

Değerli Arkadaşlar,

Türkiye'deki 650 bini aşkın mühendis, mimar ve şehir plancısının üye olduğu 24 odamızda Genel Kurullar sürecimiz de başlayacak. Hepiniz biliyorsunuz ki TMMOB örgütlülüğü açısından genel kurullar süreci basit anlamıyla yönetim organlarının belirlendiği birer seçim süreci değildir.

TMMOB DANIŞMA KURULU: SÖMÜRGE MADENCİLİĞİNE HAYIR ÜLKEMİZ SAHİPSİZ DEĞİLDİR

TMMOB 45. Dönem 4. Danışma Kurulu Toplantısı 28 Eylül 2019 tarihinde Çanakkale'de gerçekleştirildi. Toplantıda sömürge madenciliğine karşı TMMOB görüşlerinin kamuoyu ile paylaşılmasına karar verildi. 15.30'da sona eren Danışma Kurulu ardından, Danışma Kurulu Üyeleri toplu olarak Kirazlı Köyü Balaban

Bizler için genel kurullar süreci, Odalarımızın ve TMMOB örgütlülüğünün iki yıllık çalışma döneminin demokratik ve katılımcı şekilde tartışıldığı, çalışma programımızın ve mesleki-politik yönelimlerimizin belirlendiği, örgütsel yapımızın yenilendiği dönemdir.

Genel kurullar sürecimizin TMMOB'nin tarihsel birikimine ve demokratik değerlerine yakışır biçimde tamamlanacağına inanıyorum.

Hepinize katılımınız için bir kez daha teşekkür ediyorum. Çanakkale İl Koordinasyon Kurulumuza misafirperverlikleri için TMMOB Yönetim Kurulu adına minnet duygularımızı sunuyorum.

Gelecek güzel günlere olan umudum ve inancımınla hepimizi dostlukla selamlıyorum.

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

Tepesi'ne giderek maden sahasının kapısının önünde basın açıklaması gerçekleştirdi. Basın açıklamasını TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz okudu. Basın açıklamasının ardından direniş alanı ziyaret edilerek, Danışma Kurulu'nun dayanışma ve direniş büyüme iradesi paylaşıldı.

SÖMÜRGE MADENCİLİĞİNE HAYIR ÜLKEMİZ SAHİPSİZ DEĞİLDİR 28 EYLÜL 2019, ÇANAKKALE

TMMOB Danışma Kurulumuz Kentine, doğasına, ormanına, suyuna ve yaşam alanlarına sahip çıkan Çanakkale halkıyla dayanışmamızı göstermek, ülkemizde yürütülen sömürge madenciliğine dikkat çekmek için 45.Dönem 4.Toplantısını Çanakkale’de gerçekleştirmiş ve ardından 65 gündür Kirazlı’da “Su ve Vicdan” nöbeti tutan Çanakkale Halkı ve çevre gönüllülerini ziyaret etmiş, aşağıdaki açıklamanın Kirazlı Balaban tepesinde kamuoyuyla paylaşılmasına karar vermiştir.

BASINA ve KAMUOYUNA

TMMOB Danışma Kurulu üyeleri olarak;

Kentine, doğasına, ormanına, suyuna ve yaşam alanlarına sahip çıkan Çanakkale halkıyla dayanışmak için Kirazlı’dayız.

Doğayı ve insan yaşamını yok sayan, yağmacı maden şirketine ve sömürge madenciliğine “dur” demek için Kirazlı’dayız.

Yeraltı ve yerüstü varlıklarımızın, ormanlarımızın, suyumuzun, toprağımızın sahipsiz olmadığını göstermek için Kirazlı’dayız.

Balaban Tepesi’nden yükseltilecek bu kararlı mücadeleyi ülke düzeyine taşımak için Kirazlı’dayız.

Bu bereketli topraklar üzerinde yaşayan medeniyetler binlerce yıldır maden işlemiştir. Bu topraklardan çıkarılan madenler, binlerce yıldır insanlığın gelişimi için kullanılmıştır.

Bilinmelidir ki, ülke topraklarımızın parçası olan madenlerimiz üzerinde bu ülkede yaşayan herkesin hakkı bulunmaktadır.

Yine bilinmelidir ki, üretildikleri anda tükendikleri ve yenilenemedikleri için, gelecek nesillerimizin de bu madenler üzerinde hakkı vardır.

İşte bu yüzden madenlerimizin üretim süreçleri, yağmacı bir anlayışla değil, halkın ortak çıkarı esas alınarak ve gelecek nesillerin ihtiyaçları da gözetilerek kamusal bir anlayışla planlanmalıdır.

Oysa bugün ülkemizde yürütülmekte olan faaliyetler kelimenin gerçek anlamıyla “Sömürge Madenciliği”dir. Yeraltı zenginliğimizin mümkün olan en kısa sürede ülke dışına çıkarıldığı, geride ise tümüyle verimsizleştirilmiş, kirletilmiş ve zehirlenmiş toprak ve suyun bırakıldığı bu anlayış, sadece madenciliği değil, yaşamı da sürdürülemez hale getirmektedir.

Bu madencilik anlayışı, bir üretim faaliyeti değil, bir sömürü faaliyetidir. Zenginliklerimizi sömürdüğü gibi, doğayı da geri dönülemez bir şekilde tahrip etmektedir.

Maden üretimini gündelik ekonomik çıkarlar doğrultusunda, sermaye kesimlerine kaynak yaratmak için gerçekleştirenler, ülkemizin geleceğine ve halkımızın ortak çıkarına ihanet içindedir!

Ekosistemi tahrip eden, ormanlarımızı yok eden, doğal yaşam önünde önemli tehditler oluşturan bu yağmacı anlayışı kınıyoruz

Kirazlı Köyü Balaban Tepesi başta olmak üzere tüm sömürge madenciliği faaliyetleri durdurulmalı, izin süreçleri iptal edilmelidir.

TMMOB olarak bizler yıllardan bu yana ülkemizdeki tüm madencilik faaliyetlerinin kamu yararını ve ülke geleceğini gözeterek biçimde planlanmasını savunduk. Tüm madenlerimizin kamu eliyle işletilmesini ve maden işletmelerinde kamu denetiminin sağlanmasını savunduk. Madencilik faaliyetlerinin doğaya ve doğal yaşama uygun biçimde yürütülmesini savunduk.

Bundan sonra da savunduğumuz bu değerler için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Sömürgeci karşılarında Çanakkale’de, Cerattepe’de, Munzur’da, Murat Dağı’nda direnen yöre halkının yanında olmaya devam edeceğiz.

Ülkemizi, doğamızı, yeraltı ve yerüstü varlıklarımızı, geleceğimizi savunmaya devam edeceğiz.

Ülkemizin yağmalanmasına karşı her türlü baskıya rağmen ortak zenginliğimiz ve ortak geleceğimiz için mücadele eden halkımızı dayanışma duygularımızla selamlıyoruz.

Kahrolsun Emperyalizm, Yaşasın Mücadelemiz!

TMMOB 45. DÖNEM 4. DANIŞMA KURULU

ÇOCUKLARIMIZA BARIŞ İÇİNDE BİR ÜLKE VE DÜNYA BIRAKMAK İÇİN SAVAŞ POLİTİKALARINA GEÇİT VERMEYECEĞİZ!

1 Eylül Dünya Barış Günü’nde DİSK, KESK, TMMOB ve TTB tarafından gerçekleştirilen ortak basın açıklamasıyla tüm dünyada çatışmaların durdurulması ve barış çağrısı yapıldı.

ÇOCUKLARIMIZA BARIŞ İÇİNDE BİR ÜLKE VE DÜNYA BIRAKMAK İÇİN SAVAŞ POLİTİKALARINA GEÇİT VERMEYECEĞİZ!

İnsanlık tarihinin en acımasız, en kanlı ve kirli savaşı olan İkinci Dünya Büyük Emperyalist Paylaşım Savaşı geride en az elli iki milyon ölü, milyonlarca engelli, yerle bir edilmiş kentler, yeri belirsiz gömülü halde tonlarca patlamamış mühimmat ile büyük bir acı ve gözyaşı bırakmıştır.

Üzerinden 80 yıl geçmesine rağmen emperyalist güçler aynı amaçlar ve sermayenin sınırsız ve koşulsuz dolaşımı için kan dökmeye, işgale ve büyük bedeller ödenerek elde edilmiş temel hak ve özgürlükleri ayaklar altına almaya devam ediyorlar. Birinci ve İkinci Dünya Savaşından daha fazla insan son 80 yılda yaşanan savaşlarda, çatışmalarda yaşamını yitirdi, milyonlarcası sakat kaldı. Her iki dünya savaşı sırasında yaşanan zorunlu göç, yer değiştirme ve sürgünden daha fazla insan bugün yurtlarını terk etmek zorunda kalarak çeşitli ülkelerde mülteci olarak yaşamaya çalışıyor. Mülteciğe yol açan politikaları hayata geçirenler mülteci, göçmenlik karşıtlığı üzerinden milliyetçiliği, ırkçılığı çoğaltıyor, oya dönüştürüyorlar. Kârlarını arttırarak kasalarını dolduruyor ve yeni çatışmaların fitilini ateşliyorlar. Halklar arasındaki milliyet, din, dil, etnik kimlik farklılıklarını düşmanlaştırma politikalarına, savaflara gerekçe haline getiriyorlar.

Yitip giden hayatlar, doğa tahribatının dünyanın geleceğini tehdit eder düzeye ulaşması, açlığa, susuzluğa, sefaletle sürüklenen milyonlar, göç yollarında yitip giden yüz binler, her geçen gün derinleşen gelir adaletsizliği umurlarında değil!

Çatışmaların bedelini, savaşları çıkaranlar değil yoksullar, ezilenler, emekçiler ödüyor.

Silah harcamaları sürekli artıyor, nükleer silahların sınırlandırılması antlaşmaları bir bir iptal ediliyor, yeni nükleer silah denemelerinin ardı arkası kesilmiyor. Bu sırada çoğunluğu çocuk olmak üzere milyonlarca insan açlıktan, hastalıktan yaşamını yitiriyor.

Eşitliğe, özgürlüğe, demokrasiye dair temel kazanımlar hergün biraz dahayok ediliyor. Bölgeninkadim sorunları Kürt ve Filistin sorunları konusunda da emperyalistler ve iktidarlar rant ve paylaşım çerçevesinde oyalama, inkar ve çözümsüzlük politikalarında ısrar ediyorlar, çatışmaları derinleştiriyorlar. IŞİD, El Kaide, El-Nusra, Taliban gibi çeteler eliyle vekâlet savaşları yürütülürken, bu örgütlerle işleri bittiğinde ise aynı örgütlere müdahale adı altında bölge işgal ediliyor, askeri üs haline getiriliyor.

Halkın seçme seçilme hakkını elinden alıyor, seçim sonuçlarını tanımıyor, halkın seçtiklerini görevden alarak yerlerine partili memur durumuna gelmiş Valileri atıyorlar. Tepkileri ise devlet zoruyla ve aygıtlarıyla engelliyorlar. Ekmeğimize, geleceğimize, aşımıza, ormanımıza, suyumuzun göz dikenler, bir arada yaşama irademizi de iktidarları için en büyük tehdit olarak görüyorlar.

Popülist, faşist iktidarlar birçok bölgede binlerce sivilin yaşamına mal olan askeri operasyonlara ‘Barış Harekâtı’, Filistin halkının özgürlük talebinin bastırılmasını hedefleyen antlaşmaya “Yüzyılın Antlaşması” adını koyarlarken zerre kadar utanma emaresi göstermiyorlar. Çünkü onların gözleri ve vicdanları para ve iktidar gücü dışında bir şey görmüyor!

Emperyalistlerin müdahaleleri bölge ile sınırlı kalmıyor, Venezüella başta olmak üzere Latin Amerika ülkelerine kadar uzanıyor. Meksika sınırına duvar örülüyor, birçok ülke ile yapılan İkili Ticaret Antlaşmaları eliyle ülkelerin iç işlerine müdahalelerin önü açılıyor. Öte yandan yeni zenginler yaratmak ve krizleri aşmak için yeni savaşların, çatışmaların fitilleri ateşleniyor.

Bu karamsar tabloyu tersine çevirmenin yolu elbette eşitlik, özgürlük ve barış mücadelesinden, geçiyor.

Barış mücadelesinin en çok da yaşadığımız Ortadoğu coğrafyasında ve ülkemizde yükseltilmesine ve süreklileştirilmesine ihtiyaç var. Barış, uğruna mücadele edilmesi gereken, kazanılması gereken politik bir mücadele başlığıdır. Bu uğurda atılacak her

adım bizleri barışa olduğu kadar insan olma erdemine doğru da biraz daha götürür. Çünkü tüm halklarla barış içinde yaşanmasını istemek ve kendi ülkemizde eşit, demokratik, özgür ve barış içinde yaşamak için mücadele etmek insan olmanın şartıdır.

Ülkemizde 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana kesintisiz olarak devam eden OHAL koşulları ve baskıları karşısında ve Ortadoğu'da farklı düzeylerde devam eden çatışmaların yarattığı acılara, travmalara karşı hepimizin barışın iyileştirici gücüne ihtiyacı var!

DİSK, KESK, TMMOB, TTB olarak; savaşlarda, çatışmalarda yitirilen milyonlarca insanın anısı önünde saygıyla eğilirken mücadele başlıklarımızdan birinin Barış mücadelesi olduğunun altını bir kez daha çiziyoruz. Örgütlü ve kararlı bir mücadele ile barışı bu topraklarda kökleşmiş bir ağaç haline getireceğimize söz veriyoruz.

Tüm halkların eşit, özgür, insanca ve kardeşçe yaşayacağı bir dünyayı kendi ellerimizle kurmanın yolunu açmak için emek ve demokrasiden yana olan herkesi 1 Eylül Barış Meydanlarında yan yana, omuz omuza mücadeleye çağırıyoruz.

“..."

İnsanların sıkışan elleridir barış dünyanın masasındaki ekmektir gülümsemesidir annenin.

Budur yalnızca.

Başka bir şey değildir barış.

...” (Y.Ritsos)

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)
Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK)
Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)
Türk Tabipleri Birliği (TTB)

DİSK-KESK-TMMOB-TTB: DEMOKRATİK BİR ÜLKE, HERKES İÇİN ADALET!

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB 3 Eylül 2019 tarihinde TTB'de gerçekleştirdikleri basın toplantısında, son dönemde giderek artan demokrasiye ve adalete dönük saldırılara karşı ortak bir mücadele programının acilen hazırlanması çağrısında bulundular.

TMMOB Genel Sekreteri Dersim Gül, DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu, KESK Eş Genel Başkanları Aysun Gezen ve Mehmet Bozgeyik ve TTB Merkez

Konseyi Başkanı Sinan Adıyaman'ın katıldığı basın toplantısında ülkedeki tüm kişi ve kurumlara mücadele çağrısı yapıldı. DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu tarafından okunan metnin tamamı şöyle:

Demokratik Bir Ülke

HERKES İÇİN ADALET!

Kararlı ve gür bir sesle dillendirilmeden, uğruna mücadele edilmeden olmuyor. Kadını erkeği, türkü

kürdü, işçisi işsizi, esnafı köylüsü, genci yaşlısı bir araya gelmeden dikkate alınmıyor. Biliyor ve yaşıyoruz! Adaletsizliğin üzerine oturduğu sömürü ilişkilerine itiraz eden güçlü bir emek hareketi olmadan, demokrasi talebi de adalet talebi de etkisiz kalıyor.

Ülkemiz tarihinin hiçbir dönemi için tam demokrasinin varlığından ve herkesin içine sinen bir adalet mekanizmasından söz edilemez. Demokratik haklar her an gasp edilebilecek birer lütf, adalet mekanizması ise her zaman “karanlık” odakları kollayıp, sermayenin ihtiyaçlarını gözetten bir işleyişe sahip oldu. Buna rağmen darbeciler tarafından ilga edilmedikçe mevcut Anayasa uygulandı. Niyet okunarak yargılamalar yapılmadı. Masumiyet karinesi, “doğal hakim” ilkesi böylesine çiğnenmedi. “İltisaklı olmak” gibi soyut bağlantılarla ağır cezalar verilmedi. Şüpheden sanık yararlandı. Önce suçlayıp sonra da o suça uygun delil yaratma olguları yaygınlaşmadı. Sürekli gizlilik konmuş, gizli tanıklı, gizli delilli yargılamalar doğallaştırılmadı.

Ülkemizde ne yazık ki artık geliştirilecek bir demokrasiden, niteliği ve hızı arttırılacak bir adalet mekanizmasından söz edilemez.

“AKP- Cemaat koalisyonunun” dayattığı 2010 Anayasa referandumunu ile başlayan yargıyı iktidar kavgasında silah olarak kullanma girişimi ülkeyi kanlı bir darbe sürecine taşıdı. Bu dönemin en büyük tahribatı demokrasimizle birlikte adalet sistemine oldu. Parti devletinin ilk adımlarının atıldığı bu kirlenmeden en büyük payı adalet mekanizması aldı. Kişiler değişse de yargının iktidar savaşındaki gücünü gören anlayış adalet sisteminde hegemonyasını geliştirerek korudu.

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB olarak, bu gerçekliğe teslim olmayacağımızı, her türlü baskıya rağmen ülkemiz için demokrasi, halkımız için adalet mücadelesini büyütme kararlı olduğumuzu buradan ilan ediyoruz.

Demokratik bir ülke ve herkes için Adalet istemenin zamanıdır!

Bombalanarak binası işlevsiz hale getirilen TBMM'nin AKP tarafından fiilen kanun yapamaz, soru sorulamaz hale getirilmiş olmasını, Partili Cumhurbaşkanının Hâkim ve Savcılar Kurulu (HSK)'nın atanmasındaki etkisini, aynı HSK tarafından AKP ilçe yöneticilerinin apar topar hâkim savcı yapılmasını kabul etmiyoruz.

Adalet mekanizmasına tarikatların hâkim olmasını, iktidarın siyasi taleplerini yerine getirmeyen hâkim ve savcıların ibret-i alem olsun diye sürgüne

gönderilmesini ya da görevlerinden alınmasını kabul etmiyoruz.

Yargıtay ve Danıştay üye atanmasında iktidarın belirleyiciliğini, Danıştay ve Sayıştay'ın etkin denetim yapma olanaklarının ellerinden alınmış olmasını; üst mahkeme olarak kurulan “Bölge Adliye-İstinaf” mahkeme üyelerinin sıradan bir kararname ile görevden alınabiliyor olmasını kabul etmiyoruz.

İktidar partisince beğenilmeyen seçim sonuçlarının Yüksek Seçim Kurulu (YSK) eliyle iptal ettirilmesini, iktidar partisinin kazanamadığı illerde belediye başkanlarının yerine defalarca kayyum atanmasını kabul etmiyoruz.

Ana muhalefet partisi başkanına linç girişiminde bulunanların serbest bırakılmasını ve hâlâ haklarında dava açılmamış olmasını; altı milyon yurttaşın oyunu alan, onlarca ilin belediye başkanlığını ve onlarca milletvekilini temsil eden muhalefet partisi eş başkanlarının terör örgütü üyesi olarak hapse atılabilmesini; gazetecisinden generaline, üniversite öğrencisinden doğa savunucusuna, sanatçısından işten atıldığı için direnen emekçiye kadar hemen herkesin aniden terör örgütü üyesi ya da iltisaklı haline getirilebilmesini kabul etmiyoruz.

Ülke tarihinin en kitlesel ve en barışçıl demokratik eylemi olan Gezi Direnişine, alınmış olan beraat kararlarına rağmen bir kez daha “darbe girişimi” davası açılmasını kabul etmiyoruz.

Toplumun ihtiyaçları ve çıkarları gözetilmeden, iktidar partisini rahatsız eden her habere yayın yasağı konmasını; tutuklama ve serbest bırakmaların uluslararası ilişkilerde bir koz olarak kullanılmasını kabul etmiyoruz.

Kadına yönelik şiddete, kadın cinayetlerine, çocuk tecavüzü ve istismarına karşı caydırıcı hukuksal düzenlemelerin yapılmamasını ve bunları meşrulaştıran iklime müdahale edilmemesini kabul etmiyoruz.

İcranın başı olarak herkes tarafından eleştirilebilmesi gereken Cumhurbaşkanı'nın adının geçtiği her sosyal medya paylaşımına soruşturma açılmasını, yüzbinlerce insanın sosyal medya paylaşımaları nedeniyle gözaltına alınmasını, tutuklanmasını; bir iki tweet için 5 yıla varan hapis cezaları verilmesini kabul etmiyoruz.

Ne tutuklamada ne de cezada herhangi bir standart ihtiyacı duyulmuyor olmasını; güncel politik değişimlerin tutuklama, beraat ve cezalandırma

kararlarındaki belirgin etkisini; iddianame bile hazırlanmadan yıllarca süren tutuklulukları; fiili cezalandırmayı ve itibarsızlaştırmayı hedefleyen kanıtsız, hatta sorusuz gözetimine alınmaları kabul etmiyoruz.

OHAL KHK'ları ile ihraçların hiçbir yargı mekanizması işletilmeden yüzbinlerce insana pervasızca uygulanmasını, beraat kararlarının bile dikkate alınmamasını, darbe ile ilgisiz her türlü muhalif kişinin hatta muhalifolma ihtimali olan kişilerin ve yakınlarının kamudan ihracını ve kamuya yeni atamalarda önce mülakat sonra da güvenlik soruşturması adı altında iktidar partisi yandaşı olmayan hiç kimsenin kamuda çalışmasına olanak bırakılmamasını kabul etmiyoruz.

Tüm bu hukuksuzlukların ülkede yaşayan 82 milyon yurttaşımızı etkilediğini, adaletin herkese lazım olacağını bilen kurumlar olarak; "Adli Yıl Açılış Töreninin" Saray müstemilatında yapılmasının, açılış gününden itibaren adaletin, iktidarın himayesinde ve icazetinde olduğunu simgeleyeceğini görüyoruz.

Oysa bu ülkede yaşayan herkesin, hepimizin adalete ve bu adalet mekanizmasını daim kılacak, denetleyecek bir demokratik işleyişe ihtiyacı var.

Demokrasi, barış, eşitlik, özgürlük ve emek mücadelesini temel alan örgütler olarak yargı sisteminin baştan sona yenilenmesi ve demokratikleştirilmesi konusunda ısrarcıyız.

Bunun için sendikaların, meslek odalarının, baroların, siyasi partilerin, kitle örgütlerinin, ortak bir mücadele programını zaman geçirmeden hazırlaması gerektiğini düşünüyoruz.

İşçiler ve işsizler için adalet, kamu emekçileri için adalet, mühendis, mimar ve şehir plancıları için adalet, hekimler için adalet, emekliler için adalet, EYT'liler için adalet, ataması yapılmayan öğretmen ve sağlık emekçileri için adalet, kadınlar için adalet, çocuklar için adalet, göçmenler için adalet, ötekileştirilen, yok sayılan, mağdur edilen herkes için adalet istiyoruz!

Demokrasiye ve adalete aykırı tutum ve işleyişe karşı bu ülkedeki yaşayan herkesi;

Bütün kişi ve kurumları, "Demokratik bir ülke ve HERKES İÇİN ADALET" mücadelesine omuz vermeye, bulunduğu yerden ses çıkarmaya, adalet talebini güçlü bir talep haline getirmek için yapılacak olan toplantılara, konferanslara, mitinglere, eylem ve etkinliklere katılmaya davet ediyoruz!

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK)

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)

Türk Tabipleri Birliği (TTB)

TMMOB, KESK EŞ BAŞKANI AYSUN GEZEN'İN BERAAT KARARI HAKKINDAKİ AÇIKLAMAYA DESTEK VERDİ

TMMOB, KESK eş başkanı Aysun Gezen'in beraat etmesi üzerine 10 Eylül 2019 tarihinde İstanbul Adliyesi önünde yapılan açıklamaya destek verdi. Açıklamaya TMMOB Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Tores Dinçöz ve TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Cevahir Efe Akçelik katıldı.

"Bu Suça Ortak Olmayacağız" baş

lıklı bildiriye imza attığı için yargılanan KESK eş başkanı Aysun Gezen hakkında açılan davada, 9 Eylül 2019 tarihinde İstanbul 28. Ağır Ceza Mahkemesince dosya üzerinden yapılan inceleme sonucu berat kararı verildi.

TMMOB DR. SELMA GÜNGÖR'ÜN YANINDADIR

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi üyesi Dr. Selma Güngör'ün, "Savaş Bir Halk Sağlığı Sorunudur" açıklaması gerekçe gösterilerek Sağlık Bakanlığı'nca açılan dava sonucunda Ankara Valiliği tarafından aile hekimliği sözleşmesinin feshedilmesi işleminin iptali istemiyle açılan dava 10 Eylül 2019 tarihinde Ankara 3. İdare Mahkemesi'nde gerçekleştirildi. Duruşma sonrası gerçekleştirilen basın açıklamasına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz ile II. Başkan Selçuk Uluata destek vermek için katıldılar.

Duruşmada, Dr. Selma Güngör'ün TTB Merkez Konseyi üyesi olarak yapılan bir açıklama nedeniyle aile hekimliği sözleşmesinin feshedilmesinin bütün yönleriyle hukuka aykırı olduğu belirtilerek, Güngör'ün bir an önce görevine iade edilmesi istendi.

Ankara İdare Mahkemesi önünde TTB Merkez Konseyi Başkanı Prof. Dr. Sinan Adıyaman tarafından okunan basın açıklamasında, Dr. Selma Güngör'ün uğradığı bu haksızlığın tüm hekimlere yönelik bir gözdağı olduğu, hiçbir şeye sesinizi çıkarmayın ve her şeye sessiz kalın mesajı olduğu vurgulandı.

TTB'nin bir Merkez Konseyi üyesinin idare tarafından siyasi baskı sonucu sözleşmesinin feshedilmesinin demokrasi ile bağdaşmayacağını belirten Adıyaman, "Demokratik bir ülkede 'savaş bir halk sağlığı sorunu' başlıklı bir açıklama suç kapsamında değerlendirilmez. Bu içerikte bir açıklamayı ülkenin

Tabip Birliği yapmışsa buna dava açarak, mahkûmiyet kararı vererek yanıt verilmez. Ülkeyi yönetenler, yapılan uyarıları ve eleştirileri dinlemek ve gerekli sonuçları çıkarmakla yetinir" diye konuştu.

En temel deontoloji ilkelerine ve hekimliğin evrensel değerlerine bir saldırı niteliğindeki bu haksız işlemin bir an önce iptal edilmesini istediklerini belirten Adıyaman, şunları söyledi:

"Adalet adına utanç kararlarının verildiği, yargının siyasallaştırıldığı ve bir baskı aracı haline dönüştürülmeye çalışıldığı bir dönemde sadece hukuka uygun ve adil bir karar verilmesini istiyor, Dr. Selma Güngör'ün Aile Hekimi olarak görevine dönmesini bekliyoruz. Demokratik Bir Ülke HERKES İÇİN ADALET, Dr. Selma GÜNGÖR ve bütün hekimler için ADALET!"

TMMOB CANAN KAFTANCIOĞLU'NA DAYANIŞMA ZİYARETİNDE BULUNDU

TMMOB Yönetim Kurulu Sayman üyesi Tores Dinçöz, TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Cevahir Efe Akçelik, Odaların İstanbul Şube Başkanları ve TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu bileşenleri 10 Eylül 2019 tarihinde, sosyal medya paylaşımları nedeniyle 9 yıl 8 ay hapis cezası alan CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu'na dayanışma ziyaretinde bulundu.

BUGÜN YAŞADIĞIMIZ TÜRKİYE, 12 EYLÜL ASKERİ DARBESİ'NİN BAKİYESİDİR

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz 12 Eylül Faşist Askeri Darbesinin 39. yıl dönümü nedeniyle 11 Eylül 2019 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Demokrasi tarihimizde ve toplumsal belleğimizde onulmaz yaralar açan 12 Eylül Askeri Darbesi'nin 39. yılındayız. Üzerinden 39 yıl geçmiş olmasına rağmen 12 Eylül'ün hala hafızalarımızda yer tutuyor olmasının nedeni, darbecilerle gerçek anlamda hesaplaşamamış olması ve darbe sonrasında cunta eliyle inşa edilen toplumsal yapının derinleşerek sürüyor olmasıdır. Bugün yaşadığımız Türkiye, 12 Eylül Askeri Darbesi'nin bakiyesidir.

Bugün yaşadığımız derin ekonomik krizin nedeni olan neoliberal ekonomik program, 12 Eylül Darbesi'nin en önemli sonuçlarından biridir.

Sosyal devlet anlayışının tasfiyesi, kamusal varlık ve yatırımların özelleştirilmesi, üreticileri korumaya yönelik uygulamaların terk edilmesi, ücretli kesimlerin düşük maaş ve kötü çalışma koşulları altında çalıştırılması, toplumsal örgütlerin etkisizleştirilmesi, uluslararası sermaye hareketleri önündeki tüm engellerin kaldırılması anlayışına dayalı bu program 39 yıldır iktidarda bulunan tüm siyasi partiler tarafından kesintisiz bir şekilde uygulanmaktadır. Bu politikalar sonucu rant çevrelerinin ve iktidar yandaşlarının zenginliği artarken üretim alt yapımız büyük oranda aşındırılmış, ülke sanayisi ve tarımı

çökertilmiş, kamusal zenginliklerimiz yerli yabancı sermaye kesimlerinin talanına açılmış, işsiz, yoksulluk, gelir dağılımındaki eşitsizlik her geçen yıl daha da büyümüştür.

12 Eylül Darbesi sadece ekonominin temellerini ortadan kaldırmakla yetinmemiş, ülkemizin toplumsal dinamiklerini de yerle bir etmiştir. Darbe sonrasında toplulumuzu yeniden yapılandırmak için bir devlet politikası olarak kabul edilen Türk-İslam Sentezi anlayışı, gerici, mezhepçi ve şovenist uygulamalarla toplulumuzu derin bir ayrışmanın eşiğine getirmiştir.

12 Eylül Darbecilerinin ekonomiyi ve toplumsal yaşamı düzenleyebilmek için uyguladığı baskıcı, antidemokratik pratikler aradan geçen yıllar boyunca adeta bir devlet geleneği haline gelmiştir. Muhafızların hapsedilmesi, halk iradesinin yok sayılması, basının susturulması, akademisyenlerin üniversitelerden uzaklaştırılması, emek-meslek örgütlerinin tehdit edilmesi, sokakların polis şiddetiyle zapturapt altına alınması gibi uygulamalar, 12 Eylül geleneğinin ne kadar canlı olduğunu göstermektedir.

12 Eylül Darbesiyle yaratılmak istenen ekonomide neoliberal, toplumsal yaşamda muhafazakâr, siyasette otoriter yönetim anlayışı bugün AKP eliyle inşa edilen tek adam rejimi ile perçinlenmiştir.

Demokrasi tarihimizin en kara lekelerinden biri olan 12 Eylül Darbesi'nin ülkemizin üzerindeki karanlık gölgesinden kurtulabilmemiz için, 12 Eylül'ün ekonomik, toplumsal ve siyasal mirasının tümüyle ortadan kaldırılması gerekmektedir.

Gelecek nesillerimizi eşit, özgür ve demokratik bir ülkede yaşatabilmek için 12 Eylül'ün karanlığıyla ve onun en yüksek aşaması olan tek adam rejimiyle mücadele etmeye devam edeceğiz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

MTA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NÜ HUKUKA UYGUN DAVRANMAYA ÇAĞIRIYORUZ

Birliğimiz tarafından açılan dava sonucunda Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nün "Kıralık Personel" ihalesinin İdare Mahkemesi tarafından iptal edilmesi üzerine TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz tarafından 17 Eylül 2019 tarihinde basın açıklaması gerçekleştirildi.

KAMUDA KALICI VE GÜVENCELİ KADRO MÜCADELEMİZDE BİR DAVA DAHA KAZANDIK:

MTA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NÜ HUKUKA UYGUN DAVRANMAYA ÇAĞIRIYORUZ!

Maden Tetkik ve Arama (MTA) Genel Müdürlüğü tarafından Anayasaya, yasalara ve yargı kararlarına aykırı biçimde yapılan "personel kiralama" ihalelerine karşı açtığımız davada, İdare Mahkemesi bir kez daha Birliğimizi haklı bularak, kamuda kadrolu ve güvenceli istihdam sağlanması doğrultusunda karar verdi.

Bilindiği gibi MTA Genel Müdürlüğü 2017 yılından bu yana ihtiyacı olan mühendis, mimar ve şehir plancısı kadroları için Anayasa'da yasalarda öngörülen usullerde kadrolu istihdam açmak yerine, farklı isim ve türlerde ihaleler gerçekleştirilerek geçici-güvencesiz personel yoluna gitmektedir. Birliğimiz tarafından bu hukuk dışı istihdam usulüne karşı bugüne kadar açtığımız her davada İdare Mahkemesi tarafından ihaleler iptal edilmiş olsa da, MTA tarafından hukuka aykırı biçimde istihdam edilen personelle faaliyet yürütülmeye devam edilmektedir.

Kamu idaresi olan MTA Genel Müdürlüğü, hukukun gereğini yerine getirmek yerine, hukuk dışı ihaleyi yeni isimler altında yenileyerek, hukuku dolanmayı tercih etmektedir. Ne yazık ki bu hal 2017'den beri süren işlemlerle artık MTA Genel Müdürlüğü açısından süreklilik kazanmıştır. Geline aşamada MTA Genel Müdürlüğü adeta mahkemelerle alay edersesine davranmakta, hukukun üstünlüğü ilkesini yok saymaktadır.

Bununla birlikte Birliğimiz tarafından sürecin takibinden vazgeçilmemiş ve 2017 yılından bu yana

MTA'nın hukuka aykırı her işlemi dava konusu edilmiştir. Açtığımız her davada mahkemeler, dava konusu ihalelerin/işlemlerin 'personel temini'ne yönelik olduğu ve personel istihdamın ihaleler yoluyla yahut başka şirketlerden 'personel kiralama' yoluyla gerçekleştirilmesinin hukuka aykırılığına hükmetmiştir.

2018 Kasım ayında gerçekleştirilen ihalenin İdare Mahkemesi tarafından iptali üzerine MTA Genel Müdürlüğü tarafından bir kez daha yargı kararları dolanılmak suretiyle 'personel kiralananarak' istihdam sağlandığının tarafımızca öğrenilmiş ve dava açılmıştır. 11 Eylül 2019 tarihinde sonuçlanan davada "MTA Genel Müdürlüğüne kanunla verilen görevlerin ihaleler yoluyla istihdamının sağlanmasının hukuka aykırı olduğunu" kararı çıkmıştır.

MTA Genel Müdürlüğü hukuku ve mahkeme kararlarını yok sayan ihale usulünden derhal vazgeçmeli ve ihtiyacı olan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı personel için kalıcı, güvenceli kadroyla istihdam sağlamalıdır.

Mahkemenin bu kararı, kamuda kadrolu, güvenceli istihdam mücadelemizin haklılığını ve meşruiyetini bir kez daha göstermektedir. Kamu hizmetlerinin güvencesiz, kıralık, taşeron, geçici, sözleşmeli personeller aracılığıyla gördürülme anlayışından derhal vazgeçilmelidir. Kamuda mühendis, mimar ve şehir plancıları için kadro tahsis edilerek, kalıcı, güvenceli atama yapılmalıdır. Mahkeme kararlarının takipçisi olmaya, kamuda kadrolu ve güvenceli istihdam mücadelemizi sürdürmeye devam edeceğiz.

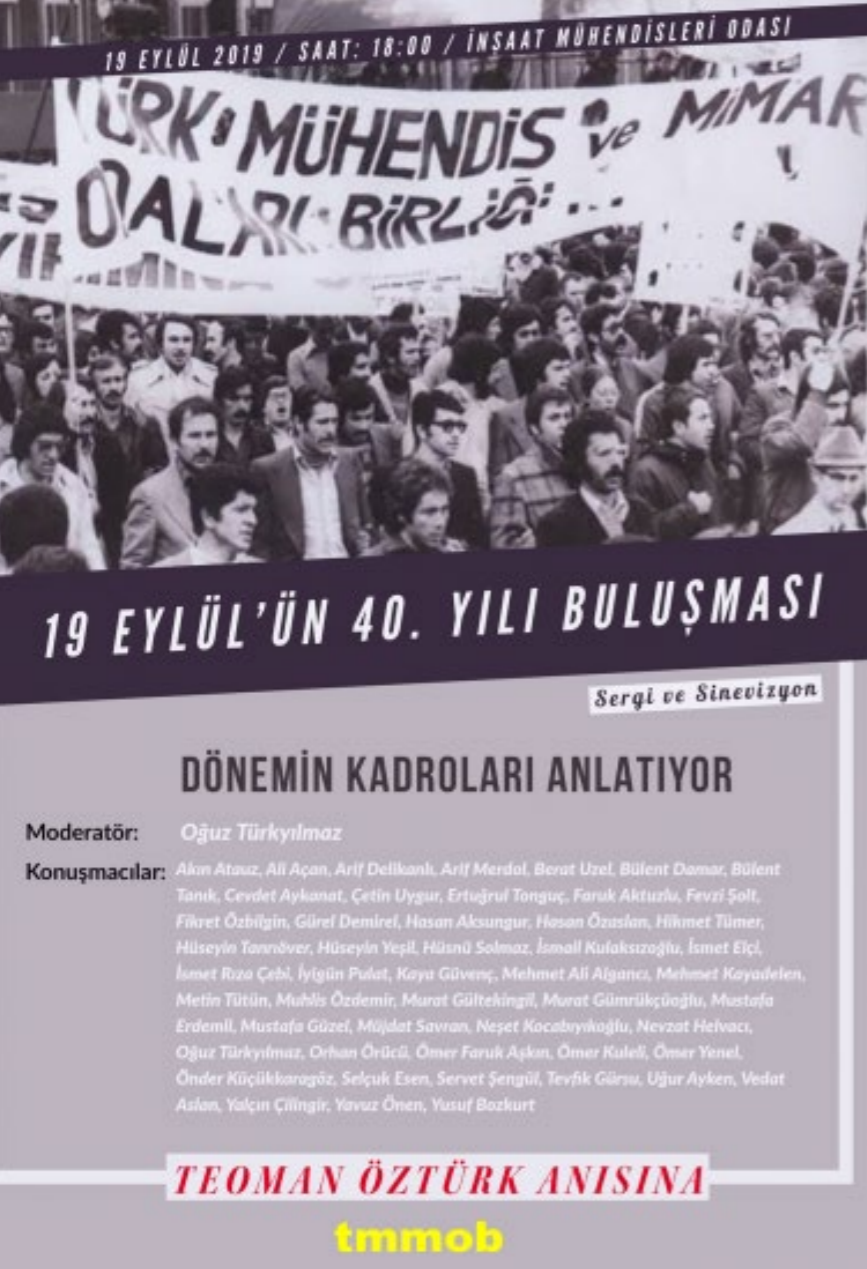
Yaşasın TMMOB Örgütüllüğü, Yaşasın Mücadelemiz!

EMİN KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

40. YILINDA 19 EYLÜL 1979 İŞ BIRAKMA EYLEMİNİ VE TMMOB MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI DAYANIŞMA GÜNÜNÜ KUTLUYORUZ

19 Eylül 1979 İş Bırakma Eyleminin 40. Yılı ve TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günü nedeniyle TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz tarafından basın açıklaması yapıldı.

Mesleğimize, mesleğimize ve haklarımıza sahip çıkma irademizin en görkemli dışavurumu olan 19 Eylül İş Bırakma Eylemini kırkıncı yıldönümünde bir kez daha selamlıyor, 19 Eylül'ün mirasını yaşatmak için ilan ettiğimiz "TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günü"nü kutluyoruz.

Bundan tam kırk yıl önce, ekonomik kriz karşısında mühendis, mimar ve şehir plancılarının yaşadığı hak kayıplarını ve ücret adaletsizliklerini protesto etmek için gerçekleştirilen iş bırakma eylemi, teknik elemanların üretimden gelen gücünü en açık biçimiyle ortaya sermiştir. TMMOB'nin çağrısıyla gerçekleştirilen eylem, maden ocaklarından enerji santrallerine, fabrikalardan şantiyelere, kamu kurumlarından limanlara kadar pek çok iş yerinde üretimin durmasını sağlamış, teknik elemanların yaşadıkları sorunlara dikkat çekilmesi sağlamıştır.

Bizler için 19 Eylül İş Bırakma Eylemi, ülkesi için düşünen, planlayan, üreten mühendis, mimar ve şehir plancılarının kendi öz güçlerinin farkına vardığı tarihtir. Bu yüzden bu anlamlı gün, "TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günü" olarak kutlanmakta ve yeniden hatırlanmaktadır.

Aradan geçen uzun yıllara rağmen bu ülkede emeğiyle geçinenlerin gündemleri neredeyse hiç değişmemiştir. İşsizlik, hayat pahalılığı, düşük ücretler, güvencesizlik, özlük hakları ve örgütlenme sorunları ülkemizde çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının öncelikli sorunları olmaya devam etmektedir.

nedeniyle teknik elemanların ekonomik ve sosyal durumları giderek daha da kötüleşmektedir.

İçinde bulunduğumuz derin ekonomik kriz, tüm halkımızın olduğu gibi emeğiyle geçinen mühendis, mimar ve şehir plancılarının da hayatlarını zorlaştırmaktadır. Kamusal yatırımların ortadan kalkması, kamusal çıkarın göz ardı edilmesi, rant hırsının bilim ve tekniğin önüne geçmesi, sermayenin ihtiyaçlarının halkın ihtiyaçlarının önünde tutulması nedeniyle mühendis, mimar ve şehir plancılığı yıllar geçtikçe sistematik olarak gerilemektedir.

Sınırsız yetkilerle donatılmış tek adam rejimi altında emeğimiz değersizleşirken, özlük haklarımız da giderek budanmaktadır. Gerek kamuda, gerek özel sektörde her türlü mühendislik, mimarlık ve şehir planlama hizmetlerini, planlama, projelendirme, uygulama ve denetleme işlerini yürüten tüm meslektaşlarımız krizden olumsuz biçimde etkilenmektedir. Meslektaşlarımız, ülkemizdeki kriz ortamının yarattığı pahalılık, geçim sıkıntısı ve borçlanma gibi ortak sorunlardan etkilendiği gibi, mesleğimize özgü sorunlarla da boğuşmak zorunda kalmaktadır.

Kamuda çalışanlarımız siyasi baskı ve sürgün tehdidi altında, düşük ücret, kadro sorunu, özlük haklarının ihlal edilmesi, düşük ek göstergeler gibi birçok sorun ile yüz yüzedir. Güvencesiz-sözleşmeli istihdam modellerine yönelme, atamalarda liyakatin ortadan kalkması ve nihayet hukuksuz-keyfi ihraçlar gibi nedenlerle kamudaki teknik personelin iş yükü artarken, iş riski de giderek büyümektedir. Yandaş konfederasyonla imzalanan enflasyona endekslili toplu sözleşmeler, şaibeli enflasyon rakamlarıyla birleşince kamu emekçilerinin her geçen gün daha da yoksullaşmasına neden olmaktadır.

Özel sektörde çalışan meslektaşlarımızın tamamına yakını yatırımların durması, projelerin iptal edilmesi, reel sektörün tıkanması gibi sorunlardan etkilenmiştir. İşsizlik, esnek çalışma, güvencesizlik, sağlıksız çalışma koşulları ve reel ücret kaybı gibi sorunlar özel sektörde çalışan tüm meslektaşlarımızı tehdit etmektedir. Birliğimiz ile SGK arasındaki yapılan asgari ücret protokolünün SGK tarafından tek taraflı olarak feshedilmesi, meslektaşlarımızın düşük ücretlerle

sınırsız biçimde sömürülmesine zemin hazırlamaktadır.

Siyasal iktidarın karar ve uygulamaları, meslektaşlarımızı olduğu kadar meslek alanımızı ve mesleki faaliyetlerimizden faydalanan halkımızı da olumsuz etkilemektedir. Bilime ve tekniğe aykırı olarak çıkarılan yasalar ve yapılan mevzuat değişiklikleri nedeniyle halkın iyi ve güvenli mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı hizmeti alması engellenmektedir. Bu durumun toplumumuza maliyeti daha güvensiz yapılar, daha fazla yıkım ve daha çarpık bir kentleşmedir.

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının mesleki hak ve çıkarlarını korumak aslında tüm toplumun geleceğini korumak demektir. Çünkü bizim meslek alanımız, toplumun ortak yaşamının üretimini ve devamlılığını sağlamaktadır. Bizler bu anlayışla, mesleğimize ve meslektaşlarımıza sahip çıkarken, ülkemizin ve toplumumuzun ortak geleceğine de sahip çıkıyoruz.

Meslek alanımızı, meslektaşlarımızı ve ülkemizin geleceğini hedef alan bu saldırılar karşısında sessiz kalmayacağız. Bizler mesleğimizi bilimden, üretimden ve toplumdan yanan kullanan bir mücadele geleneğinin sürdürücüsüyüz. Bu anlayışla TMMOB'nin bilim ve tekniği esas alan, kamu çıkarını savunan, eşitlik, özgürlük ve demokrasiden yana tavrını korumaya devam edeceğiz.

19 Eylül Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günü, TMMOB'nin mücadeleye dolu geçmişine, umutla dolu yarınlarına sahip çıkma günüdür.

19 Eylül Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günü, ülkemize, mesleğimize ve meslektaşlarımıza sahip çıkma günüdür.

19 Eylül Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günü Birliğimize, Odalarımıza ve örgütlü mücadele geleneğimize sahip çıkma günüdür.

Bu anlayış ve kararlılıkla 19 Eylül Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günü'nü bir kez daha kutluyoruz.

Yaşasın TMMOB Örgütüllüğü!

Yaşasın Mücadelemiz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

Türkiye çapında yüz binin üzerinde mühendis, mimar ve şehir plancısının katılımıyla gerçekleştirilen 19 Eylül 1979 İş Bırakma Eylemi'nin 40. yılındayız.

Neoliberal ekonomi politikaları, özelleştirme uygulamaları, sosyal devlet anlayışının terk edilmesi ve uluslararası sermaye çevrelerinin artan etkinlikleri

19 EYLÜL MMŞP DAYANIŞMA GÜNÜNÜN 40. YILI YURT GENELİNDE KUTLANDI

TMMOB 19 Eylül Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günü'nde yüzlerce mühendis, mimar ve şehir plancısı TMMOB'nin örgütlü olduğu İl Koordinasyon Kurulları aracılığıyla çeşitli etkinliklerle ülke ve meslek sorunlarına dikkat çekerek 19 Eylül 1979'un 40. yılını kutladı.

ADANA

Adana'da Ziraat Mühendisleri Odası Adana Şubesinde saat 11.00'da 19 Eylül Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları Dayanışma Günü dolayısıyla TMMOB Adana İl Koordinasyon Kurulu bir basın açıklaması gerçekleştirdi. Açıklama metni TMMOB Adana İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Erol Salman tarafından okundu.

ANKARA

Ankara'da TMMOB tarafından 19 Eylül'ün 40. yılı dolayısıyla dönemin kadrolarının katılımıyla bir panel gerçekleştirildi. Sinevizyon gösterimiyle başlayan panelde TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz bir açılış konuşması gerçekleştirdi. Tek oturumluk panelde moderatörlük görevini Oğuz Türkyılmaz üstlendi. Panelde sırasıyla Murat

Gültekingil, İsmet Rıza Çebi, Mehmet Ali Algancı, Metin Tütün, Önder Küçükkaragöz, Selçuk Esen, Kaya Güvenç, Hüseyin Yeşil, Ali Açı, Mehmet Kayadelen, Yusuf Bozkurt, Orhan Örucü, Hasan Aksungur, Bülent Damar, Fikret Özbilen ve Hikmet Tümer söz alarak 19 Eylül 1979'un nasıl inşa edildiğini anlattılar. Katılımcılar TMMOB tarihine ait fotoğraf sergisini de gezme fırsatı buldular.

ANTALYA

Antalya'da saat 10.00'da Mimarlar Odası Antalya Şubesi'nde bir basın açıklaması gerçekleştirildi. Açıklama metni Antalya İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Özge Köksal tarafından okundu.

ARTVİN

Artvin'de 12.30'da JFMO Artvin İl Temsilciliğinde gerçekleştirilen basın toplantısında açıklama metni Artvin İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Hakan Yavuz tarafından okundu.

BALIKESİR

Balıkesir'de 19 Eylül Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları Dayanışma Günü Makina Mühendisleri Odası Balıkesir İl Temsilciliğinde 12.30'da gerçekleşen

basın açıklamasıyla kutlandı. Açıklamayı Balıkesir İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Ömür Boyuer okudu.

BODRUM

İMO Bodrum İlçe Temsilciliğinde gerçekleştirilen 19 Eylül Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları Dayanışma Günü 40. yıl etkinliği saat 13.00'de başladı. TMMOB Bodrum İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Şahabettin Doğan bir basın açıklaması yaparak kamuoyuyla paylaştı.

BOLU

Bolu'da Makina Mühendisleri Odası Bolu İl Temsilciliğinde saat 14.00'te TMMOB Bolu İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Murat Ataman 19 Eylül Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları Dayanışma Günü dolayısıyla bir basın açıklaması yaparak kamuoyuyla paylaştı.

BURSA

Bursada saat 12.00'de MMO 10 Ekim Toplantı Salonu'nda gerçekleştirilen basın toplantısında 19 Eylül Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları Dayanışma Günü basın açıklaması TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Ferudun Tetik tarafından okundu.

DENİZLİ

Denizli'de 19 Eylül Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları Dayanışma Günü dolayısıyla Denizli Basın Merkezi'nde bir basın açıklaması gerçekleştirildi. Yoğun katılımın olduğu toplantıda açıklamayı TMMOB Denizli İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Mehmet Sarıca okudu.

EDİRNE

İMO Edirne İl Temsilciliğinde gerçekleştirilen 19 Eylül Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları Dayanışma Günü 40. yıl etkinliği saat 18.00'de başladı. Slayt gösterisinin ardından TMMOB Edirne İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Yılmaz Eren bir basın açıklaması yaparak kamuoyuyla paylaştı.

EDREMIT

Edremit'te 18 Eylül 2019 tarihinde Mimarlar Odası Edremit İlçe Temsilciliği'nde saat 12.00'de 19 Eylül Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları Dayanışma Günü dolayısıyla bir basın açıklaması gerçekleştirildi. açıklama metni TMMOB Edremit İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Mustafa Akal tarafından kamuoyu ile paylaşıldı.

ESKİŞEHİR

Eskişehir'de Makina Mühendisleri Odası Eskişehir Şubesi'nde 19 Eylül Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları Dayanışma Gününün 40. yılı saat 12.30'da yapılan basın açıklamasıyla anıldı. Açıklama metni TMMOB Eskişehir İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Neşet Aykanat tarafından okundu.

HATAY

Hatay'da saat 11.00'de MMO Temsilcilik Binasında gerçekleştirilen basın açıklamasıyla 19 Eylül Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları Dayanışma Günü anıldı. Açıklama metni TMMOB Hatay İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Hakan Temiz tarafından okundu.

İSKENDERUN

İskenderun'da Makina Mühendisleri Odası İskenderun İl Temsilciliğinde saat 13.00'te TMMOB İskenderun İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Murat Durukan 19 Eylül Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları Dayanışma Günü dolayısıyla bir basın açıklaması yaparak kamuoyuyla paylaştı.

İSTANBUL

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu tarafından, 19 Eylül Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları Dayanışma Günü'nde basın toplantısı düzenlendi. 19 Eylül'ün TMMOB tarihindeki önemine vurgu yapılan basın toplantısında, MMO İstanbul Şubesi eski başkanlarından Yavuz Bayülken, 1979 iş bırakma eylemine ilişkin deneyimlerini paylaşıırken, açıklama metnini TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Cevahir Efe Akçelik okudu.

İZMİR

TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günü dolayısıyla TMMOB İzmir İKK tarafından bir basın toplantısı gerçekleştirildi. MMO Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde gerçekleştirilen basın toplantısına TMMOB'a bağlı odaların temsilcilerinin yanı sıra öğrenci üyeleri de katıldı. Toplantıda basın metnini TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Ayşegül Akıncı Yüksel okudu.

KIRKLARELİ

Kırklareli'nde Kırklareli Anıt Park'ta saat 17.30'da 19 Eylül Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları Dayanışma Günü dolayısıyla bir basın açıklaması gerçekleştirildi. Açıklama metni TMMOB Kırklareli İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Erol Özkan tarafından kamuoyu ile paylaşıldı.

KOCAELİ

Kocaeli'de saat 10.00'da İzmit İnsan Hakları Parkında bir basın açıklaması gerçekleştirildi. Açıklama metni TMMOB Kocaeli İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Murat Küreççi tarafından okundu.

MANİSA

Manisa'da 19 Eylül Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları Dayanışma Günü dolayısıyla 17.00'de İMO Manisa Şubesinde bir basın açıklaması gerçekleştirildi. Açıklama metni TMMOB Manisa İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Nilgül Gökarslan tarafından okundu.

MARDİN

19 Eylül Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları Dayanışma Günü dolayısıyla Mardin'de saat 11.00'de İMO Mardin İl Temsilciliği'nde bir basın açıklaması gerçekleştirildi. Açıklama metni TMMOB Mardin İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Mehmet Aslan tarafından okundu.

MERSİN

Mersin'de gerçekleştirilen 19 Eylül Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları Dayanışma Günü etkinliği 12.30'da EMO Mersin Şubesinde gerçekleştirildi. 40. yıla istinaden yapılan basın açıklamasını Mersin İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Seyfettin Atar okudu.

MUĞLA

Muğla'da 18 Eylül 2019 tarihinde Mimarlar Odası Muğla Şubesi'nde saat 16.00'de 19 Eylül Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları Dayanışma Günü dolayısıyla bir basın açıklaması gerçekleştirildi. Açıklama metni TMMOB Muğla İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Görkem Acar tarafından kamuoyu ile paylaşıldı.

RİZE

MMO Rize İl Temsilciliği'nde saat 18.00'de 19 Eylül Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları Dayanışma Günü dolayısıyla gerçekleştirilen basın açıklamasında açıklama TMMOB Rize İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Metin Bıçakçı tarafından okundu.

SAMSUN

Samsun'da 18 Eylül 2019 tarihinde Mimarlar Odası Samsun Şubesi'nde saat 12.00'de 19 Eylül Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları Dayanışma Günü dolayısıyla bir basın açıklaması gerçekleştirildi. Açıklama metni TMMOB Samsun İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri İshak Memişoğlu tarafından kamuoyu ile paylaşıldı.

ŞANLIURFA

Şanlıurfa'da İnşaat Mühendisleri Odası Şanlıurfa İl Temsilciliğinde saat 15.00'de 19 Eylül Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları Dayanışma Günü dolayısıyla bir basın açıklaması gerçekleştirildi. Açıklama metni

TMMOB Şanlıurfa İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Neslihan Açar Topla tarafından kamuoyu ile paylaşıldı.

TEKİRDAĞ

Tekirdağ'da 19 Eylül Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları Dayanışma Günü dolayısıyla Ziraat Mühendisleri Odası Tekirdağ Şubesi'nde saat 10.30'da bir basın açıklaması gerçekleştirildi. Açıklama TMMOB Tekirdağ İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Cemal Polat tarafından okundu.

ZONGULDAK

Zonguldak'ta 12.30'da Maden Mühendisleri Odası Zonguldak Şubesi'nde 19 Eylül Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları Dayanışma Günü'nün 40. yılı dolayısıyla bir basın açıklaması gerçekleştirildi. Açıklama TMMOB Zonguldak İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Hüsnü Meydan tarafından okundu.

VAN

Van Ticaret ve Sanayi Odası Salonunda 13.30'da 19 Eylül Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları Dayanışma Günü Paneli gerçekleştirildi. Panel Odaların Van Şube yönetici ve üyelerinin yanı sıra çok sayıda mühendis, mimar ve şehir plancısı da katıldı.

19 EYLÜL'ÜN 40. YILI BULUŞMASI ANKARA'DA DÜZENLENDİ

TMMOB üyesi mühendis, mimar, şehir plancıları 19 Eylül 1979 iş bırakma eyleminin 40'inci yıldönümü dolayısıyla Ankara'da "Teoman Öztürk Anısına 19 Eylül'ün 40. Yılı Buluşması" etkinliği gerçekleştirdi. İMO Teoman Öztürk Toplantı Salonu'nda düzenlenen etkinliğe 1979 döneminin TMMOB yöneticileri ve oda başkanları katıldı.

Sinevizyon gösterimiyle başlayan etkinlikte TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz bir açılış konuşması gerçekleştirdi. Koramaz, TMMOB'nin çağrısıyla örgütlenen 19 Eylül iş bırakma eyleminin 55 il merkezinde 740 farklı kamu işletmesinde 100 bine yakın teknik elemanın katılımıyla gerçekleştirildiğini anımsattı.

Tek oturumluk panelde moderatörlük görevini Oğuz Türkyılmaz üstlendi. Panelde sırasıyla Murat Gültekingil, İsmet Rıza Çebi, Mehmet Ali Algancı, Metin Tütün, Önder Küçükkaragöz, Selçuk Esen, Kaya Güvenç, Hüseyin Yeşil, Ali Açıkan, Mehmet Kayadelen, Yusuf Bozkurt, Orhan Örucü, Hasan Aksungur, Bülent

Damar, Fikret Özbilen ve Hikmet Tümer söz alarak 19 Eylül 1979'un nasıl inşa edildiğini anlattılar.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz etkinlikte şöyle konuştu:

"Sayın Birlik Başkanlarım,

Sevgili Meslektaşlarım, Değerli Konuklar,

Yönetim Kurulumuz adınıza hepinizi saygıyla selamlıyorum. 19 Eylül 1979 İş Bırakma Eyleminin 40. Yılı vesilesiyle, unutulmaz başkanımız Teoman Öztürk'ün anısına düzenlediğimiz bu anlamlı etkinliğe hepiniz hoş geldiniz.

41. Dönem Yönetim Kurulumuzun Ekim 2010 tarihinde aldığı karar uyarınca 19 Eylül tarihi "TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günü" olarak ilan edildi. 9 yıldan bu yana çeşitli etkinliklerle bu anlamlı günü utluyoruz.

Bugün, TMMOB'nin mücadele tarihi içerisinde özel bir yeri olan 19 Eylül İş Bırakma Eylemini, o eylemi yaratanların ağzından dinleyeceğiz. Davetimizi geri

TMMOB HEYETİ DÜZCE SEL FELAKETİ ÜZERİNE İNCELEMELERDE BULUNDU

17-18 Temmuz 2019 tarihlerinde Düzce ili Cumayeri ve Akçakoca ilçelerinde yaşanan ve dördü çocuk yedi kişinin hayatını kaybetmesine neden olan sel felaketinin nedenlerini ve sonuçlarını incelemek üzere Birliğimiz tarafından oluşturulan teknik heyet 11 Eylül 2019 günü afet bölgesinde incelemelerde bulunmuştur.

Heyetin değerlendirmeleri ışığında hazırlanacak kapsamlı rapor önümüzdeki günlerde kamuoyu ile paylaşılacaktır.

çevirmeyerek buraya gelen tüm dostlarımıza bir kez daha teşekkür ediyoruz. Onların bugün paylaşacakları deneyim ve düşüncelerinden hepimizin çok şeyler öğreneceğine inanıyorum.

Değerli Arkadaşlar,

Bildiğiniz gibi 1954 yılında kurulan Birliğimizin kuruluş dönemleri dönemin kendine özgü koşulları ve mühendis-mimar hareketinin yapısı gereği oldukça sancılıdır.

1950 ve 60'lı yıllar boyunca Odalar kendi örgütsel yapıları içerisinde kurumsallaşma doğrultusunda önemli adımlar atarken, TMMOB pek çok açıdan geri planda kalmıştır.

Bunun nedeni birçok odamızda dar meslekçi ve seçkin bir yaklaşımla hareket edilmesi, Odalar arası işbirliğinin ve birlikte mücadelenin gereklerinin yeterince önemsenmesi idi. TMMOB'ye bağlı birçok Oda sığ bir bakış açısıyla, TMMOB bütünlüğünü göz ardı ederek bürokrasideki ilişkileri aracılığıyla salt kendi mesleklerinin ve meslektaşlarının hak ve yetkilerini genişletme mücadelesi veriyordu. Bu anlayış deyim yerindeyse TMMOB'yi Odalar üzerinde adeta bir yük olarak görüyordu. Oda ve TMMOB Genel Kurullarında Birlik Organlarının yetkilerini sınırlayarak Odaların bağımsız biçimde varlıklarını sürdürmesi için yasa teklifleri bile hazırlanıyordu.

O dönemde oda yönetimlerinin gündemi böyleyken Türkiye'de bambaşka bir şey daha yaşanıyor. 1961 Anayasası'nın getirdiği nispi özgürlük ve demokrasi ortamı, ülkemizdeki toplumsal muhalefetin gelişmesinin de önünü açmıştı. Sendikal hakların gelişmesi, işçi eylemlerinin artması, TİP'in kuruluşu, öğrenci eylemlerinin yükselişi 1960'lı yılların özellikle ikinci yarısından itibaren ülkenin kaderini ve toplumun yapısını da değiştirmişti.

Bu değişimden dönemin mühendis ve mimarları da etkilenmiştir. Özellikle o dönemde Özel Okullara karşı yürütülen mücadele içinde bulunan, Devrimci Gençlik Derneklerinde ve TİP içerisinde politikleşen genç kadrolar büyük bir dinamizm yaratmıştır.

Bu dinamik ilerici-devrimci mühendis ve mimarların Oda yönetimlerine gelmesi TMMOB'nin kaderi açısından dönüm noktası olmuştur. Odaların mesleki ve toplumsal sorunlara bakışı tümüyle değişmiş, bu sorunların halktan yana çözümü için ortak mücadele etme eğilimi öne çıkmıştır. Artık mühendis ve mimarlar çalışanların ve toplumun diğer kesimlerinin üstünde yer alan bir zümre değil, işçi sınıfı mücadelesinin

ayrılmaz bir parçası olarak görülmeye başlanmıştır.

O yıllara kadar daha çok devlet bürokrasisiyle uyum içinde, hükümetleri rahatsız etmeden yönetilen Odalar, 1970'li yılların başından itibaren yükselen toplumsal hareketlerin öncü bir parçası haline gelmiştir.

Odalarımızda 1970 yılından itibaren başlayan bu dönüşüm, 1970 ve 1973 yılları arasında TMMOB Genel Kurulu toplanamamış olması nedeniyle TMMOB'ye 1973 yılında yansımıştır.

Tarihin bir cilvesidir ki, TMMOB'nin 1973 yılında toplanan 18. Genel Kurulu da Odalara üyeliği zorunlu olmaktan çıkarak TMMOB örgütlüğünü güçsüz kılmayı hedefleyen bir başka Yasa Tasarısının Mecliste görüşüldüğü döneme denk gelmiştir. Birkaç yıl öncesine kadar TMMOB'yi etkisizleştirmek için Meclis'e baskı kuran Odalar, 1973 yılında TMMOB'ye sahip çıkmak için birlik olmuştur.

TMMOB yasası senatoda görüşülürken toplanan TMMOB 18. Genel Kurulu, TMMOB örgütlülüğüne sahip çıkma ve toplumcu değerler ışığında ortak mücadele etme kararlılığının ilan edilmesiyle sonuçlanmış TMMOB adeta yeniden kurulmuştur.

Böylelikle birkaç yıl öncesine kadar fiilen işlevsiz konumda olan TMMOB, bu yeni döneminde, ülkedeki mühendis ve mimar hareketinin mücadele aracı haline dönüşmüştür. TMMOB'nin 18. Çalışma Döneminde Yönetim Kurulu Başkanlığına seçilen Teoman Öztürk, TMMOB'nin bu yeni kuruluşunun ve mücadele anlayışının sembolü olmuştur.

Değerli Arkadaşlar,

Bugün gururla taşıdığımız ilerici, devrimci, yurtsever TMMOB geleneğinin tohumları bu dönemde atılmıştır. 1973-1980 yılları arasında bilimi ve tekniği halkımızın hizmetine sunmak için yürütülen bir çok çalışma ve etkinlikte olduğu gibi 19 Eylül 1979 tarihinde gerçekleştirilen bu görkemli eylemde bu mücadeleciler geleneğin ürünüdür.

Sürecin gelişimini değerli konuşmacılarımızın tanıklığıyla dinleyeceğimiz için ben sadece satırbaşlarına değinerek geçeceğim.

19 Eylül İş bırakma eylemi öncesi yapılan TMMOB 24. Genel Kurulu'nda "kamuda çalışan teknik elemanların grevli -toplu sözleşmeli sendikal hakları için ortak mücadelesi" konusunda TMMOB'nin örgütlü olduğu iş yerlerinde "forumlar" düzenlenmesi kararlaştırılmış ve bu forumlar Haziran ayından itibaren TMMOB'nin örgütlü olduğu iş yerlerinde örgütlenmiştir.

Bu forumların iş yerlerinde gördüğü ilgi ve yarattığı heyecan, teknik eleman mücadelesinin yüksek potansiyelini gözler önüne sermiş, TMMOB'nin daha geniş çaplı eylemler örgütlemeye konusundaki özgüvenini artırmıştır. 19 Eylül 1979 tarihinde gerçekleştirileceği ilan edilen bir günlük iş bırakma eylemi, ortaya çıkan bu kolektif kararlılık ve özgüvenin ürünü olmuştur.

Dönemin açıklamalarından ve gazete haberlerinden gördüğümüz üzere, TMMOB'nin çağrısıyla örgütlenen 19 Eylül İş Bırakma Eylemi, 55 il merkezinde 740 farklı kamu işletmesinde 100 bine yakın teknik elemanın katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Mesai başlangıcında yapılan bilgilendirme toplantıları sonrasında işyerleri önünde halaylarla, sloganlarla, pankartlarla gerçekleştirilen iş bırakma eylemi, teknik elemanların yanı sıra diğer çalışanlar tarafından da desteklenmiştir.

İş yerlerindeki etkinlikler sonrasında Başbakanlığa toplu dilekçe gönderimi için il merkezlerindeki PTT binaları önünde uzun kuyruklar oluşturulmuştur.

Ankara'da ise farklı işletmelerden toplanan dilekçeleri teslim edebilmek için 3 binin üzerinden TMMOB üyesi Başbakanlık binası önünde toplanmış, Başbakanlık Müşaviri ile yapılan görüşmede talepler doğrudan iletilmiştir.

DİSK, TÖB-DER, TÜM-DER, TÜTED, Halkevleri, Köy-Koop gibi çok sayıda örgütün de desteğini açıkladığı 19 Eylül Eylemi, teknik elemanların diğer emekçi kesimlerle buluşması açısından da önemli bir dönemeç oldu.

Yıllardır çeşitli platformlarda dile getirilen fakat somut adımları bir türlü atılamayan "Çalışanların Ortak Eylemi, Ortak Örgütlülüğü" konusunda çok önemli bir tarihsel deneyim yaratıldı.

1970'li yılların başından itibaren teknik elemanların sıklıkla dile getirdiği, emekçi sınıflarla ve ezilen toplumsal kesimlerle kader birliği içinde olma doğrultusundaki devrimci öğretisi bir anlamıyla ete kemiğe büründü.

Bu eylemin ardından TMMOB'nin ve TMMOB'yi oluşturan Odaların toplumsal etkinliği ve saygınlığı daha da arttı. TMMOB'nin, diğer ülkelerdeki muadillerinden farklı olarak, yalnızca bir meslek sicili örgütü değil, halkın genel çıkarıyla özdeşleşmiş bir toplumsal dinamik olduğu gerçeği toplumsal mücadeleler tarihimize kazındı.

Değerli Arkadaşlar

Üzerinden geçen 40 yılın ardından, 19 Eylül İş Bırakma Eylemi, TMMOB mücadelesinde ilk günkü ışıltısıyla parlamaya devam etmekte ve yolunuzu aydınlatmaktadır.

Bizim için 19 Eylül, maden ocaklarından enerji santrallerine, fabrikalardan tarlalara, şantiyelerden bürolara dek farklı işyerlerinde çok zor koşullar altında görev yapan mühendis, mimar ve şehir plancılarının meslek onurlarına, özlük haklarına ve alın terlerine sahip çıktıklarını ilan ettikleri tarihtir.

Bizim için 19 Eylül, bu ülke için düşünen, planlayan, üreten mühendis, mimar ve şehir plancılarının kendi öz güçlerinin farkına vardığı tarihtir.

Bizim için 19 Eylül, mühendis, mimar ve şehir plancılarının yaşadıkları ülkenin geleceği hakkında söz sahibi olduklarını gösterdikleri tarihtir.

Bizim için 19 Eylül, bugün hâlâ gururla taşıdığımız TMMOB'nin ilerici-devrimci değerlerinin emekçilerle, işyerleriyle, meydanlarla buluşarak toplumsallaştığı tarihtir.

40. yılında 19 Eylül İş Bırakma Eylemini ve o görkemli eylemi yaratanları minnetle selamlıyor, 19 Eylül'ün mirasını yaşatmak için ilan ettiğimiz "TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günü"nü bir kez daha coşkuyla kutluyorum.

Yaşasın TMMOB, Yaşasın Mücadelemiz!"

Moderatörlük görevini üstlenmiş ve aynı zamanda 1979 döneminin kadrolarından Makina Mühendisi Oğuz Türkyılmaz ise şöyle konuştu:

"TMMOB Başkanı, TMMOB'nin ve Odaların yeni ve eski yöneticileri, arkadaşlar, dostlar merhaba,

19 Eylül 1979'dan bu güne 40 yıl geçmiş.

Bugünün eski tüfekleri, bazılarına göre ihtiyarları veya dinazorlarının; 19 Eylül direnişini tasarlayan, planlayan, uygulayan kadroların büyük çoğunluğu, o günlerde 30 yaşın altında, bir bölümü ise daha 40 yaşına varmamış genç kadrolardı.

1979 Türkiye'sinde emekçiler bir yanda ekonomik demokratik haklar için mücadele ederken, bir yandan da, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesine omuz veriyorlardı. Emperyalist-kapitalist sistemin ve onun yerli ortaklarının desteklediği faşist çeteler tüm halk güçlerine karşı karanlık saldırılar düzenliyordu. Bu süreçte TMMOB binası bombalanmış, Ziraat

Mühendisleri Odası Adana Şube Başkanı Akın Özdemir Adana'da, Elektrik Mühendisleri Odası eski Yöneticisi Profesör Bedrettin Karafakioğlu İstanbul'da, İnşaat Mühendisleri Odası yayın organı Teknik Güç Dergisi Yazı İşleri Müdürü Zeki Erginbay, İstanbul'da, devrimci akademisyen Doçent Doktor Necdet Bulut Trabzon'da faşistlerce katledilmişti.

TMMOB, direniş öncesinde, 17 Eylül 1979 tarihinde yaptığı basın açıklamasında;

1. Teknik hizmetin gerekli ve yeterli bir biçimde emekçi halkımızın çıkarları doğrultusunda ve yalnızca onun hizmetine sunulabilmesi için tüm anti-demokratik uygulamalar ve baskılar giderilmeli, faşist odakların üstüne kararlı bir biçimde gidilmelidir.

2. Kamu kesiminde çalışanların grevli ve toplu sözleşmeli sendikal haklarını elde etmelerinin önündeki engeller kaldırılmalıdır.

3. Her alanda çalışanların arasındaki farklı uygulamalar kaldırılmalıdır.

4. Kısa sürede, mühendis-mimar-tekniKER-TEKNİSYEN ve benzeri teknik elemanlar arasında ayrıcalık yaratmayan, ön koşul olarak yalnızca yaşamak için gerekli ücretin sağlanmasını veri alan, eşit işe eşit ücretin uygulanmasını getiren bir düzenleme sağlanmalıdır.

demekteydi.

19 Eylül direnişinin öncülleri, Odaların Şube ve Merkez Genel Kurulları ve Mayıs ayındaki TMMOB Genel Kurulunda yapılan görüşme ve tartışmalar, alınan kararalar ile 1979 yaz aylarında süren yoğun hazırlık ve planlama çalışmalarıdır.

19 Eylül günü Ankara dışındaki illere eylemleri yönlendirmek için devrimci mühendis ve mimar arkadaşlarımızı göndermiştik. 19 Eylül'de iş yerlerinde

iş bırakma eyleminin başarılı olmasında, yaşam şartlarının kötüleşmesine itiraz eden, siyasi görüş ayrımı olmaksızın tüm mühendis ve mimarların eyleme katılması etken olmuştur.

Bugün Türkiye'de tablo değişmiştir. Kamuda çalışan mühendis ve mimarların sayısı ve oranı düşmüştür. İş bulamayan on binlerce mühendis ve mimara, her yıl mezun olan binlerce mühendis ve mimar eklenmektedir. Çok sayıda mühendis ve mimar ise meslek dışı işlerde çalışmaktadır. Kötüleşen yaşam koşullarının düzelmesi için mühendis ve mimarlar haklı ekonomik ve demokratik mücadelelerini sürdürecektir.

Mühendis ve mimarlar, bağımsızlık için, demokrasi için, cumhuriyetin temel ilke, değer ve kurumlarını korumak için, siyasi İslamın ülkeyi şeriat diktatörlüğüne dönüştürme girişimlerinin son bulması için, bağımsız, demokratik, eşit, özgür ve adil bir Türkiye için de mücadele edeceklerdir.

Kavgamız bitmedi sürüyor, sürecek. 40 yıl öncesinin heyecanı ile, şimdi daha gür bir sesle hep birlikte sesleniyoruz...

Gelecek onun için mücadele edenlerindir...

Gelecek bizimdir.

Devrim!

Bir gün mutlaka!

19 Eylül eylemi kararını alan TMMOB Yönetim Kurulunun, yaşamını yitiren üyelerini, başta yiğit başkanımız Teoman Öztürk'ü, Zeki Doğan'ı, Ahmet Bulut'u, Cevdet Karataşı, Hulusi Gönenli'yi, Metin Güvener'i, Medet Özbek'i sevgi ve saygı ile anıyoruz.

O günden bugüne aramızda ayrılan TMMOB ve Oda Yöneticisi arkadaşların isimleri birkaç sayfaya sığmadı. Yitirdiğimiz arkadaşlarımızın isimlerini uzun uzun tek tek okuyup sizleri hüznem boğmak istemiyorum. Bu arkadaşlarımızı da sevgi ve saygı ile anıyoruz.

Şimdi sözü önce 19 Eylül eylemi kararını alan ve uygulayan TMMOB Yönetim Kurulu üyelerinden bu toplantıya katılmış olanlara, sonra da işyerlerinde, kentlerinde İş Bırakma eylemine önderlik eden, bugün de bu toplantıya katılıp bizlerle birlikte olan arkadaşlarımıza söz vereceğim."

TMMOB EMEKLİ MÜHENDİS MİMAR ŞEHİR PLANCILARI SORUNLARI ÇALIŞTAYI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB Emekli, Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Sorunları Çalıştayı 5 Ekim 2019 tarihinde Ankara'da İnşaat Mühendisleri Odası Rüştü Özal Salonu'nda gerçekleştirildi.

Çalıştay TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz'ın açılış konuşmasıyla başladı. sonrasında gerçekleşen ilk oturumda oturum başkanlığı görevini TMMOB Yönetim Kurulu eski Başkanı Kaya Güvenç üstlendi. 1. Oturumda önce Özgür Üniversite Kurucusu ve Başkanı Fikret Başkaya "Neoliberal Çağda Emekliler Neden Bir Yük" adında bir sunum yaptı. ardından Pamukkale Üniversitesi - Yaşlı Sorunları Araştırma Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Velittin Kalnkara "Kente Yaşlı Üzerinden Bakmak: Yerimde Yaşlanabilecek miyim?" sunumunu gerçekleştirdi.

Öğleden sonra devam eden çalıştay programında oturum başkanlığı görevini yine Kaya Güvenç

gerçekleştirdi. Akdeniz Üniversitesi Gerontoloji Bölümü Kurucu Başkanı Prof. Dr. İsmail Tufan "Türkiye'de Demografik Değişim, Dönüşüm, Sağlık ve İntervention Gerontolojisi" ismiyle bir sunum yaptı. Son olarak TMMOB Emekli Mühendis Mimar Şehir Plancıları Sorunları Çalışma Grubundan Mahinur Şahbaz "Sendikal Mücadele ve Emekliler" sunumunu gerçekleştirdi. Soru-Cevap bölümü sonrası çalıştay son buldu.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz'ın açılış konuşması şöyle:

Değerli Arkadaşlar,

Hepinizi Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına selamlıyorum. Emekli mühendis, mimar ve şehir plancılarının sorunlarını tartışacağımız çalıştayımıza hepiniz hoş geldiniz.

Bildiğiniz gibi 45. Genel Kurulumuzda, ülkemizde yaşanan gelişmelerin meslek alanımıza yansımalarını ve meslektaşlarımızın sorunlarını ortaya koyabilmek için bir dizi çalıştay ve kurultay yapma kararı almıştık.

Bu doğrultuda “Krizle Karşı Emeğimize, Mesleğimize ve Haklarımıza Sahip Çıkıyoruz” kampanyamız çerçevesinde Kamuda Çalışan Meslektaşlarımızın, Ücretli Çalışan-İşsiz Meslektaşlarımızın ve OHAL KHK’larıyla İhraç Edilen Meslektaşlarımızın sorunlar ilişkili üç ayrı çalıştay düzenledik.

Daha sonrasında da İş Güvenliği Uzmanı meslektaşlarımızın ve Bilirkişilik alanının sorunlarına ilişkin çalıştaylar gerçekleştirdik.

Önümüzdeki aylarda Engelli meslektaşlarımızın sorunlarına ilişkin bir çalıştay ve TMMOB Kadın Kurultayı gerçekleştirilecek.

Bütün bu çalıştay ve kurultaylarımızda elde ettiğimiz veriler ve tartıştığımız konular ışığında 2020 yılı Nisan ayı içerisinde TMMOB Mühendis, Mimar, Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Kurultayı’ni gerçekleştireceğiz.

2 yıllık çalışma dönemimizde yürüttüğümüz tüm bu çalışmalardan elde ettiğimiz veriler, içinden geçtiğimiz krizin ülkemizdeki mühendis, mimar ve şehir plancılarına etkisini bütünlüklü olarak ortaya koyabilmemizi sağlayacak. Böylece 46. Genel Kurulumuzda çok daha sağlıklı bir tartışma yürütme ve mücadele programa hazırlama olanağı bulacağımıza inanıyorum.

Değerli Arkadaşlar,

Bugünkü çalıştayımızın konusu daha öncekilerden çok daha kapsayıcı bir başlık. Tüm meslek disiplinlerinden ve tüm çalışma alanlarından meslektaşlarımızı kapsıyor.

Yasalara göre belirlenmiş çalışma süresini dolduran ve yaşlılık, hastalık gibi bir nedenle işinden ayrılan, kendisine geçmiş emeklerinin karşılığında aylık bağlanan tüm meslektaşlarımız emekli statüsüyle yaşamlarını sürdürüyor.

Aslına bakarsanız emekli olacak kadar çalışabilmenin, emekliliğe kadar sağlıklı yaşayabilmenin büyük bir mucize olduğu ülkedeyiz. Trafik kazaları, afetler, kitle katliamları, iş cinayetleri, terör saldırıları gibi doğal sayılamayacak ölümler nedeniyle pek çok yurttaşımız emekli olacak kadar yaşayamıyor bile.

Emekli olabilen yurttaşlarımız için ise emeklilik bir fırsat olarak değil, yeni bir yaşam zorluğu olarak yaşanıyor. Bugünkü çalıştayımızda emeklilik hakkı kazanan meslektaşlarımızın karşılaştıkları sorunları ele alıp, bu sorunların çözümü için yapılması gerekenler üzerine konuşacağız.

Az önce bu ülkede emekli olabilmenin zorluğundan bahsetmiştim. O yüzden emeklilere geçmeden önce emekli olamayanların, şimdilerde bilinen adıyla Emeklilikte Yaşa Takılanlar yani EYT’lilerle ilgili durumu hakkında konuşmamız gerekiyor.

Biliyorsunuz Türkiye’de siyasal iktidarlar yaşanan toplumsal felaketleri siyasal fırsata çevirmek konusunda ustadırlar. Bugün karşı karşıya geldiğimiz EYT sorununun kaynağı olan 4447 sayılı Kanun, DSP, ANAP, MHP koalisyonu döneminde 17 Ağustos 1999 depreminden 1 hafta sonra Meclis’te kabul edildi.

Dönemin Hükümeti insanların bedenleri hala enkaz altındayken, IMF ve Dünya Bankasına verdikleri sözü yerine getirebilmek için Sosyal Güvenlik Yasasını meclisten geçirerek emeklilik yaşını kadınlarda 58, Erkeklerde 60’a çıkardılar.

Getirilen bu yaş sınırı sadece yeni işe girenleri değil eski çalışanları da kapsıyordu. Yani çalışanların kazanılmış hakları gasp edilmiş oluyordu. Geçmişe dönük uygulama nedeniyle sigortalılık süresi ve prim gün şartlarını yerine getirenler ama yaş şartını yerine getiremeyenler emeklilik için yaş beklemek zorunda kaldı. Kademeli geçiş hükümleri ve ekonomik kriz nedeniyle bu sorun giderek büyüyor. Bugün artık EYT önemli toplumsal bir sorun haline gelmiş durumda.

TMMOB olarak bu konudaki tutumumuz nettir. Çalışanların kazanılmış haklarını gasp eden, bu sorun ekonomik maliyet ve kaynak gereğiyle görmezden gelinemez. Ekonomi politikaları, mevcut kaynakların hangi ihtiyaçlara harcanacağıyla ilgilidir. Bugün siyasal iktidar tüm kaynakları yandaş sermaye kesimlerinin hizmetine yönlendirmektedir. Birbiri ardına çıkarılan kurtarma yasaları ile yandaş şirketlere kamu kaynakları aktarılmaktadır. Kamu bankalarının tüm kredileri olanakları sermaye kesimlerine sunulmaktadır. Şirketlerin zararlarının maliyeti, tüm topluma ödetilmektedir.

Bizim talebimiz, kamu kaynaklarının emekçiler için kullanılmasıdır, emekçilerin alın terinin ödenmesi için kullanılmasıdır. Bugün EYT’liler kendileri için bir lütf değil, emeklerinin, alın terlerinin karşılığını

istemektedir. Bu soruna duyarsız kalınmamalıdır. Sorunun tarafı olan EYT’liler, sendikalar, toplumsal kesimler ve Siyasi Partiler derhal bir araya gelmelidir. Herkesi ikna ederek toplumsal sorunu ortadan kaldıracak bir çözüm üretilmelidir.

Değerli Arkadaşlar,

2018 yılı verilerine göre ülkemizde 12 milyon 828 bin emekli ve hak sahibi bulunuyor. Ülke nüfusumuzun yüzde 15’inden fazlası emekli statüsünde yaşamını devam ettiriyor. Türkiye’de yıllardır yaratılan toplumsal algı, bu büyük nüfus kesiminin toplumsal yaşamın aktif bir parçası olduğu gerçeğinin görmezden gelinmesidir.

Ülkemizde emekli denildiğinde akla gelen ilk şey, ayın belirli günlerinde bankalar önünde oluşan kuyruklardır. Gazete ve televizyon haberlerinde yıllardır aşına olduğumuz bu görsel, emeklileri maaş günlerinde sokağa çıkan, diğer günlerde evde oturup torun bakan bir kesim olarak algılanmasının göstergesidir.

Bu durum aslında egemen kesimlerin emeklilere yüklediği roldür. Emeklilik, bir tür toplumsal dışlama mekanizması olarak işlev görmektedir. Bu anlayışa göre üretimin aktif bir parçası olmayanlar, toplumsal zenginliklerin de hak sahipleri olamaz.

Bu dışlayıcı anlayış, emek ile emekli arasındaki bağı koparmak, görünmez kılmak istemektedir. Emekliler toplumun sırtında bir yükümü gibi gösterilmektedir.

Oysa her şeyden önce bilinmelidir ki sosyal güvenlik devletin en temel görevi, yurttaşın da en öncelikli hakkıdır. Sosyal güvenliğin temel amacı bireyleri karşılaştığı sosyal risklere karşı korumak ve bu risklerle karşılaştıkları zaman, riskin etkilerini en aza indirmektir. Bunun için çalışanların maaşlarından sosyal güvenlik primi tahsil edilir ve bu primler devlet tarafından kullanılır. Yani sosyal güvenlik mekanizmasının temel mantığı toplumun bütününe, her bir parçasına ve geleceğine ortaklaşa sahip çıkmasıdır.

Neoliberal anlayış bu toplumsal mekanizmayı ortadan kaldırmak istemektedir. 1980’li yıllardan beri ülkemizde emekçilerin ve emeklilerin yaşadığı hak kayıplarının temelinde bu neoliberal anlayış yatmaktadır. Neoliberalizm, eğitim ve sağlık gibi kamusal hizmetlerle birlikte, sosyal güvenlik sistemini de ticarileştirmek, özelleştirmek istemektedir. Bu anlayış, yıllar içerisinde emeklilerin haklarının, maaşlarının ve sosyal durumlarının kötüleşmesine neden olmaktadır.

2008 yılında, TMMOB’nin içinde bulunduğu emek ve meslek örgütlerinin etkin muhalefetine rağmen çıkarılan Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasası, sağlıkta ve sosyal güvenlikteki bu neoliberal dönüşümün, ticarileşmenin en önemli adımı oldu.

Daha önce söylemiştim siyasal iktidarlar krizleri fırsata çevirmek konusunda eşsiz bir yeteneğe sahiptir diye. 2008 yılında Türkiye’nin dört bir yanında SSGSS yasasına karşı geniş bir muhalefet örgütlenmişti. Birbiri ardına yapılan sokak eylemleriyle AKP’nin sarsılmaz gibi görülen toplumsal hegemonyası büyük bir yara almıştı. Ama tam o dönemde açılan Kapatma Davası, oluşan bu toplumsal dalganın geri çekilmesine neden oldu. AKP bu krizi fırsat bilerek SSGSS Yasasını meclisten geçirdi.

Yasayla beraber emeklilik yaşı uzatıldı, çalışma gün sayısı artırıldı, aylık bağlama oranları düşürüldü, sağlığın finansman modeli değiştirildi. Sonrasında özel hastanelere büyük kaynaklar aktarıldı. Bireysel emeklilik sistemleri ortaya çıktı. Zamanla Bireysel Emeklilik Sistemi zorunlu hale getirildi.

Sosyal güvenlik sisteminin dönüştürülmesindeki amaç emeklilik primlerimizin toplandığı fonların kamunun değil, özel şirketlerin kontrolünde olmasıdır. Bizim alın terimizden, sermaye kesimleri için kaynak yaratılmak istenmesidir.

Tüm bu süreçler sermayenin küresel ihtiyaçlarına paralel olarak yürütülmektedir. Bu açıdan bakıldığında 199 yılında DSP, ANAP ve MHP Koalisyonu’nun IMF-Dünya Bankası güdümünde yaptığı düzenlemeler ile 2008 yılında ve sonrasında AKP’nin uluslararası sermaye odaklarının güdümünde yaptığı düzenlemeler ortak bir amaca hizmet etmektedir. O amaç da kamunun tasfiyesi, kamusal zenginliklerin sermayeye aktarılmasıdır. Bu anlayış emekliliği zorlaştırdığı gibi, emeklilerin yaşamını da zorlaştırmaktadır.

Bu durumdan meslektaşlarımız da etkilenmektedir. Bugün için kamuda en üst düzey bir görevden emekli olmamışlarsa, mimar, mühendis ve şehir plancılarının alacakları emekli maaşıyla günümüzde insanca yaşamaları mümkün değildir. Toplumun dar ve sabit gelirli diğer kesimleri gibi, emekli meslektaşlarımız da büyük sıkıntılar içinde yaşamaktadır. Kriz dönemiyle birlikte artan yaşam maliyetleri bu sıkıntıları sürdürülemez boyutlara taşımıştır.

Değerli Arkadaşlar,

Bildiğiniz gibi yıllardır yapılan tüm neoliberal düzenlemeler reform adı altında topluma sunuluyor.

Sosyal güvenlik adı altında yapılan reformlara da gerekçe olarak hızla artan emekli sayısı nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumu'nun aktüeryal dengesinin bozulması öne sürülüyor. Çalışan nüfus başına düşen emekli sayısının fazlalığını ülkenin geleceği için tehdit olarak göstermek istiyorlar.

AKP'nin her alanda kullandığı ayrıştırma-çatıştırma politikasını bu konuda da uygulayarak emekliler ile çalışanlar, gençler ile yaşlılar arasında uzlaşmaz bir karşıtlık varmış gibi gösteriliyor. Oysa konuşmamın başında da değindiğim gibi temel mesele toplumsal kaynakların nereye aktarılacağı sorunudur.

Sorun çalışan sayısı ile emekli sayısı arasındaki orantısızlığın giderilmesiyle, çözüm, çalışan sayısının yani istihdamın artırılmasıdır. Ülkede % 14 işsizlik varken, emeklilik yaşını 80 yaşına da çıkartsanız, bu sorunu çözemezsiniz. Ülkemizin sorunu emeklilerin çokluğu değil, çalışanların daha doğrusu iş bulabilenlerin azlığıdır.

İstihdamı artırmadan, kayıt dışı istihdamı ortadan kaldırmadan hangi reformu yaparsanız yapın bu konuda ileri bir adım atılamaz. Fakat AKP iktidarı istihdamı artırma konusunda beceriksiz olduğu kadar, kayıt dışı istihdamı azaltmak konusunda da isteksiz görünmektedir.

Bunun en önemli delili, Sosyal Güvenlik Kurumu ile Birliğimiz arasında 2012 yılında imzalanan İşbirliği Protokolünün 2017 yılında iptal edilmesidir.

Hatırlayacaksınız TMMOB ile SGK arasında imzalanan protokol, mühendis, mimar ve şehir plancılarının TMMOB tarafından duyurulan ücretin üzerinde çalıştırılmasını ve SGK'nın gerçek ücretler üzerinden prim toplamasını sağlamayı hedefliyordu.

Bu protokolle mühendis, mimar ve şehir plancılarının istihdam edildiği çalışma alanları disipline edildi ve kayıt dışılığın önlenmesinde ciddi adımlar atıldı.

SGK, 2017 yılında bu protokolü tek taraflı olarak feshetti. Bunun sebebi olarak da işverenlerin isteklerinin bu doğrultuda olduğunu tarafımıza bildirdi. Yani çalışanların sosyal güvenliğinden sorumlu SGK açık biçimde işverenden yana tutum alarak, kayıt dışılığa ve eksik prime göz yumduğunu dile getirdi.

Protokolün iptal edilmesi mühendis, mimar ve şehir plancılarının hak kaybına uğraması ve SGK'nın pirim kaybına uğraması anlamına gelmektedir. Devlet bu duruma çanak tutmaktadır.

Bizler TMMOB olarak SGK protokolü öncesinde de asgari ücret açıklıyorduk, sonrasında da açıklamaya devam ettik. TMMOB ve Odalarımız olarak bu konunun takipçisi olmaya devam edeceğiz. Üyelerimizi bu konuda daha fazla bilinçlendirip, daha fazla cesaretlendirmeliyiz. Onların yanında olduğumuzu, hukuki olarak yaptırımımızın olduğunu üyelerimize göstermemiz gerekiyor.

Değerli Arkadaşlar,

Emekli meslektaşlarımızın ekonomik ve sosyal sorunları konusunda Birliğimiz bünyesinde oluşturduğumuz ve bu çalışmayı organize eden çalışma grubumuz emekli meslektaşlarımızın farklı alanlarda yaşadığı sorunlar ve taleplerimiz konusunda bugüne kadar oldukça detaylı çalışmalar yaptılar. Bugünkü çalıştayımızda sizlerin de katkısıyla bu konudaki birikimlerimizin zenginleşeceğine kuşku yok.

Her zaman söylediğimiz gibi emekli üyelerimizin sorunları, TMMOB'nin sorunudur. Emekli üyelerimizin talepleri, TMMOB'nin talepleridir.

Çalıştayımızın düzenlenmesinde emeği geçen düzenleme kurulu üyelerimize hepinizin huzurunda teşekkür ediyorum. Burada yürütülecek tartışmaların sorunlarımızın çözümüne ve örgütlülüğümüzün büyütülmesine katkı vereceğine olan inancımınla hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yaşasın TMMOB Örgütlülüğü, Yaşasın Mücadelemiz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

İSTANBUL'DA YAŞANAN DEPREMLER YAŞANANLARDAN DERS ALINMADIĞINI BİR KEZ DAHA GÖSTERMİŞTİR

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz İstanbul Depremlerine ilişkin 27 Eylül 2019 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

İstanbul'da Salı günü ve dün gerçekleşen depremlerde yaşanan kaos 1999 Marmara depreminin üzerinden 20 yıl geçmiş olmasına rağmen gereken adımların hiçbirinin atılmadığını bir kez daha göstermiştir.

İstanbul'da yıkıcı bir deprem her an beklenmekteyken, afet riski taşıyan alanlardaki yerleşim yerleri taşınmamış, mevcut yapı stoku depreme dayanıklı hale getirilmemiş, kent merkezlerinde artan nüfusa ve yerleşime doğru orantılı olarak artması beklenen deprem toplanma alanları rant uğruna imar tadilatları ile yapılaşmaya açılarak azaltılmıştı.

Nereye kaçacağını bilemeden koşuşturan vatandaşlarımız afet sırasında ve afet sonrasında kriz yönetim senaryolarının oluşturulmadığının en acı göstergesiydi.

Birliğimiz ve bağlı Odalarımız tarafından her vesileyle ifade edildiği üzere depremler yaşanması kaçınılmaz doğa olaylarıdır. Depremlerin felakete dönüşmemesi için alınması gereken bilimsel ve teknik önlemler bellidir. Sadece İstanbul'da da değil ülke genelinde

deprem master planları hazırlanmalı, kriz yönetimi senaryoları oluşturulmalı, yapı denetim sistemi kamusal bir anlayışla yeniden düzenlenmeli, riskli yapılar deprem güvenli hale getirilmeli, güçlendirilemeyecek düzeyde riskli olduğu tespit edilen ya da zemin yapısı nedeniyle riskli alanlarda kalan yapılar derhal boşaltılmalı, projelendirme ve imalat süreçlerinde hiçbir mühendislik hizmeti almamış kaçak yapıların "İmar Barışı" adı altında ruhsata bağlanmasından derhal vazgeçilmelidir.

TMMOB'nin bu konuda hazırlamış olduğu raporlar bu güne kadar dikkate alınmamıştır. Olası depremlere hazırlık konusunda gerekli adımların atılmamasının sorumlusu siyasi iktidar olacaktır.

Birliğimiz bu güne kadar olduğu gibi bundan sonra da ülkemizdeki yanlış imar uygulamalarının takipçisi olmaya devam edecektir.

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB İSTANBUL İKK: "İSTANBUL DEPREMİ VE BEKLENEN TEHLİKELER"

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu, İstanbul'da yaşanan depreme ilişkin "İstanbul Depremi ve Beklenen Tehlikeler" başlığı altında Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nde 27 Eylül 2019 tarihinde bir basın toplantısı düzenlendi.

MMO İstanbul Şube Başkanı Battal Kılıç, İMO İstanbul Şube Başkanı Nusret Suna, JMO İstanbul Şube Başkanı Yüksel Özgün Tutay, JFMO İstanbul Şube Başkanı Erdal Şahan, ŞPO İstanbul Şube Başkanı Akif Burak Atlar, EMO İstanbul Şube Başkanvekili Hakkı Kaya Ocakaçan'ın yer aldığı basın toplantısında, açıklama metnini TMMOB İstanbul İKK Sekreteri Cevahir Efe Akçelik okudu. Açıklama şöyle:

Basına ve kamuoyuna,

26 Eylül 2019, saat 13:59'da Marmara Denizinde, Silivri'nin 21,6 km açığında, 5,8 büyüklüğünde bir deprem gerçekleşti. Kandilli Rasathanesi verilene göre, yer kabuğunu 12,3 km derinliğinde olan depremin ardından en büyüğü 4,4 büyüklüğünde, 188 adet artçı deprem meydana gelmiştir.

Dün gerçekleşen deprem, yaklaşık 15 milyon insanın yaşadığı İstanbul'un yanı sıra Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bursa, Yalova, Bilecik gibi illerden de hissedilmiş olup herhangi bir can kaybına yol açmamıştır. İlk belirlemelere göre bazı binalarda çatlaklar oluşmuş, Avcılar Hacı Ahmet Tükenmez Camii minaresi yıkılmış, Bahçelievler'de bitişik 2 bina tedbir amaçlı tahliye edilmiştir.

24 Eylül ve 26 Eylül'de gerçekleşen depremler, Kumburgaz Baseni dediğimiz Silivri-Avcılar arasından geçen 34 km uzunluğundaki fayın kuzeyinde, artçıların dağılımı KB-GD doğrultusunda seyretmektedir.

Depremlerin odak mekanizma çözümleri ise küçük bir ters atım bileşeni olan sağ yönlü doğrultu atımlı faylanmaya işaret etmekte, gerilimi KB ve GD Yönüne doğru artırmaktadır. Son iki deprem Kumburgaz fay segmentinin uç noktasında olması, son yapılan çalışmalarda kilitli olduğu belirtilen bu fayı kırılmaya zorlayabilir. Ancak her iki deprem de beklenen asıl depremin öncüsü olduğunu, mevcut verilerle söylemek günümüz koşullarında mümkün değildir. Bu aşamada yapılması gereken, İstanbul'da artık deprem olacak mı olamayacak mı tartışmalarını bitirerek, acilen gerekli tedbirlerin alınması, depreme hazırlıklı olunması ve sismik aktivitelerin dikkatlice takip edilmesidir.

Yapı üretim süreci, mevcut yapı stoku, kentleşme ve imar politikaları, afet sonrası planlama, mevzuat, Türkiye'yi 1999 depremine taşıyan tablonun parçalarını oluşturmuş, ülkemiz 17 Ağustos ve 12 Kasım 1999'da büyük bir yıkımla karşı karşıya kalmıştır. 1999 depreminden 12 sene sonra meydana gelen Van depreminde aynı yıkımla yüz yüze gelmek ise olumsuzlukların varlığını korumaya devam ettiğinin birinci dereceden kanıtı sayılmalıdır. Dün gerçekleşen

deprem sonrası ise toplanma alanları, iletişim ve ulaşım gibi konularda yaşanan problemler, oluşan panik ortamı bizleri endişeye düşürmüştür.

İstanbul nüfusunun büyük bir kısmı 1. derece, önemli bir kısmı da 2. derece deprem bölgesinde yaşamaktadır.

Ulaşım yapıları ve köprülerin, dolgu alanlarının, tarihi eserlerin depremde vereceği tepkinin bilinmemesi, kentsel dönüşüm projelerindeki yanlışlıklar, su taşkınlarında bile yetersizliği açığa çıkan altyapı sorunları, dere yataklarını bile yerleşime açan imar uygulamaları, imar afları, afet sonrası çalışmaların taşıdığı soru işaretleri ve deprem bilincinin yeterince yaratılamaması, İstanbul'un tahmin edilenden öte yıkıcı bir etki altına gireceğini göstermektedir.

Deprem Toplanma Alanları

Deprem toplanma alanları daha özel olarak; üzerinde geçici kentlerin kurulabileceği, elektrik, su, ısınma, duş, tuvalet gibi temel ihtiyaçların karşılanabileceği altyapıya sahip büyük ve geniş alanlar olarak tarif edilmektedir. Dolayısıyla deprem toplanma alanı olarak gösterilen okul bahçelerinin, parkların, boş arazilerin toplanma alanı olarak belirlenmesinin, depremde yaşanması muhtemel kaotik ortamda, alana ulaşma problemlerinin yanı sıra, deprem sonrası olası

yıkımlar sonucu kullanılamaz duruma gelebileceği de öngörülürse, bu alanların çoğunun gerçekliği bulunmamaktadır. Ayrıca 1999 depreminden sonra belirlenen bazı deprem toplanma alanları üzerine bugün AVM, rezidans inşa edildiği de tüm kamuoyu tarafından bilinmektedir.

Maltepe ve Yenikapı başta olmak üzere, kuvvetli yer hareketi ve tsunami etkisine karşı davranışının büyük belirsizlikler içerdiği dolgu alanlarının, bu toplanma alanlarına alternatif olarak sunulmuş olması ve daha da önemlisi afet sonrası acil durum eylem planlarında önemli rol oynadıkları düşünülmesi felakete davetiye çıkarmaktır.

İstanbul'da acilen uygun, güvenli ve yeterli sayıda deprem toplanma alanı belirlenmeli, halk bilgilendirilmelidir.

Acil Durum Yolları

Depremleri afete dönüştüren en önemli etkenlerden biri de, şehir içi ulaşımın yetersizliğidir. Dünya ölçeğinde trafiği en problemlilerden biri olan İstanbul için de deprem sonrası müdahale olanaklarının önündeki en ciddi engel ulaşım olarak öngörülmektedir. Kentlilerin yaşadığı ulaşım sorununun, deprem sonrasında nasıl bir afete dönüştüğünün en dramatik örnekleri 17 Ağustos 1999 depremini takip eden iki günde yaşanmıştır.

Acil ulaşım yol ağı, acil tıbbi hizmetlerin ulaşımına, kurtarma faaliyetlerine ve yardım malzemelerinin belirlenen alanlara ulaştırılmasına hizmet edeceğinden öncelikli bir yol ağıdır. Acil ulaşım yolları ve anayollarda tıkanmaların önlenmesi ve trafiğin sürekli akmasının sağlanması için, bu yollar üzerinde hiç bir surette parklanmaya izin verilmemesi gereklidir.

Ancak, 1999 yılında gerçekleşen Marmara Depremi sonrası başlatılan ve üç yıl süren bir çalışmayla belirlenen "Acil Ulaşım Yollarının" varlığı ise ne yazık ki tartışmalıdır. Bazı yollar kapatılmış, bazı yollar otopark haline getirilmiştir.

İstanbul'un trafik sorunu, deprem sonrası müdahale olanaklarının önündeki ciddi engellerdendir. Bugün yaşanan ulaşım sorunu, deprem sonrasında yaşamı doğrudan etkileyen içeriğe bürünecektir. Mevcut durumda bile, küçük bir trafik sorununun neredeyse bütün kent trafiğini zincirleme etkilediği düşünülürse, deprem sonrası nasıl bir vahametle karşı karşıya kalacağımız daha net anlaşılacaktır.

Olası bir afet durumunda, çöken binalara bağlı olarak yol kapanmaları, binalara gelecek olası zarar hesaplarına

dayandırılarak önlem alınmalı, toplanma alanları ile acil durum ulaşım ağı birbirine entegre edilerek, bütünlüklü bir yaklaşımla planlama yapılmalıdır. Aynı şekilde, tüm alt ve üst geçitlerin, köprülerin ve köprülülük kavşaklar gibi ulaşım yapılarının deprem tepkiselliği araştırılmalıdır.

İmar Affı

1999 Kocaeli Depremi ile büyük ölçüde imar aflarının yarattığı, sağlam olmayan yapı stokunun yıkılmasının ağır bedeli topluma ödetilmiştir. Sütluçe, Sultanbeyli, Ümraniye, Kartal yıkımları topluma daha da ağır bedel ödeteleceğinin göstermiştir.

İmar affı ile İstanbul'da, depreme karşı dayanıksız, hiçbir mühendislik hizmet almadan inşa edilen riskli yapılar devlet eliyle meşrulaştırılmıştır. Kartal'da çöken, 21 kişinin hayatını kaybettiği binanın, imar affı kapsamında yapı kayıt belgesi almak için başvurduğunu göz önüne alırsak, denetimsizliğin ve bekleyen tehlikenin büyüklüğünü görebiliriz.

Deprem tehlikesi altında olan İstanbul'da, toplumun sağlığını ve can güvenliğini tehlikeye atan kentsel gelişmelere yol açacak, doğa olaylarının afete dönüşerek pek çok insanın hayatını kaybetmesine neden olacak popülist uygulamalar yeniden gözden geçirilmelidir. Binanın fen ve sanat kurallarına uygun yapıp yapılmadığı, deprem güvenli olup olmadığı mal sahibinin beyanına değil mühendislik ve mimarlık süreçlerine bırakılmalıdır.

Depremde Haberleşmenin Sağlanması

Genel olarak afetlere özel olarak da depremlere ilk müdahale anında ve sonrası süreçte sürekli ve yeterli elektrik sağlanması ve haberleşme olanaklarının sürdürülmesi; gerek arama-kurtarma, gerek sağlık gerekse farklı disiplinlerin alandaki çalışmalarının organize edilmesi açısından yaşamsal bir öneme sahiptir.

26 Eylül 2019 tarihinde 13.59'da meydana gelen depremin ardından, İstanbul'da cep telefon hatları ulaşılamaz hale gelmiş, kimi operatörler 18.00'a kadar hizmet verememiştir. Bu kesintilerden ötürü insanların yakınlarından haber alamaması hem bir panik ortamı yaratmış hem de olası büyük bir depremde, iletişim konusunda akıllarda soru işareti bırakmıştır.

17 Ağustos 1999 depreminden sonraki bölgedeki iletişim hatlarının büyük çoğunluğunu kapsayan telefon santralleri, enerji ve transimiyon sistemleri ve binaları ağır hasar almış; sadece Kocaeli bölgesinde

12.000'den fazla hat doğrudan devre dışı kalmıştı. Yakınlarına ulaşmaya çalışanların ve yardım organizasyon ekiplerinin yol açtığı yoğun telefon trafiği, telekomünikasyon sisteminin neredeyse tamamını çökertmişti. 26 Eylül depremi, İstanbul'da benzer bir senaryonun herhangi bir yıkım olmadan gerçekleşebileceğini göstermiştir.

Bu çerçevede İstanbul'da afet anında iletişimde meydana gelen yoğunlukları önlemek için planlamalar yapılmalı ve elektromanyetik dalgaların frekans aralıkları genişletilmelidir. Afet durumunda yaşanan yoğunluklara karşı ek bant genişliği sağlayan çeşitli projeler geliştirilmelidir. Benzer sistemler 11 Eylül saldırıları, Katrina Kasırgası ve 7 Temmuz 2005 Londra'daki bombalama olaylarında kesintisiz iletişim sağlamıştır. Diğer bir önemli konuda, kamu olanakları ile kesintisiz internet altyapısı sağlanmasıdır. Dün de görüldüğü üzere GSM şebekesinin çökmesine rağmen internet üzerinden sesli haberleşme olanağı olmuştur

Operatörler, normal kullanıma göre yatırımlarını yaparlar, aşırı kullanım durumlarda ise ek çözümler yaratırlar. Maç ve mitinglerde olduğu gibi mobil baz istasyonlarının kullanılması buna örnek olarak verilebilir. Bu nedenle deprem gibi felaketlerde de haberleşme olanaklarının önceden planlanması lazımdır. Bu planlama bir tarafında halkın haberleşmesinin sürdürülebilirliği diğer taraftan da kurtarma faaliyetlerinin kesintisiz bir şekilde sürdürülebilirliği açısından önemlidir. Bu nedenle bütün operatörler acil durum planlarını yapmalı, nereye, kaç mobil baz istasyonu koyacağını belirlemelidir.

Endüstriyel Kazalar ve Kimyasallardan Kaynaklı Risklerin Yönetimi

Depremi tetikleyeceği ikincil afetler dediğimiz yangın, patlama, kimyasal ve gaz sızıntıları gibi tehlikeler deprem kadar önemli bir konudur.

17 Ağustos 1999 depremi sonrası Kocaeli'nde, 200 ton susuz amonyak havaya salınımı, 1200 ton kriyojenik sıvı oksijenin serbest kalması, TÜPRAŞ petrol rafinerisinde çıkan yangınlar, sıvı petrol gazı sızıntısı ve petrol dökülmesi gibi sonuçlara yol açan birçok kimyasal kaza meydana gelmiştir.

İstanbul depreminde kimyasallardan kaynaklanabilecek olumsuz durumları en aza indirgeyecek acil önlemler alınmalıdır. Yerleşim alanlarının içinde kalmış kimyasal üretim, depolama vb. tesislerinin kent dışına taşınmasının gerçekleştirilmesi, büyük endüstriyel kazalara yönelik acil durum planları hazırlanmalı,

kaza senaryoları modellemeleri yapılmalı, İstanbul'da kimyasal maddelerin envanteri çıkarılarak olası bir depremde bu kimyasalların ve bunlardan kaynaklanabilecek sorunların nasıl bertaraf edileceği mutlaka belirlenmelidir.

Ayrıca I. ve II. Sınıf Gayri Sıhhi Müesseseler kapsamında yer alan Sanayi Tesisleri ve bunlarla iç içe geçmiş bulunan doğalgaz boru hatları, LPG boru hatları, yerleşim alanları içerisinde kurulan ve işletilen akaryakıt istasyonları, tüp gaz satış bayileri, taşımakta olduğu yangın ve endüstri kazaları olasılıkları ile kentleri patlamaya hazır birer bomba haline getirmekte ve yaşam güvenliğini ortadan kaldırmaktadır.

İlk 72 Saat

Afet sonrası kurtarma birimlerinin aynı anda herkese ulaşabilmesi mümkün değildir. Bu nedenle afetlerde ilk 72 saat her birey kendi başınaymış gibi hazırlıklı olmalı, 3 günlük süreyi kapsayan bir Aile Afet Planı hazırlanmalıdır. İstanbul halkı afet anında ve sonrasında yapılacaklarla ilgili kamu spotları veya yerel yönetimler aracılığıyla bilgilendirilmelidir. Sarsıntı sonucu düşme tehlikesi olan eşyalar sabitlenmeli, deprem çantası mutlaka hazır bulundurulmalıdır. Deprem sırasında paniğe kapılmadan, çök-kapan-tutun hareketi yaparak sarsıntının geçmesini beklemelidir.

Ayrıca tüm İstanbullular mahallesini ve komşularını mutlaka tanımalı, özellikle ilk 72 saat birbiriyle dayanışma içerisinde olmalıdır. Muhtarlıklar aracılığıyla engelli bireylerin ve yaşlıların adresleri belirlenerek deprem sonrası hızla tahliye işlemlerine yardımcı olunmalıdır.

Değerli basın emekçileri,

TMMOB ve bağlı Odaları, mühendis, mimar ve şehir plancıları; meslek alanlarından edindikleri bilgi, birikim ve deneyim ile kamusal sorumluluğu gereği yaklaşan İstanbul depremi ile ilgili uyarılarını bugüne kadar yapmış ve yapmaya devam edecektir.

Bundan sonrada ilgili Bakanlıklar, İstanbul Valiliği, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İlçe Belediyeleri, akademi ve sivil toplum kuruluşları ile kent depreme hazırlanması konusunda ortak çalışmalar yapma arzusunda olduğumuzu, mesleki bilgi birikimimiz İstanbul halkının yararı için kullanmaktan imtina etmeyeceğini kamuoyuna saygıyla bildiririz.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ İSTANBUL İL KOORDİNASYON KURULU

DİSK-KESK-TMMOB-TTB-10EKİM-DER'DEN 10 EKİM KATLIAMI ANMASINA ÇAĞRI

TMMOB, DİSK, KESK, TTB ve 10 EKİM-DER 7 Ekim 2019 tarihinde 10 EKİM-DER'de bir basın toplantısı düzenleyerek 10 Ekim Katliamı anmasına barıştan yana, hukuktan, demokrasiden yana tüm kesimlere katılım çağrısında bulundular.

Basın toplantısında TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, DİSK Genel Sekreteri Cafer Konca, KESK Eş Genel Başkanı Mehmet Bozgeyik, TTB Merkez Konsey Başkanı Sinan Adıyaman ve 10 EKİM-DER Başkanı Mehtap Sakinci Coşgun birer konuşma yaptılar.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz şöyle konuştu:

**Sevgili Dostlar,
Sevgili Aileler,
Değerli Basın Emekçileri,**

Sizleri TMMOB Yönetim Kurulu adına selamlıyorum.

10 Ekim Katliamının dördüncü yılındayız. Bundan 4 yıl evvel emeğin hakları için, barış için, demokrasi için insanları gar meydanına büyük bir açık hava mitingiyile tepkilerini dile getirmeye davet ettik.

Ne yazık ki bu heyecan kana bulandı.

Aslında Türkiye tarihinde katliamlar ilk değil. Ne zaman eşitlik isteyenler varsa, ne zaman hakkına sahip

çıkanlar varsa, ne zaman sömürüye karşı çıktığıysa insanlar; bu ülkede egemen çevreler ve egemen düzen meydanları kana bulamıştır.

Biz bunu 1977 1 Mayıs'ında yaşadık. Çorum'da yaşadık. Maraş'ta yaşadık. Madımak'ta yaşadık. Bu etkinlikleri kana bulayanlar, bu insanlık düşmanı eylemlere yön verenler, bu siyasi ortamı oluşturanlar aslında o eylemde kendilerini patlatanlardan, üzerimize silahla saldıranlardan çok daha fazla suçludurlar.

10 Ekim'e giden süreci hepimiz biliyoruz. Türkiye genelinde siyasi iktidarın tek

başına çoğunluğu kaybetmesi üzerine bir kaos planının ilk adımı Süruç'ta ardından 10 Ekim'de Ankara'da ve süreç devam etti İstanbul'da, Bursa'da katlanarak...

İstene şudur; insanlar haklarına, özgürlüklerine, taleplerine sahip çıkmasınlar, bir korku ortamı yaratmak, bir kaos ortamı yaratmak, belki bu dönemlerde de bu politikalarla bir ölçüde başarılı oldular.

Bizler bu katliamlarda kaybettiğimiz canları, Ankara'da kaybettiğimiz 103 arkadaşımızı hasretle, özlemle anıyoruz. Onların verdikleri mücadeleye sahip çıkacağız. Bu insanlık dışı suçu unutturmayacağız.

Mahkeme süreçlerinde bir bir ortaya çıktı. İstihbarat raporlarının gereği yapılmadı. Canlı bombaların listeleri ellerinde olmasına rağmen, kendilerini patlatmadan bir şey yapamayız deyip haklarında hiçbir işlem yapılmadı.

Gaziantep ve ülkemizin birçok yerinde IŞİD'çilerin faaliyetleri bilinirken IŞİD hücreleri hakkında hiçbir işlem yapılmadı.

Ardından olay büyür diye daha canlarımız meydana can çekişirken üzerimize bombalarla geldiler. Ambulanslar geciktirildi. Hem dönemin Başbakanının, hem dönemin Cumhurbaşkanı'nın, hem dönemim

İçişleri Bakanının söyledikleri söylemler bugün hala kulaklarımızda çınlıyor.

Kokteyl örgüt arayışlarından, oyların atışından dem vurulması ve en son da Ahmet Davutoğlu'nun "eğer ben 17 Haziran'la 1 Kasım arasındaki gelişmeleri açıklarsam birçok siyasetçi insan içine çıkamaz." Dedi.

Aslında bu bizlerin şimdiye kadar söylediğimiz tespitlerde ve endişelerimizde ne kadar halı olduğumuzun en büyük itirafıdır.

Yapılması gereken açıktır; dönemin siyasileri, dönemin işçileri Bakanı, dönemin Başbakanı 10 Ekim dava süreçlerine dahil edilmek zorundadır.

Bizler bu katliamları unutturmamak için, bu katliamlarda yitirdiğimiz sakat kalan arkadaşlarımızın mücadelesine sahip çıktığımızı göstermek için her 10 Ekim'de olduğu gibi bu 10 Ekim'de de Ankara Garı önünde olacağız.

Yüreği insanlıktan yana atan, vicdanları halakararmamız tüm kesimleri Ankara Garında yapacağımız etkinliğe davet ediyoruz.

Meydanlar bir toplumun hafızasıdır. 10 Ekim'de barışa sahip çıkanlara bu egemen sistemin ne şekilde davrandığının bir hafızası olarak bu ülke halkının belleğinde yer etmek zorundadır.

Bizler 10 Ekim katliamının arkasındaki siyasi gelişmeleri, 10 Ekimde ihmalî bulunan yol veren kamu

görevlilerinin tutumlarını, 10 Ekim'de karşılaştığımız o insanlık dışı tutumu unutmamak, unutturmamak için, bizden sonra gelecek kuşaklara da bugünü anlatabilmek için; 10 Ekim Meydanını 10 Ekim Barış ve Demokrasi Meydanı anma yeri ve anıt meydanı yapılması için uluslararası bir fikir ve tasarım projesi yarışması yapma kararı aldık. Bunu beş örgüt olarak yapacağız. TMMOB'nin iki Odası bunun sekretaryasını yürütüyor. Bu projeyi 2020 Mart veya Nisan ayında sonuçlandırmayı düşünüyoruz.

Bugün Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanını ziyaret ettik. Bu konuda tüm toplumsal kesimleri, adalet isteyen, hukuk isteyen, barış isteyen, eşitlik isteyen tüm kesimleri bu girişime sahip çıkmaya davet ediyoruz.

10 Ekim meydanında da yapacağımız konuşmada da bu hususu bir kez daha kamuoyuyla paylaşacağız.

Eğer bizler kaybettiklerimize sahip çıkmazsak, barışa sahip çıkmazsak, barış ki en önemli değerdir. Barışın olmadığı yerde ne gelişme olur, ne ilerleme olur, ne uygarlıklar yeşerir. Tüm kesimleri 10 Ekim'de 10 Ekim Meydanına davet ediyorum.

Tabi ki bizler adaletin yerini bulması için bu katliamda sorumluluğu olan tüm kesimlerin yargı önüne çıkartılması için, adaletin egemen kılınması için şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da mücadelemize devam edeceğiz.

10 EKİM KATLIAMININ DÖRDÜNCÜ YILINDA KAYBETTİĞİMİZ ARKADAŞLARIMIZI ANDIK

10 Ekim katliamının dördüncü yıl dönümünde TMMOB, DİSK, KESK, TTB ve 10 EKİM-DER çağrısıyla saat 9.00'da Ulus Metro önünde buluşan barıştan, hukuktan, demokrasiden yana tüm kesimler kaybettığımız 103 canı anmak için sloganlar eşliğinde Gar'a yürüdüler.

Gar önünde Katliamda yaşamını yitiren 103 kişinin isimleri tek tek sayıldı. İsmi okunan her kaybın ardından "Yaşiyor" sloganı atıldı.

Anmada bombaların patladığı saat 10.04'te bir dakikalık saygı duruşu gerçekleştirildi. Ardından ortak basın açıklamasını TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz yaptı. Açıklama ardından yine Gar önünde bir dakikalık oturma eylemi gerçekleştirildi ve yitirdiğimiz canlar adına karanfiller alana bırakıldı.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz'ın beş örgüt adına yaptığı açıklama şöyle:

Değerli Basın Emekçileri, Kaybettiğimiz Arkadaşlarımızın Değerli Aileleri, Kardeşlerim!

Dört yıldır dinmeyen acımız, bitmeyen öfkemiz ve çoğalan özlemimizle bir kez daha Ankara Garı önündeyiz.

Bundan tam dört yıl önce, 10 Ekim 2015 sabahında bu alanda yüreklerinde sevgi, gözlerinde gülücük, dillerinde barış türküleri olan on binlerce kişi kardeşçe yan yana bulunuyordu.

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB'nin yaptığı emek-barış ve demokrasi çağrısına kulak vererek Türkiye'nin dört bir yanından buraya gelen on binlerce kardeşimiz dünya tarihinin en alçak saldırılarından birisine hedef oldu.

Saat tam 10'u 4 geçe birbiri ardına patlayan iki bomba sonucunda 103 arkadaşımız hayatını yitirdi. 500'e yakın arkadaşımız yaralandı ve sakat kaldı.

Türkiye tarihinin en büyük kitle katliamında kaybettiğimiz bütün arkadaşlarımızı saygı ve özlemlerle anıyoruz. Arkadaşlarımıza olan hasretimiz, her geçen gün daha da büyüyor.

Bugün söylersek söyleyelim, yaşadıklarımızın ve kaybettiklerimizin yanında önemsiz kalacak.

Yitirdiklerimizi sonsuzluğa uğurladık ve bizler, o meydanın sağ çıkanlar, katliamın içimizde bıraktığı derin boşlukla ve tarifsiz kederle yaşamaya devam ediyoruz.

Değerli Basın Emekçileri, Sevgili Kardeşlerim

Bildiğiniz gibi geçtiğimiz yıl Ağustos ayında 10 Ekim Davası karara bağlandı ve 9 kişi hakkında 101 kez ağırlaştırılmış müebbet cezası verildi. Dosyaları ayrılan 16 firari sanık hakkındaki davanın üçüncü duruşması 21 Kasım'da görülecek.

Katliama ilişkin dava iddianamesi mahkemeye sunulduğu günden itibaren yürütülen soruşturmanın olayı tüm boyutlarıyla açıklığa kavuşturılmaktan uzak olduğunu ifade ettik.

3 yıldır katıldığımız her duruşmada, katliamda ihmalî olan kamu görevlilerinin ve sorumlulukları bulunan siyasetçilerin de yargılanması gerektiğini dile getirdik. Ne yazık ki mahkeme bu doğrultuda cesur bir adım atmadı ve bu eksik karar sonucunda kamuoyu vicdanında adalet tecelli etmedi.

Saldırı sonrasında yaptığı "patlama sonrasında oylarımız yükseliyor" sözleriyle hafızalarımızda yer eden dönemin Başbakanı, geçtiğimiz aylarda "7 Haziran-1 Kasım seçimleri arası dönemdeki defterler açılırsa birçok siyasetçi insan içine çıkamaz" açıklamasında bulundu.

Bu sözler, katliamın siyasal boyutları konusundaki endişe ve iddialarımızın haklılığını göstermiştir. Buradan davanın görülmekte olduğu mahkeme heyetini bir kez daha göreve çağırıyoruz: Bu açıklama hem bir ihbar, hem de itiraf kabul edilmelidir. Başta dönemin başbakanı ve işçileri bakanı olmak üzere dönemin siyasilerini davaya dâhil edilmelidir.

Yakın tarihimizin en karanlık döneminin aydınlığa kavuşması için siyasetçileri de ellerine vicdanlarına koymaya, gerçekleri açıklığa kavuşturmaya çağırıyoruz: Türkiye'nin barış umuduna darbe vuran, insanları sokağa çıkamaz hale getiren 7 Haziran ile 1 Kasım 2015 seçimleri arasında yaşanan olayların arkasında hangi siyasetçiler var? Suroç ve Ankara Garı'nda yaşanan katliamların siyasal sorumluları kim?

Bilinmelidir ki, insanlığa karşı işlenen bu suçların faillerini gizleyenler, bu suçların ortağıdır. İktidarını korumak için toplumu kaos ve şiddet sarmalına sürükleyenleri asla unutmayacağız. Kardeşlerimizin hayatlarından, bizlerin acılarından oy devşirenleri asla affetmeyeceğiz.

Değerli Basın Emekçileri, Sevgili Kardeşlerim

Bildiğiniz gibi 10 Ekim Katliamı sonrasında Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinde alınan kararla, Ankara Garı önündeki alana, "Demokrasi Meydanı" adı verildi. Bu alanın ortasına da üç ayrı yüzünde katliamda kaybettiğimiz arkadaşlarımızın fotoğraflarının ve Emek-Barış-Demokrasi ifadelerinin olduğu geçici bir pano yerleştirildi.

Bugüne kadar anmalarımızı bu geçici sembolik anıt etrafında gerçekleştirdik. Ne var ki geçici olarak yerleştirilen bu sembolik anıt katliamın neden olduğu derin acının temsili için yeterli değildir. Üstelik kaybettiğimiz arkadaşlarımızın fotoğraflarının olduğu bu geçici pano zaman zaman faşist saldırılara maruz kalmaktadır.

Büyükşehir Belediye Başkanlığı ile yürüttüğümüz görüşmelerde, katliamın yaşandığı meydana kalıcı bir mekânsal düzenleme yapılması konusunda fikir birliğine vardık.

Bu doğrultuda hazırlanacak projenin belirlenmesi için TMMOB, KESK, DİSK, TTB ve 10 Ekim Barış ve Dayanışma Derneği olarak "Emek, Barış ve Demokrasi Meydanı Anıt Meydan ve Anma Yeri Tasarımı Uluslararası Fikir ve Tasarım Projesi Yarışması" düzenliyoruz.

İlerleyen günlerde yarışma şartnamesini paylaşarak yarışma sürecini başlatacağız. İnsanlığa karşı işlenen bir suç olan 10 Ekim katliamını uluslararası kamuoyunun da gündemine taşımak için yarışmayı uluslararası formatta gerçekleştireceğiz.

Proje kapsamında Gar önü ve çevresi bir bütün olarak yeniden ele alınacak ve alan anıtsal biçimde yeniden dönüştürülecektir. Yarışmayı kazanan proje 14 Mart 2020 tarihinde kamuoyuna açıklanacak ve umuyoruz

ki hızla uygulanacaktır. Yarışma projesine ilişkin şartları ve detayları önümüzdeki birkaç gün içerisinde paylaşacağız.

Değerli Basın Emekçileri, Sevgili Kardeşlerim

Eşitlik, özgürlük, demokrasi ve barış mücadelesi yitirdiğimiz arkadaşlarımızın en büyük emanetidir. Bizler bu emanete sahip çıkacağız. Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da bu doğrultuda kararlı mücadelemizi sürdüreceğiz.

Barış için, eşitlik için, özgürlük için canı toprağa düşenler, barışa, eşitliğe ve özgürlüğe can olsunlar!

Ve ant olsun ki, kaybettiklerimizi unutmayacağız, unutturmayacağız!

Ve ant olsun ki, sorumlularını unutmayacağız, affetmeyeceğiz!

Yaşasın Emek, Barış ve Demokrasi Mücadelemiz
Yaşasın Halkların Kardeşliği

DİSK, KESK, TMMOB, TTB: "BU TOPRAKLARIN İHTİYACI ADALET, DEMOKRASİ ve BARIŞTIR"

Ülkemizde son günlerde yaşanan gelişmeler ve Suriye'nin kuzeyinde başlatılan askeri operasyon hakkında DİSK-KESK-TMMOB ve TTB tarafından 10 Ekim 2019 tarihinde ortak basın açıklaması gerçekleştirildi.

Bizler bu ülkenin işçileri, kamu emekçileri, mühendisleri, mimarları, şehir plancıları ve hekimleri olarak tehlikenin farkındayız.

Türkiye'yi yönetenlerin yıllardır tüm uyarılara kulak tıkayarak, ve hatta uyarıda bulunanları "hain" ilan ederek Suriye'deki savaşa müdahil olmaları ülkemize ve bölgeye bugüne kadar büyük bedeller ödetti.

Dört yıl önce bugün, 10 Ekim 2015'te Ankara'da Emek-Barış-Demokrasi mitinginde yaşanan ve 103 insanımızı yitirdiğimiz katliam, bu ağır bedellerden sadece biridir. Ortadoğu'daki savaş politikalarının besleyip, büyüttüğü, Türkiye'de yüzlerce insanımızı aramızdan alan katliamları gerçekleştiren IŞİD'in, dünyanın dört bir yanından gelen ve yurttaş oldukları hiç bir ülkenin geri almak istemediği binlerce üyesinin "gardiyanlığı" gibi ciddi bir tehlikeyle karşı karşıyayız.

Emperyalist güçlerin kapışma alanı haline gelen bir bataklıkta, emperyalist güçlerle girilen pazarlıklarda izin verilen bir kapsamda, onların sattığı ve satacağı silahlarla, hepimizin geleceğini tehdit edebilecek tehlikeli vaatlerde bulunarak, üstelik başka bir ülkenin

toprağında askeri bir operasyona girişmenin kimin ihtiyacına yanıt verdiği büyük bir soru işaretidir.

Ülkemize, bu ülkede yaşayan yurttaşlara, temsil ettiğimiz üyelerimize sorumluluğumuzun gereği olarak tarihe not düşmek boynumuzun borcudur: Böylesi bir askeri maceranın hiçbir sorunu çözmeyeceğini, aksine ülkemizin temel sorunlarını derinleştireceğini görenler için, göz göre göre susma zamanı değildir.

Ülkemizin temel sorunu rekorlar kıran işsizlik, yağmur gibi yağın zamlardır, yoksullaşan milyonlardır.

Ülkemizin temel sorunu demokrasinin ve adaletin yıkımıdır.

Ülkemizin temel sorunu bir arada, barış içerisinde, kardeşçe yaşama umudunun karşına dikilen ayrımcı, kutuplaştırıcı, ötekileştirici politikalarıdır.

Suriye'de girilmek istenen yeni maceranın, daha önce girilen maceralarda olduğu gibi, bu temel sorunları çözmek bir yana daha da derinleştireceği açıktır.

DİSK-KESK-TMMOB ve TTB olarak, 103 arkadaşımızı yitirdiğimiz 10 Ekim Ankara katliamının dördüncü yıldönümünde bir kez daha söz veriyoruz: Emegın, barışın ve demokrasinin egemen olduğu Türkiye'yi yitirdiğimiz canlara armağan edeceğiz.

65. YILIMIZDA GÜÇLENEREK VE BÜYÜYEREK... YAŞASIN TMMOB, YAŞASIN MÜCADELEMİZ!

18-21 Ekim 1954 yılında gerçekleştirilen TMMOB'nin Birinci Genel Kurulu'nun 65. yıldönümünü ve Mühendislik-Mimarlık Haftasını kutlamak amacıyla TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz tarafından 18 Ekim 2019 tarihinde basın açıklaması yapıldı.

Ülkemizin mühendis, mimar ve şehir plancılarının uzun geçmişe dayanan meslek örgütü kurma çabaları, 1954 yılının Ekim ayında, Ankara'da gerçeğe dönüşmüştür. Farklı meslek alanlarında mühendis ve mimar temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen ilk genel kurulumuzda, TMMOB tüzüğü kabul edilmiş ve birlik bünyesinde 10 meslek odası kurularak TMMOB'nin örgütsel hayatı fiilen başlamıştır. Bu tarihleri kapsayan hafta ise mühendislik mimarlık haftası olarak ilan edilerek 65 yıldır kutlanmaktadır.

65 yılın ardından bugün TMMOB bünyesinde 24 Oda, bu Odalara bağlı 213 şube ve 50 İl/İlçe Koordinasyon Kurulu bulunmaktadır. 102 farklı mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı disiplininin toplam 550 bine yakın üyesiyle Türkiye'nin en büyük mesleki demokratik kitle örgütü TMMOB'dir. 65 yıl önce başlayan örgütlü mücadelemiz, TMMOB'nin bugüne ulaşan kimliğini ortaya çıkarmıştır. Bu kimlik, ülkemizin kalkınma ve sanayileşmesinde bilim ve teknoloji politikalarının önemine vurgu yapan, kamu yararı ve adil paylaşımın yanı sıra, yurtsever, ilerici ve toplumcu geleceğimize sahiptir.

TMMOB bir yandan mesleğimizin ve meslektaşlarımızın hak ve çıkarlarını ülkemiz ve halkımızın çıkarları temelinde korumak ve geliştirmek için mücadele verirken, diğer yandan da mesleki birikimlerimizin toplum yararına kullanılmasının zeminini yaratmak için mücadele vermektedir. Çünkü TMMOB, mühendislerin, mimarların, şehir plancılarının sorunlarının halkın sorunlarından ayrı tutulmayacağı, sorunlarımızın çözümünün büyük ölçüde emekçi sınıfların sorunlarının çözümünde yattığının bilincindedir. Bu yüzden mesleğin ve meslektaşlarımızın sorunlarını, ülke sorunlarıyla bütünlüklü olarak ele alır.

TMMOB, yani bu ülkenin mühendis, mimar ve planlamacıları; meslek alanları ile ilgili her konuda bilgi üretmeyi, üretilen bilgiyi kamuoyu ile paylaşmayı asli görevleri arasında görmektedir. Bu doğrultuda yayınlanan raporlarla, açılan kamu davalarıyla, düzenlenen kongre-sempozyumlarla, yapılan

açıklamalarla, bilimin ve tekniğin halktan ve doğandan yana kullanılmasıyla başka bir dünyanın mümkün olabileceğini ortaya koymaktadır.

İçinde bulunduğumuz derin ekonomik kriz, halkımızı ve meslek alanlarımızı doğrudan etkilemekte; tüm halkımızın olduğu gibi emeğiyle geçinen mühendis, mimar ve şehir plancılarının da hayatlarını zorlaştırmaktadır. Kamusal yatırımların ortadan kalkması, kamu çıkarlarının göz ardı edilerek sermayenin çıkarlarının gözetilmesi, rant hırsının bilim ve tekniğin önüne geçmesi, zenginlerin ihtiyaçlarının yoksulların ihtiyaçlarının önünde tutulması ile halkımızın refahı, çıkarları; meslektaşlarımızın da mesleki yetki ve sorumlulukları giderek geriletilmektedir.

Ülkemizde emeğiyle geçinenlerin gündemleri neredeyse hiç değişmemiştir. İşsizlik, hayat pahalılığı, düşük ücretler, güvencesizlik, özlük hakları ve örgütlenme sorunları ülkemizde çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının öncelikli sorunları olmaya devam etmektedir. İktidarın ekonomi politikaları, özelleştirme uygulamaları, sosyal devlet anlayışının terkedilmesi ve uluslararası sermaye çevrelerinin artan etkinlikleri nedeniyle teknik elemanların ekonomik ve sosyal durumları giderek daha da kötüleşmektedir.

Özel sektörde çalışan meslektaşlarımızın tamamına yakını yatırımların durması, projelerin iptal edilmesi, reel sektörün tıkanması gibi sorunlardan etkilenmiştir. İşsizlik, esnek çalışma, güvencesizlik, sağlıksız çalışma koşulları ve reel ücret kaybı gibi sorunlar tüm meslektaşlarımızı tehdit etmektedir. Birliğimiz ile SGK arasındaki yapılan asgari ücret protokolünün SGK tarafından tek taraflı olarak feshedilmesi, meslektaşlarımızın düşük ücretlerle sınırsız biçimde sömürülmesine zemin hazırlamaktadır.

Siyasal iktidarın karar ve uygulamaları, meslektaşlarımızı olduğu kadar meslek alanımızı ve mesleki faaliyetlerimizden faydalanan halkımızı da olumsuz etkilemektedir. Bilime ve tekniğe aykırı olarak çıkarılan yasalar ve yapılan mevzuat değişiklikleri nedeniyle halkın iyi ve güvenli mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı hizmeti alması engellenmektedir.

TMMOB, geçmişte olduğu gibi bu engellemelerle de mücadelesini sürdürecektir. Bu amaçla Birliğimiz, meslektaşlarımızın temel sorunlarını ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin geliştirildiği bir dizi etkinlik gerçekleştirmiş; bu etkinliklerin sonuçlarını kamuoyu ile paylaşmıştır. Bu etkinliklerin bir düzey ilerisinde ise "TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Kurultayı"; yerel kurultayları ile örgütlenecek gerçekleştirilecektir.

TMMOB'nin 54 il koordinasyon kurulunca, meslektaşlarımızın olduğu her yerde gerçekleştirilecek olan yerel kurultaylardan, meslektaşlarımızın sorunları bölgesel olarak toplanacak, bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri merkezi kurultayda karar altına alınacaktır.

Biliyoruz ki; mühendis, mimar ve şehir plancılarının mesleki hak ve çıkarlarını korumak aslında tüm toplumun geleceğini korumak demektir. Çünkü bizim meslek alanımız, toplumun ortak yaşamının üretimini ve devamlılığını sağlamaktadır. Bizler bu anlayışla, mesleğimize ve meslektaşlarımıza sahip çıkarken, ülkemizin ve toplumumuzun ortak geleceğine de sahip çıkıyoruz.

Meslek alanımızı, meslektaşlarımızı ve ülkemizin geleceğini hedef alan bu saldırılar karşısında sessiz kalmayacağız. Bizler mesleğimizi bilimden, üretimden ve toplumdaki yanan kullanan bir mücadele geleneğinin sürdürücüsüyüz. Bu anlayışla TMMOB'nin bilim ve teknoloji esas alan, kamu çıkarını savunan, eşitlik, özgürlük ve demokrasiden yana tavrını korumaya devam edeceğiz.

Unutulmaz Başkanımız Teoman Öztürk'ün dediği gibi, dün olduğu gibi bugün de, "Yüreğimizdeki insan sevgisini ve yurtseverliği; baskı, zulüm ve engelleme yöntemlerinin söküp atamayacağının bilinci içinde; bilimi ve teknoloji emperyalizmin ve sömürgecilerin değil, halkımızın hizmetine sunmak için her çabayı güçlendirerek sürdürme yolunda inançlı ve kararlıyız."

Tüm meslektaşlarımızın mühendislik mimarlık haftası kutlu olsun!

65. yılında daha da güçlenerek ve büyüyerek: Yaşasın TMMOB, Yaşasın Mücadelemiz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB KADIN ÇALIŞMA GRUBU MARDİN YEREL KURULTAYI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği Kadın Çalışma Grubu Mardin Yerel Kadın Kurultayı 5 Ekim 2019 tarihinde Nusaybin Nispet Kafede gerçekleştirdi.

TMMOB Mardin İl Koordinasyon Kurulu Yerel Kadın Kurultayında TMMOB Mardin İKK Kadın Komisyonu adına Derya Akyol, TMMOB Yönetim Kurulu adına Ayşegül İbici Oruçkaptan ve Nusaybin Belediye Başkanı Avukat Semire Nergiz birer açılış konuşması yaptılar.

Divanın oluşturulmasının ardından 1. Oturumda "TMMOB'de Kadın Örgütlülüğü" başlığıyla M. Işık Gürbulak ilk sunumu gerçekleştirdi. "Toplumsal Cinsiyet" başlığı ile Psikolog Beritan Güneş ikinci sunumu yaptı.

2. Oturumda "Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği" başlığıyla Şahmaran Kadın Platformu'ndan Semire Kut ilk sunumu yaptı. İkinci oturumun ikinci sunumu "Kadının itibarsızlaştırılması ve hak kayıpları" başlığıyla İnsan Hakları Aktivisti Melike Bisikletçiler tarafından gerçekleştirildi.

3. Oturumda "Kadına Yönelik Fiziksel ve Psikolojik Şiddet, Kadın Cinayetleri ve Mardin Özelinde Kadın Olmak" başlığı Kadın Politikaları Daire Başkanı Gülizar İpek tarafından katılımcılarla paylaşıldı. Son olarak serbest kürsüde isteyenler söz aldılar.

45. DÖNEM TMMOB YÖNETİM KURULU VE ODA BAŞKANLARI ÜÇÜNCÜ TOPLANTISI DİYARBAKIR'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

45. Dönem TMMOB Yönetim Kurulu ve Oda Başkanları Üçüncü Toplantısı "Yaşamakta olduğumuz demokrasi karşıtı gelişmeler ve TMMOB çalışmalarının değerlendirilmesi" gündemiyle 21 Eylül 2019 tarihinde demokrasiye ve halk iradesine sahip çıkmak, iradeleri gasp edilen Diyarbakır halkıyla dayanışmak için Diyarbakır'da gerçekleştirildi. Toplantıda kayyum süreci de değerlendirildi.

Yönetim Kurulu Genel Sekreteri Ali İpek, İMO Yönetim Kurulu Başkanı Cemal Gökçe, JMO Yönetim Kurulu Genel Sekreteri Faruk İlgün, KMO Yönetim Kurulu Başkanı Ali Uğurlu, MADENMO Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Yüksel, MMO Yönetim Kurulu Başkanı Yunus Yener, METMALZMO Yönetim Kurulu üyesi İrfan Akyol, MO Yönetim Kurulu üyesi Selma Aslan ve ŞPO Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Sarıaltun katıldı.

TMMOB DİYARBAKIR'DA DEMOKRASİ NÖBETİNE DESTEK VERDİ

İçişleri Bakanlığı talimatıyla Diyarbakır, Mardin ve Van belediyelerine atanan kayyumlara karşı başlatılan Demokrasi Nöbetinin 34. gününde TMMOB Yöneticileri ile Odaların Başkan ve üyeleri kayyum karşıtı eyleme destek vermek üzere nöbet alanına yürüdüler. Polisin engelleme çalışmalarına rağmen sloganlarla nöbet alanını ziyaret ettiler.

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi karşısında bulunan Lise Caddesi'nde 34'üncü gününde devam eden eylem öncesi alan, polis bariyerleriyle çevrildi. Yenişehir ilçesi Ekinciler Caddesi'nden alana kadar yürüyen TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz ve Odaların Yöneticileri ile

polis arasında tartışma yaşandı. TMMOB kitlesinin yürüyüşü esnasında atılan slogan, tutulan alkış ve çekilen zılgıtlara valilik yasağını gerekçe göstererek engellenmeye çalışılması üzerine TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, “Biz zaten valiliğin hukuksuz talimatlarına karşı yürüyoruz” dedi. Engellemeye rağmen grup, “İrademe Dokunma” yazılı pankart açarak alana alkış ve sloganlar eşliğinde geldi.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz eylem alanında yaptığı konuşmada görevden alınan eşbaşkanlar ile dayanışma içinde olacaklarını belirterek, “Siyasi karar alarak kayyum atayanlar, seçim öncesi kayyum tehdidinde bulunmuştu. Bu demokrasi tarihine vurulmuş bir darbedir. Bu halk bunu asla affetmeyecektir. Bu halk buna karşı direniyor. 31 Mart’ta bu direniş görüldü. Bu tek adam uygulamalarına bu halk izin vermeyecektir” dedi. Koramaz, yıllardan beridir demokrasi için gösterdikleri direnişi, kayyum atamalarına karşı da vereceklerini söyledi.

Açıklamanın ardından TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz ve beraberindeki TMMOB ve

Oda Yönetici ve üyeleri, Lise Caddesi’nden Diyarbakır Baro Başkanı Tahir Elçi’nin öldürüldüğü Dört Ayaklı Minare’ye yürüdü. Yürüyüş sırasında polis yoğun önlemler aldı.

Koramaz, Elçi’nin öldürüldüğü Dört Ayaklı Minare’ye karanfiller bıraktı. Türkiye’de barış istemenin bir bedeli olduğunu belirten Koramaz, barış isteyen akademisyenlerin ve meslek odaları yöneticilerinin tutuklandığını, Tahir Elçi’nin ise barış istemenin bedelini yaşamıyla ödediğini söyledi. Tahir Elçi’nin insan hakları savunucusu ve çalışmalarıyla ilham kaynağı olduğunu dile getiren Koramaz, “Tahir Elçi, burada vurulurken elinde tuttuğu yazıda ‘İnsanlığın tarihine sahip çık’ yazıyordu. İnsanlığın bizlere bıraktığı en büyük miras barıştır. Barışa sahip çıkmak, kültüre, tarihe, insana, yaşama sahip çıkmaktır.” dedi. Koramaz barış mücadelesinden vazgeçilemeyeceğini dile getirdi.

Anma sonrasında TMMOB Diyarbakır İl Koordinasyon Kurulu tarafından Sur İlçesinde gerçekleştirilen sokak bakım onarım ve sokak çalışması ziyaret edildi. Büyükşehir Belediyesi Deng Bej Evine geçilerek deng bejler dinlendi.

TMMOB, KESK, DİSK VE TTB HEYETİ CHP BAŞKANLIĞINI ZİYARET ETTİ

partilerinin yargı paketine ilişkin sunduğu değişiklik önerileri ve teklifleri olumlu bulmakla birlikte yargı paketinin Türkiye’nin demokratikleşmesi yönündeki beklentileri karşılamadığı, kapsamı ve içeriği açısından Türkiye’deki demokrasi ve yargı krizini çözebilecek bir nitelikte olmadığı ifade edildi.

Görüşmede hakkında verilmiş herhangi bir mahkeme kararı bulunmayan, hukuksuz biçimde işinden ihraç edilmiş kamu emekçilerinin geçmişe dönük tüm haklarıyla birlikte işlerine iade edilmesi konusunda bir yasa teklifi hazırlanması önerisi iletildi.

Toplantıda ayrıca 10 Ekim Ankara Gar Katliamının dördüncü yıl döneminde ülke genelinde yapılacak anma programları ile TMMOB, KESK, DİSK, TTB ve 10 Ekim Barış ve Demokrasi Derneği tarafından düzenlenecek “Emek, Barış ve Demokrasi Meydanı Anıt Meydan ve Anma Yeri Uluslararası Fikir ve Tasarım Projesi Yarışması” hakkında bilgi verildi.

Görüşmede, Odalar ve belediyeler tarafından yürütülen ortak kamusal mesleki denetimlerde karşılaşılan sıkıntılar da dile getirildi. Genel Başkan Odalar ve Yerel Yönetimler arasındaki işbirliğinin güçlendirilerek sürdürüleceğini ifade etti.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, TTB Merkez Konseyi Başkanı Sinan Adıyaman, KESK Eş Başkanı Mehmet Bozgeyik, KESK Genel Sekreteri Ramazan Gürbüz ve DİSK Genel Sekreteri Cafer Konca CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu’nu ziyaret etti. CHP Genel Başkan Yardımcıları Faik Öztrak ve Muharrem Erkek’in de katıldığı toplantıda ülkemizde yaşanan hukuk ve demokrasi ihlalleri ile adalet sistemimizin içerisinde bulunduğu durum konuşuldu.

Ziyarete TBMM’ye AKP tarafından sunulan yargı reformu paketi üzerine emek meslek örgütlerinin değerlendirmesi aktarıldı. CHP’nin ve muhalefet

TMMOB 3. BİLİRKİŞİLİK ÇALIŞTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ YAYIMLANDI

12 Nisan 2019 tarihinde “6754 Sayılı Yasanın Uygulama Sürecinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri” başlığıyla gerçekleştirilen TMMOB 3. Bilirkişilik Çalıştayı Sonuç Bildirgesi 3 Ekim 2019 tarihinde yayımlandı.

6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu’nun üçüncü yıl uygulama döneminin başında, “6754 Sayılı Yasanın Uygulama Sürecinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri” teması ile yapılan TMMOB III. Bilirkişilik Çalıştayı, 12 Nisan 2019 tarihinde İnşaat Mühendisleri Odası Teoman Öztürk Salonu’nda gerçekleştirilmiştir. Çalıştaya katılan emek ve meslek örgütleri temsilcileri, Adalet Bakanlığı Bilirkişilik Daire Başkanlığı yetkilileri, kamu kuruluşlarından temsilciler, akademisyenler, mühendis, mimar, şehir plancıları ve hukukçular; üçüncü yılını geride bırakan Bilirkişilik Yasası’nın uygulama sürecinde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri üzerine görüşlerini dile getirmiştir.

III. BİLİRKİŞİLİK ÇALIŞTAYI’NIN DÜZENLENME AMACI

Bilirkişilik hizmeti; bilirkişiler bakımından meslekte teknik yeterliliği ve etik davranış ilkelerine sahip olmayı; hizmetin kamusal niteliği bakımından ise denetleyici bir örgütsel/kurumsal mekanizmayı gerektirmektedir. Bilirkişilik hizmetinin gerektirdiği nitelikleri taşımayanların da bilirkişi olabilmesi nedeniyle geçmiş dönemlerde bilirkişilik hizmetinin giderek kamusalığını kaybedip kâr amaçlı bir işe dönüşmesi, konunun masaya yatırılıp tartışılmasını gerekli kılmıştır.

2016 yılında yürürlüğe giren 6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu ile bu bağlamda, bilirkişilerin nitelikleri, eğitimi, seçimi ve denetimine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi, bilirkişilik için etkin ve verimli bir kurumsal yapı oluşturulması amaçlanmış ve bu doğrultuda gerekli girişimler yapılmıştır.

2017 yılında Bilirkişilik Yönetmeliği’nin de yürürlüğe girmesi sonrasında Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı Odalar yeni mevzuata göre Bilirkişilik Temel Eğitimleri düzenlemeye başlamıştır.

Geçen iki yıl içerisinde başvuru süreçlerinde, bilirkişiliğe kabulde, bilirkişilik temel eğitimlerinde ve bilirkişi atamalarında yaşanan aksaklıkların belirlenmesi, bilirkişilik alanının nitelik ve verimliliğinin artırılması bakımından önem arz etmektedir.

Mühendis, mimar ve şehir plancılığı disiplinleri bilirkişilik hizmetine en çok gereksinim duyulan

meslekler olduğu için, bu alanda yaşanan sorunlar TMMOB ve bağlı Odaların gündeminde önemli bir yer tutmaktadır.

TMMOB III. Bilirkişilik Çalıştayı’nın ana amacı; 6754 sayılı Yasa’da sayılan meslek örgütlerinin bilirkişilik çalışmalarını ve uygulama alanında çıkan sorunlarını Yasa ve Yönetmelik çerçevesinde gözden geçirmek, UYAP- Bilirkişilik Portalı uygulamalarındaki problemleri tespit ederek TMMOB’nin görüş ve önerilerini ortaya koymak olarak tanımlanmıştır.

ATÖLYE ÇALIŞMALARI

TMMOB III. Bilirkişilik Çalıştayı’nın hazırlık çalışmaları, Bilirkişilik Çalışma Grubu üyeleri ile Oda ve meslek örgütleri tarafından görevlendirilen temsilcilerin katılımıyla oluşturulan atölye çalışmaları üzerinden yürütülmüştür. “6754 Sayılı Yasanın Uygulama Sürecinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri” ana teması altında kurulan üç atölyenin konu başlıkları;

- 6754 Sayılı Yasa Kapsamında Bilirkişilik Eğitimleri,
- 6754 Sayılı Yasa Kapsamında Bilirkişilik Uzmanlık Alanları,
- 6754 Sayılı Yasa Kapsamında Bilirkişilik Başvuruları ve Kabul Şartları

olarak belirlenmiştir.

Atölye çalışmalarında her bir konu başlığı ve alt başlıkları kapsamlı olarak tartışmaya açılmış ve oluşturulan raporlarda her bir başlığın ilgili mevzuatı çerçevesinde irdelenmesi ile çözüm önerilerinin de yer aldığı raporlar oluşturulmuştur.

Bu kapsamda gerçekleşen III. Bilirkişilik Çalıştayı’mızdan çıkan tespit, değerlendirme ve önerilerimiz özetle şöyledir:

A. BİLİRKİŞİLİK EĞİTİMLERİ

- Gerek eğitimciler tarafından gerekse eğitimi alan kişiler tarafından Bilirkişilik Temel Eğitimlerindeki teorik eğitimin içeriğinin daha az zamanda tanımlanabileceği, uygulamaya ait zamanın anlatılacak

derslere göre çok yetersiz olduğu yönünde eleştiriler sıklıkla dile getirilmektedir. Mevcut eğitimde on sekiz saatlik teorik eğitimin süresi ve içeriği itibarıyla yeterli olduğu; ancak altı saat uygulamalı eğitimin içeriğinin yeterli gelmediği düşünülmektedir. Bu bağlamda eğitim kurgusu talepler doğrultusunda yeniden düzenlenmeli ve uygulama eğitiminin dolayısıyla da toplam eğitim süresi artırılmalıdır.

•Bilirkişilik Temel Eğitimi ve Yenileme Eğitimi eğitimcilerine meslek örgütleri tarafından toplu olarak "Eğitici Eğitimi" yapılmalıdır. Bu eğitimlerin süresi ve ne zaman yapılacağı meslek örgütleri tarafından ihtiyaca göre belirlenmeli, eğitim alanlar belgelendirilmeli, bu eğitimlere katılarak belge almayanlar eğitici olarak kabul edilmemelidir.

•Meslek örgütlerince; yargı mensuplarına yönelik olarak mesleklerinin tanıtımı ve temel/ alt uzmanlık alanlarına yönelik konularda (temel ve alt uzmanlık alanlarının kapsamı, diğer meslek disiplinleri ile ortaklaştığı ya da ayrıldığı alanlar, hangi özel niteliklere sahip olmayı gerektirdiği vb.) bilgilendirme amaçlı seminerler düzenlenmelidir. Bu Seminerler yargı mensuplarının bilirkişi seçiminde yaşadığı tereddütlerin giderilmesi ve uzmanlık alanlarının daha kolay okunabilmesi bakımından önem taşımaktadır.

•Meslek odaları tarafından düzenlenen uzmanlık ve alt uzmanlık eğitimleri sonrasında verilecek belgeler bilirkişiliğe kabulde zorunlu belgeler arasında yer almalı ve mutlaka talep edilmelidir. Bu belgeler her müracaat döneminde güncellenmelidir.

B. BİLİRKİŞİLİK UZMANLIK ALANLARI

•Bilirkişilik Daire Başkanlığının 29 Kasım 2017 tarihinde yayımladığı genelgede yer alan "başvuruya esas uzmanlık alanları tanımları ve niteliklerinin" Daire Başkanlığının talebi üzerine Birliğimiz tarafından iletilen ve sonrasında da Daire Başkanlığı tarafından oluşturulan çalışma grubunda detaylandırılan çalışma ile birebir aynı olmadığı görülmüştür. Daire Başkanlığı 9 Mart 2018 tarihinde nitelikler hesaplamaları ilavesi ile 4 Ekim 2018 tarihinde de içeriği bir miktar değişmiş olarak genelgeyi yeniden yayımlamıştır. Uygulama süreci göstermiştir ki, Daire Başkanlığının belirlediği kriterler ile temel ve alt uzmanlık alanı seçimleri ve belgelenmesi sorunludur.

•Adalet Bakanlığı Bilirkişilik Daire Başkanlığı'nca yayımlanan temel ve alt uzmanlık alanları için Bilirkişilerde aranacak nitelikler çok genel ifadeler içermekte olup bilirkişilerin talep ettikleri uzmanlık alanındaki liyakatlerini belirlemede yetersiz

kalmaktadır. Söz konusu yeterlilik şartları her bir uzmanlık alanı için yeniden tanımlanmalı ve meslek örgütlerinin bu konudaki çalışmaları değerlendirilmelidir.

•Mevcut yasalar 4 yıl yükseköğrenim görmüş olan kişilerin hangi meslekte olursa olsun gayrimenkul değerlendirme uzmanı olabilmesini ve bilirkişi seçilmesini olanaklı kılmaktadır. Daire Başkanlığı tarafından yayımlanan Genelgede de gayrimenkul değerlendirme uzmanlığı alanında ve Kamulaştırma alanında bilirkişilik yapma talebinde bulunan kişiler için özellikle aranması gereken şartlar tanımlanmamıştır. Oysa kamu yararının söz konusu olduğu bu davalarda görev alacak Gayrimenkul değerlendirme uzmanı bilirkişilerin; gayrimenkul- taşınmaz değerlendirme işini, proje ve harita okuyabilmeyi, bunu da rakamsal olarak değerlendirmeyi bilmesi gerekmektedir. Öte yandan Kamulaştırma davalarında görev alacak değerlendirme uzmanlarının ise mekânsal plan ve proje tasarımı ve çözümüne dayalı eğitim altyapısına sahip meslek mensupları olması zorunludur. Ayrıca teknik kişilerin - mimar, mühendis ve şehir plancılarının - kamulaştırma alanında "fiilen beş yıl görev yapma" şartının belgelenmesi konusunda da tanımlama eksikliği bulunmaktadır.

•Uzmanlık alanlarında adil bir dosya dağılımı için temel ve alt uzmanlık alanlarına göre bilirkişilerin aylık olarak bakabileceği dosya sayısı belirlenmelidir. Bilirkişilerin uzmanlık ve/veya alt uzmanlık alanlarına göre makul bir kota belirlenmelidir.

C. BİLİRKİŞİLİK BAŞVURULARI VE KABUL ŞARTLARI

•Bölge Kurulları tarafından mesleğini icra edebilmek için herhangi bir meslek kuruluşuna kayıtlı olmak zorunda olanlar için meslek odalarından üye olduklarına dair belge istenmiş; ancak bu kişilerin meslek odasının öngördüğü "bilirkişi olma koşullarını" taşıyıp taşımadığı, mesleğini icra edip etmediği hususları değerlendirmeye alınmamıştır. Oysaki bilirkişilerin, çözümünü uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren konularda sağlıklı değerlendirmelerde bulunabilmesi için fiilen uzmanlık konusunda işini yapıyor olması ve kendisini güncellemesi önem taşımaktadır.

•Başvuru süreçlerinde "Bilirkişilik yapacağı uzmanlık alanında en az beş yıl fiilen çalışmış olmak" koşulunun belgelenmesinde özel sektörde çalışanların çalıştığı şirketin/şirketlerin kapanması sonucu belge alamaması, Sosyal Güvenlik Kurumundaki çalışma kodlarında her mesleğin tanımının olmaması, kamu çalışanlarının kadro ve çalışma alanının uyumsuzluğu gibi konularda

ciddi sorunlar yaşanmıştır. Bu mesleki deneyimin belgelenmesinde Meslek Odaları devreye girmelidir.

•Müracaat sırasında uzmanlık alanlarının belirlenmesi için aranan belgeler arasında; temel alan için diploma, alt uzmanlık alanı için mesleki yeterlilik belgesi, uzmanlık belgesi, ustalık belgesi v.b. belgelerin ibraz edilmesi esastır. Ancak başta kamu çalışanları olmak üzere bilirkişilik müracaatlarında bu belgeleri ibraz etmeyen pek çok kişiye, salt sunmuş oldukları diplomaya dayalı olarak birden fazla uzmanlık alanı ve alt uzmanlık alanları tanımlandığı görülmüştür. Meslek insanları meslek hayatlarında çalıştıkları çeşitli iş kollarına bağlı olarak birden çok uzmanlık alanına sahip olabilirler ancak nitelikli bir bilirkişilik hizmeti alınabilmesi için uzmanlık alanlarına bir kota /sınırlama getirilmelidir.

•Sistemin henüz tam olarak oturmaması nedeniyle başvuruların değerlendirilmesi sağlıklı olarak gerçekleştirilememekte ve birçok karmaşa yaşanmaktadır. Bilirkişilik Bölge Kurullarının farklı uygulamaları nedeniyle bazı başvurular geçerli evraklar sunulduğu halde kabul edilmezken, bazı başvuruların mesleki yeterlilik belgelendirilmeden ya da eksik evrakla kabul görmesi ve listeye kabul edilmesi bir güven sorunu yaratmaktadır. Bu konuda;

•Başvurularda talep edilen ve meslek örgütleri tarafından düzenlenen belgelerin, başvuru sahipleri yerine meslek örgütleri tarafından UYAP- Bilirkişilik Portalı üzerinden sisteme aktarımının sağlanması hem zaman hem de kontrol açısından işlemleri daha hızlandıracaktır.

•Başvuru sahiplerinin mesleğini icra ederken mesleğiyle ilgili herhangi bir suçu işleyip işlemediğine dair sicil durumlarının uygunluğunun kontrol edilebilmesi için bu sicilleri tutan meslek odaları ile Bölge Kurulları arasında koordineli bir çalışma yürütülmelidir.

•Bilirkişilik yapmak isteyen TMMOB üyesi meslek mensuplarının Bölge Kuruluna başvurularında sunacakları uzmanlık alanları, meslek örgütleri tarafından onaylanmalı ve mutlaka meslek odalarına kayıt şartı aranmalıdır.

SONUÇ

Bilirkişilik hizmeti uzman ve gerçek kişiler marifetiyle yapılması gereken kamusal bir görevdir. Bu yetkinin özel hukuk tüzel kişilerine verilmesi, bilirkişiliğin ileride bu amaçla kurulacak şirketlere teslim edilmesi sonucunu doğuracak, dolayısıyla bilirkişilik müessesesinin ticari bir alana kayması kaçınılmaz olacaktır.

Özel ve teknik konularda görüşüne başvuru bilirkişiler adaletin yerini bulmasına hizmet eden bir araç olmasından öte aynı zamanda bir kamu hizmeti görmektedir. Bilirkişiler tarafından verilen görüşün tarafsız ve objektif olabilmesi için bilirkişinin görüş oluştururken hiçbir etki altında kalmaması gereği açıktır. Yapı denetim sistemi, iş sağlığı ve güvenliği sistemi gibi pek çok kamusal hizmet alanında da bizzat yaşanarak deneyimlendiği üzere ticari şirketlerin bünyesinde görev yapacak bilirkişilerin görevini bağımsız bir biçimde yerine getirmesi mümkün olmayacaktır.

Bu bağlamda; Birliğimizin Yasanın taslak aşamasından başlayarak bu güne kadar çeşitli platformlarda dile getirdiği üzere, özel hukuk tüzel kişilerinin bilirkişilik yapmasına olanak tanıyan düzenlemelere bir an evvel son verilmeli ve ilgili mevzuatta buna cevaz veren hükümler bir an evvel ayıklanmalıdır.

Her ne kadar temel ve alt uzmanlık alanlarını tespit etme görevi Bilirkişilik Daire Başkanlığı'na verilmiş olsa da, Daire Başkanlığı adalet sisteminin belkemiği olan bilirkişilik hizmetinin sağlıklı işlemesi için konunun taraflarından destek alınmalıdır. Hali hazırda yürütülmekte olan uygulamalarda yaşanan aksaklıklar temel ve alt uzmanlık alanlarının belirlenmesinde ve belgelenmesinde sorun olduğunu göstermektedir.

Ülkemizin önemli Anayasal kuruluşlarından olan TMMOB ve bağlı Meslek Odaları ülke kalkınmasında ve ekonomisinde yaşamsal işleve sahip meslekleri bünyelerinde barındırmaktadır. Bilirkişilik faaliyeti ilgili yasa çerçevesinde meslek odalarına önemli görevler yüklemektedir. Bu görevlerden en önemlisi de şüphesiz bilirkişilik temel eğitimidir. Eğitim veren kuruluşlar olarak tanımlanan emek ve meslek örgütlerinin bu konudaki genel görüşü; Bilirkişilik eğitim içeriğinde yer alan uygulama bölümünün yetersizliğidir. Bu tespit göz önüne alınarak eğitim içeriğinin kurgusu yeniden düzenlenmelidir.

Önümüzdeki süreçte; Çalıştayımızın tartışıp tespit ettiği sorunlar ve karara bağladığı önerilerin ilgili mercilerce dikkate alınması, hem bilirkişilik faaliyetlerinin sağlıklı olarak işletilmesini, hem de adaletin mümkün olan en doğru biçimde yerine getirilmesini sağlayacak, ülkemizin ekonomik ve sosyal işleyişine katkıda bulunacaktır.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TMMOB 3. Bilirkişilik Çalıştayı Sonuç Bildirgesi Komisyonu

TMMOB BÜYÜK MENDERES HAVZASINDA JEOTERMAL ENERJİ SANTRALİ GERÇEĞİ ÇALIŞTAYI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB Büyük Menderes Havzasında Jeotermal Enerji Santrali Gerçeği Çalıştayı 12 Ekim 2019 Cumartesi günü Aydın Özel Başak Koleji Salonunda gerçekleştirildi. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz'ın açılış konuşmasıyla başlayan çalıştayda sırasıyla Germencik Belediye Başkanı Fuat Öndeş ve Efeler Belediye Başkanı Mehmet Fatih Atay da birer konuşma yaptılar.

Çalıştayda öncelikle TMMOB'nin yaptığı çalışmalar çerçevesinde oluşturulan TMMOB Raporu, TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Baki Remzi Suiçmez tarafından katılımcılarla paylaşıldı.

Sonrasında gerçekleşen ilk Oturumda Oturum Başkanlığı görevini Aydın Ziraat Mühendisleri Odası Şube Başkanı Mahmut Nedim Barış üstlendi. İlk Oturumda TMMOB Makina Mühendisleri Odası Enerji Çalışma Grubu Başkanı Oğuz Türkyılmaz, Uludağ Üniversitesi Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Bölümünden Doç. Dr. Ertuğrul Aksoy, Dokuz

Eylül Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümünden Dr. Öğretim Üyesi Sevgi Tokgöz Güneş ve Jeoloji Mühendisi Tahir Öngür birer sunum yaptılar.

Öğleden sonra gerçekleşen ikinci Oturumun Başkanlığını TMMOB Aydın İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Necdet Evlimoğlu yaptı. Avukat Akın Yakan "Hukuk Boyutu" başlıklı bir sunum yaparken Dr. Metin Aydın "Halk Sağlığı Boyutu" başlıklı sunumunu yaptı.

Son olarak TMMOB Yönetim Kurulu Eski Başkanı Mehmet Soğancı moderatörlüğünde forum gerçekleştirildi. Forum sonrası gösterilen kısa film sonrası çalıştay sona erdi.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz'ın açılış konuşması şöyle:

Değerli Konuklar, Değerli Meslektaşlarım

TMMOB Yönetim Kurulu ve şahsım adına sizleri saygıyla selamlıyorum. Büyük Menderes Havzasında

Jeotermal Enerji Santrali Gerçeği Çalıştayımıza hepiniz hoş geldiniz.

Geçtiğimiz Temmuz ayı içerisinde TMMOB bünyesinde oluşturduğumuz heyetimiz Aydın'ı ziyaret ederek Jeotermal Enerji Santrallerinin durumunu yerinde inceleme fırsatı bulmuştuk. Bu ziyaret sırasında Aydın İl Koordinasyon Kurulundaki arkadaşlarımızla yürüttüğümüz istişareler sonrasında, bu önemli konuyu daha derinlikli olarak tartışabileceğimiz bir çalıştayı yapılması doğrultusunda karar verildi. Başta Aydın İl Koordinasyon Kurulumuz olmak üzere, bu kısa sürede çalıştayı hazırlanmasında emeği geçen tüm arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Aydın ilimiz benzeri olmayan bir zenginliğe sahip. Aydın ilimizde jeolojik konumundan kaynaklı olarak, bugüne değin ülkemizde bulunan en zengin jeotermal kaynaklar var. Büyük Menderes Grabeni boyunca devam eden bu kaynaklar, kentin tam altından da geçiyor. Geçmiş dönemde bu topraklar üzerinde kurulan pek çok medeniyetin sonunu getiren fay hareketleri, bugün Aydın ilimiz için büyük bir zenginlik kaynağı yaratmış bulunuyor.

Bildiğiniz gibi doğal kaynaklar bilimsel ve teknik ilkeler ışığında kamu yararına kullanıldığı zaman hepimiz için zenginlik kaynağı olabilirken, uygunsuz tekniklerle ve kamusal çıkar gözetilmeden kullanıldığında toplumsal bir tehdiye de dönüşebiliyorlar.

TMMOB olarak bundan tam 13 yıl önce, 2006 yılında "Jeotermal Enerji ve Aydın'daki Geleceği Sempozyumu" için Aydın'da buluşmuştuk. O dönemde henüz bu alanda yasal düzenleme bulunmuyordu ve santraller henüz yapılmamıştı. Ülkemiz için nispeten yeni

bir enerji kaynağı olan Jeotermal Enerji Santrallerinin taşıdığı potansiyeli ve Aydın için yaratacağı fırsatları konuşmuştuk.

Bildiğiniz gibi 2007 yılında "Jeotermal Kaynaklar ve Mineralli Sular Kanunu" kabul edildi. Sonrasında da birbiri ardında santraller kurulmaya başlandı. Bugün ülkemizde devrede olan 48 Jeotermal Elektrik Santralının 28 tanesi Aydın'da bulunuyor. Halen yatırım sürecinde olan, ön lisans ve planlama aşamasındaki 25 yeni Jeotermal Elektrik Santrali'nin de 10 tanesi Aydın il sınırları içinde bulunuyor.

Jeotermal enerji sektörünün hızla büyüdüğü bu dönemde yasa ve uygulamada gördüğümüz yanlışlıkları 2007, 2009 ve 2015 yılında gerçekleştirdiğimiz

TMMOB Jeotermal Kongrelerimizde ve 2009 yılında gerçekleştirdiğimiz Aydın Kent Sempozyumunun da dile getirmeye çalıştık. Tüm uyarı ve çözüm önerilerimize rağmen mevzuatta ve uygulamadaki sorunlar giderilmedi.

Bugün geldiğimiz noktada başta Aydın ilimiz olmak üzere ülkemizdeki Jeotermal Enerji üretimimiz, temiz, sürdürülebilir ve yenilenebilir niteliğini kaybetmiş durumdadır. Temmuz ayı içerisinde gerçekleştirdiğimiz keşif ve gözlemlerde, mevcut jeotermal santral kuyu ve iletim hatlarının, gerek işletme gerekse de yer seçimi aşamalarında bilimsel ve teknik gereklilikler ile mevzuata aykırılıklar içerdiği tespit edilmiştir.

Bunun yanı sıra denetim aşamasında sorunlar olduğu ve ölçüm sonuçları konusunda kamuoyunu bilgilendirme ve şeffaflık ilkelerine uyulmadığı görülmüştür.

Bu durumun Aydın'daki incir ve zeytin başta olmak üzere tarımsal faaliyetlere, çevre ve halk sağlığına yönelik olumsuz etkileri bulunmaktadır. Konunun önemine binaen Birliğimiz bünyesinde bir komisyon oluşturduk. Komisyonumuz tarafından hazırlanacak "Jeotermal Enerji Santrallerinin Çevresel Etkileri" konulu kapsamlı bir Raporu kısa sürede kamuoyu ile paylaşacağız.

Değerli Konuklar,

Doğanın ve doğal kaynakların insan ihtiyaçları doğrultusunda dönüştürülmesi çabası, biz mühendis, mimar ve şehir plancılarının mesleki faaliyetlerinin ortak unsurudur. Bu çabanın, dünyamızın ve insanlığın ortak geleceğini güvence altına alacak biçimde

sürdürülebilmesi, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin en önemli önceliklerinden birisidir.

Doğanın ve insanlığın ortak geleceği söz konusu olduğunda akla gelen ilk başlıklardan birisi Çevre ise diğeri de "Enerji" olmaktadır.

Enerji hepimizin bildiği gibi insan yaşamının ve toplumsal yaşamın zorunlu ve temel bir gereksinimidir. Enerjiden yararlanmak çağdaş bir insanlık hakkıdır.

Nüfus artışına ve toplumsal gelişmeye paralel olarak enerji talebimiz hızla artmaktadır. Ülkemiz enerji temini açısından yüksek oranda dışa bağımlıdır.

Artan enerji ihtiyacımızın ucuz, sürekli ve güvenli bir şekilde karşılanmasında yaşanan sıkıntılar ülkemizin en önemli problemlerinden biridir.

Diğer yandan daha fazla kar uğruna sadece insan emeğini değil, doğal kaynaklarımızı da insafsızca sömüren piyasa anlayış Aydın örneğinde olduğu gibi çok büyük çevresel felaketlere yol açmaktadır.

Tüm bu problemlerin çözümü için enerji alanın üretimden tüketime kadar her aşaması bütüncül olarak kamusal planlanma ile yönetilmelidir.

Dışa bağımlılığın azaltılması, enerjinin tüm yurttaşlarımız için ihtiyacı kadar, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli bir şekilde sağlanması, yerli ve yenilenebilir kaynak kullanımı, enerji verimliliği, çevre ve halk sağlığı kriterleri bu kamusal planlamanın temelinde yer almalıdır.

Bildiğiniz gibi jeotermal enerji doğru kullanıldığında çevreye en az zarar veren enerji kaynaklarından biridir. Jeotermal enerjinin yenilenebilir, sürdürülebilir ve ekolojik niteliklerini korumak için santrallerin yaşam alanlarının yakınına kurulmaması, yeraltından çıkan gazların atmosfere salınmaması ve yeraltından çıkan akışkanın yerüstüne deşarj edilmemesi gerekiyor.

Bu temel nitelikteki kurallara uyulmadığında ise Jeotermal enerji havamıza, suyumuzla, toprağımıza, tarım ürünlerimize ve sağlığınıza zarar verebilmektedir. Yaşanan süreçte, Jeotermal enerji kaynaklarının yoğunluklu olduğu Ege bölgesinde ve özellikle de Aydın'da; kâr odaklı, çevresel tahribatların görmezden gelindiği ve buna ilişkin önlemlerin alınmadığı bir uygulama söz konusudur.

Bu durum bölgedeki ekolojik sistemi ve tarımsal üretimi geri dönülemez derecede tahribata uğratmıştır. Havaya salınan gazlar ve koku rahatsız edici boyutlara ulaşmıştır. Geçmişte inciriyle, zeytiniyle, pamuğuyla

meşhur bu yörede tarımsal ürünü kalitesi ve verimi hızla düşmektedir.

Bölge halkı da yıllardan bu yana bu olumsuz gidişata tepkisini göstermektedir. "Sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkı" hepimizin anayasal hakkıdır. Bu hakkını savunmak için, havasını, suyunu, doğasını savunmak için verilen tüm mücadelelerin yanındayız. Jeotermal Enerji Santrallerine karşı başta Kızılcaaköy, Kıyıköy ve diğer yöre halklarının sergilediği haklı tepki ve mücadelesinin destekçisi ve takipçisiyiz.

Sorunun daha da büyümemesi için mevcut Jeotermal Enerji Santralleri etkin bir şekilde denetlenmelidir. Yanlış yerde yanlış projelendirilen ya da yanlış uygulamalarla işletilen santraller kapatılmalıdır. Kapasite aşımı nedeniyle Aydın ilinde yeni JES yatırımlarına izin verilmemelidir.

TMMOB olarak doğayı ve insan hayatını yok sayan bu üretim anlayışına karşı hukuki mücadelemizi sürdürüleceğiz. Kamu yararı görmediğimiz ihale ilanlarına karşı açtığımız davalar görülmeye devam ediyor. Bu davaların peşini bırakmayacağız.

Jeotermal Enerji Santrali sorunu, sadece Aydın ilinin sorunu değildir. Manisa, Denizli, İzmir, Çanakkale, Afyon, Van, Elazığ, Bolu dâhil birçok ilimiz kontrolsüz ve denetimsiz jeotermal enerji yatırımları tehdidiyle karşı karşıyadır. Bu nedenle konuya bütüncül yaklaşmalı, ülke düzeyinde gerekli bilimsel ve teknik çalışmalar yürütülmeli, mevzuat yeniden değerlendirilmeli, kamu denetimi etkin bir şekilde sağlanmalıdır.

Değerli Konuklar,

Bildiğiniz gibi TMMOB ülkemizdeki mühendis, mimar ve şehir plancılarının hak ve çıkarlarını halkımızın çıkarları temelinde korumak ve geliştirmek, mesleki, sosyal ve kültürel gelişmelerini sağlamak ve mesleki birikimlerini toplum yararına kullanmalarının zeminini yaratmakla görevlidir.

Bugünkü çalıştayımızı da bu görevin bir parçası olarak görüyorum. Çalıştayımızın başta Aydın ve Büyük Menderes Havzası olmak üzere Türkiye'nin her yerindeki Jeotermal Enerji Santrallerinde yaşanan sorunların çözümüne katkı vereceğine inanıyorum.

Bu anlayışla çalıştayımıza katkı veren tüm arkadaşlarımıza yeniden teşekkür ediyor, önümüzdeki süreçte hepimize kolaylıklar diliyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

DOĞASINA YAŞAM ALANLARINA SAHİP ÇIKAN AYDIN HALKININ YANINDAYIZ

TMMOB tarafından 12 Ekim 2019 tar Aydın'da gerçekleştirilen "TMMOB Büyük Menderes Havzasında Jeotermal Enerji Santrali Gerçeği Çalıştayını" ardından, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz ve beraberindeki Çalıştay katılımcıları Aydın Kızılcaaköy'de kurulan Direniş Çadırı'nı ziyaret ederek, köy halkının hazırladığı aşureyi ve mücadele deneyimlerini paylaştılar.

Aydın'da gerçekleştirilen çalıştayın ve forumun ardından, Kızılcaaköy Direniş Çadırı'na gerçekleştirilen ziyarette, köyde jeotermal enerji santrallerinin güncelik yaşamdaki etkileri ve halkın yaşadığı sorunlar tartışıldı. Buluşmada Kızılcaaköylüler JES mücadelelerinin nasıl başladığına, hangi koşullar altında sürdürdüklerine ilişkin deneyimlerini aktardılar. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz ise çalıştay sonuçları ile birlikte

Ziyarete TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz'ın gerçekleştirdiği açıklamanın satırbaşları ise şöyle;

"Geçtiğimiz Temmuz ayı içerisinde TMMOB bünyesinde oluşturduğumuz heyetimiz Aydın'ı ziyaret ederek Jeotermal Enerji Santrallerinin durumunu yerinde inceleme fırsatı bulmuştuk. Bu ziyaret sırasında Aydın İl Koordinasyon Kurulundaki arkadaşlarımızla yürüttüğümüz istişareler sonrasında, bu önemli konuyu daha derinlikli olarak tartışabileceğimiz bir çalıştayın yapılması için çalışmalara başladık.

Bildiğiniz gibi doğal kaynaklar bilimsel ve teknik ilkelere ışığında kamu yararına kullanıldığı zaman hepimiz için zenginlik kaynağı olabilirken, uygunsuz tekniklerle ve kamusal çıkar gözetilmeden kullanıldığında toplumsal bir tehdi de dönüşebiliyorlar. Aydın'da, Kızılcaaköy'de yaşadığımız bu büyük tehdidin gerçeğe dönmüş halidir. Bugün geldiğimiz noktada başta Aydın olmak üzere ülkemizdeki, jeotermal enerji üretimimiz,

temiz, sürdürülebilir ve yenilenebilir niteliğini kaybetmiş durumdadır. Temmuz ayı içerisinde gerçekleştirdiğimiz keşif ve gözlemlerde, mevcut jeotermal santral kuyu ve iletim hatlarının, gerek işletme gerekse de yer seçimi aşamalarında bilimsel ve teknik gereklilikler ile mevzuata aykırılıklar içerdiği tespit edilmiştir.

Bu temel nitelikteki kurallara uyulmadığında ise Jeotermal enerji havamıza, suyumuzla, toprağımıza, tarım ürünlerimize ve sağlığınıza zarar verebilmektedir. Bu durum bölgedeki ekolojik sistemi ve tarımsal üretimi geri dönülemez derecede tahribata uğratmıştır. Havaya salınan gazlar ve koku rahatsız edici boyutlara ulaşmıştır. Geçmişte inciriyle, zeytiniyle, pamuğuyla meşhur bu yörede tarımsal ürünü kalitesi ve verimi hızla düşmektedir.

Jeotermal enerjinin yenilenebilir, sürdürülebilir ve ekolojik niteliklerini korumak için santrallerin yaşam alanlarının yakınına kurulmaması, yeraltından çıkan gazların atmosfere salınmaması ve yeraltından çıkan akışkanın yerüstüne deşarj edilmemesi gerekiyor. Yaşanan süreçte, Jeotermal enerji kaynaklarının yoğunluklu olduğu Ege bölgesinde ve özellikle de Aydın'da; kâr odaklı, çevresel tahribatların görmezden gelindiği ve buna ilişkin önlemlerin alınmadığı bir uygulama söz konusudur.

Sorunun daha da büyümemesi için mevcut Jeotermal Enerji Santralleri etkin bir şekilde denetlenmelidir. Yanlış yerde yanlış projelendirilen ya da yanlış uygulamalarla işletilen santraller kapatılmalıdır. Kapasite aşımı nedeniyle Aydın ilinde yeni JES yatırımlarına izin verilmemelidir.

Bu durumun Aydın'daki incir ve zeytin başta olmak üzere tarımsal faaliyetlere, çevre ve halk sağlığına yönelik olumsuz etkileri bulunmaktadır. Teknik komisyonumuz tarafından hazırlanacak "Jeotermal Enerji Santrallerinin Çevresel Etkileri" konulu kapsamlı bir Raporu kısa sürede kamuoyu ve ilgili tüm kurum ve kuruluşlar ile paylaşacağız.

TMMOB, başta Kızılcaaköylüler olmak üzere, doğasına, yaşam alanlarına sahip çıkan halkımızın; Aydın'da JES mücadelesinin, Çanakkale'de madencilik mücadelesinin, Karadeniz'de HES mücadelesinin yanındadır. Yöre halkının istemediği, bilime ve tekniğe uygun olmayan, kamu çıkarlarını değil sermaye çıkarlarını gözetilen tüm yanlış uygulamalara karşı yürütülen mücadelede TMMOB yanınızdadır. Mücadeleniz, mücadelemiz; direnişiniz, direnişimizdir."

VI. ELEKTRİK TESİSAT ULUSAL KONGRE VE SERGİSİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi tarafından 'Geleceğin Elektrik Tesisleri ve Dijitalleşme' ana temasıyla düzenlenen VI. Elektrik Tesisat Ulusal Kongre ve Sergisi, 16-19 Ekim 2019 tarihleri arasında İzmir Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde gerçekleştirildi.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz'ın açılış konuşmasının ardından EMO Yönetim Kurulu Başkanı Gazi İpek'in konuşması ile başlayan VI. Elektrik Tesisat Ulusal Kongre ve Sergisi, 19 Ekim tarihinde sona erdi.

Kongre'nin 4 günlük programı kapsamında X. Ulusal Aydınlatma Sempozyumu, V. Yapı Elektronik Sistemleri Sempozyumu, IV. Güç ve Enerji Sistemleri Sempozyumu, Binalarda Elektrik Tesisatı Sempozyumu'nun yanı sıra "SMM Forumu" ve "Endüstri 4.0 ve Dijitalleşme" başlıklı iki özel etkinlik düzenlendi. Binlerce mühendis ve teknik elemanı buluşturan Kongre, bilim insanları, üreticiler, tasarımcılar ve uygulayıcıları ile kamu ve özel sektör temsilcilerini bir araya getirdi. Bilimsel bildirilerin yanı sıra, uzman mühendisler tarafından gerçekleştirilen uygulama ve proje sunumlarıyla, ülkemizin mühendislik birikiminin paylaşılmasına sağlandı.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz'ın VI. Elektrik Tesisat Ulusal Kongre ve Sergisi açılışında gerçekleştirdiği konuşma şöyle:

Değerli Hocalarım, Değerli Meslektaşlarım, Değerli Konuklar

TMMOB Yönetim Kurulu ve şahsım adına sizleri saygıyla selamlıyorum, hepimiz hoş geldiniz.

Ülkemizin ve dünyanın farklı yerlerinden değerli katılımcıların katkısıyla 4 gün boyunca devam edecek bu önemli kongrenin hazırlanmasında emeği olan başta EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu olmak üzere tüm arkadaşlarımıza tebrik ediyorum. Burada yürütülecek tartışmaların ve yapılacak serginin sektör için faydalı olacağına gönülden inanıyorum.

Değerli arkadaşlar,

Kongrenin teması olarak belirlenen "enerjide dijitalleşme" kavramı son yıllarda giderek önem kazanıyor. Endüstri 4.0 kavramıyla paralel olarak yürüyen bu alandaki gelişmelerin enerji sektörünü yeni bir aşamaya taşıyacağı görünüyor.

Dijital teknolojilerin ve akıllı cihazların hayatlarımızda kapladığı yer arttıkça, bu teknoloji ve cihazlara daha verimli enerji sağlayabilmenin önemi de artıyor.

Geçtiğimiz günlerde açıklanan 2019 yılı Nobel Kimya Ödülü'nün, taşınabilir cihazların çalışma süresini uzatan, lityum iyon bataryaların icat edilmesine katkıda bulunan bilim insanlarına verilmesi bu konunun önemini gösteriyor.

Öte yandan enerjinin dijitalleşmesi konusunda bugün geldiğimiz nokta, akıllı cihazlara enerji sağlamanın ötesine geçmiş durumda. Bugün tartışılan konu, enerji üretiminin ve dağıtımının akıllı hale getirilmesi. Fiziki enerji kaynaklarının iletişim teknolojileri ile bütünleştirilmesi ile yaratılacak akıllı enerji sistemlerinin ve akıllı şebekelerin, enerji alanındaki teknolojik verimliliği artırması yönünde önemli adımlar atılıyor.

Bu kongrede yürütülecek tartışmaların sektördeki bilimsel ve teknik gelişmelerin paylaşılması ve toplumsallaşması konusunda ön açıcı olacaktır.

Değerli arkadaşlar,

Bildiğiniz gibi TMMOB ülkemizdeki mühendis, mimar ve şehir plancılarının hak ve çıkarlarını halkımızın çıkarları temelinde korumak ve geliştirmek, mesleki, sosyal ve kültürel gelişmelerini sağlamak ve mesleki birikimlerini toplum yararına kullanmalarının zeminini yaratmakla görevlidir.

Bu doğrultuda mesleki alanlarımızla ilgili gelişmelerin ve politikaların sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel boyutlarını derinlemesine kavramak, yorumlamak ve toplumu bilgilendirmek için teknik kongre ve sempozyumlar düzenliyoruz. Bu kongre ve sempozyumlarda ortaya çıkan yeni bilgi ve birikimlerin, yeni anlayışların toplum yararına hayata geçirilmesi için mücadele ediyoruz.

Doğanın ve doğal kaynakların insan ihtiyaçları doğrultusunda dönüştürülmesi çabası, mühendis, mimar ve şehir plancılarının mesleki faaliyetlerinin

ortak unsurudur. Bu çabanın, dünyamızın ve insanlığın ortak geleceğini güvence altına alacak biçimde sürdürülebilmesi, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin en önemli önceliklerinden birisidir.

Doğanın ve insanlığın ortak geleceği söz konusu olduğunda akla gelen ilk başlıklardan birisi "Enerji" olmaktadır. Enerji konusu TMMOB'nin en önem verdiği konulardan birisini oluşturuyor. Çünkü enerji, hem mesleki faaliyetlerimizi temelini oluşturan bir faktör olarak, hem de ekonomik ve toplumsal gelişmelere yön verebilme kapasitesiyle hayatımızda büyük bir yer tutmaktadır. Günümüz dünyasında enerji, insan yaşamının zorunlu ve temel bir gereksinimi haline gelmiştir.

Enerjiye ihtiyacımızın bu kadar büyükken, enerji kaynaklarına ulaşma imkanımızın bu denli sınırlı olduğu bir dünyada enerji politikalarının önemi çok daha artıyor. Bizler TMMOB olarak yıllardır enerjinin tüm yurttaşlarımız için ihtiyacı kadar, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve sürdürülebilir biçimde sağlanabileceği enerji politikasının oluşturulması için çaba harcıyoruz.

Artan enerji ihtiyacımızı enerji kaynaklarını tüketerek, enerji üretimi için büyük paralar harcayarak değil, enerji üretimini verimli ve enerji kullanımını tasarruflu hale getirerek karşılayacak politikalar üretmeye çalışıyoruz. Gelişen teknolojinin ve dijitalleşmenin sağladığı yeni fırsatlar bu doğrultudaki çabalarımızı destekleyip, güçlendiriyor.

Değerli arkadaşlar,

TMMOB'ye bağlı odalarımızın meslek alanlarına ilişkin konularda düzenlediğimiz kongre ve sempozyumlarda en çok öne çıkan konu, "kamusal fayda" anlayışıdır. TMMOB'nin 1970'li yıllardan bu yana savunduğu bu anlayış, dünyamızın ve ülkemizin geleceği için yegâne çözümdür.

Daha fazla kar uğruna sadece insan emeğini değil, doğal kaynaklarımızı da insafsızca sömüren küresel kapitalizm, bütün dünyayı büyük bir çöküşe doğru sürüklüyor. Kıtık, enerji krizi, çevre felaketleri, göç ve savaş gibi küresel çaplı felaketlerin önüne geçmenin yegâne yolu, rant hırsının yerine kamusal çıkarı, kontrolsüz bir tüketim anlayışı yerine sürdürülebilir politikaları öne çıkarmaktır.

Enerji politikalarını da bu anlayış çerçevesinde düşünmemiz gerekiyor. TMMOB, enerjiyi kamusal bir hak olarak görmektedir. Tüm yurttaşlarımızın bu haktan eşit biçimde yararlanabilmesi için enerjinin

erişilebilir ve nitelikli bir kamusal hizmet olarak sunulması gerekmektedir.

Bildiğiniz gibi enerji sektöründe üretim, iletim, dağıtım ve tüketim faaliyetleri birbiriyle organik olarak bağlıdır. Dolayısıyla üretimden tüketime kadar her aşaması bütüncül olarak kamusal planlanma ile yönetilmelidir. Dışa bağımlılığın azaltılması, sürdürülebilirlik, yenilenebilirlik ve arz güvenliği ilkeleri bu kamusal planlamanın temelinde yer almalıdır.

Petrol, doğalgaz, kömür, hidrolik, jeotermal, rüzgâr, güneş, biyoyakıt vb. enerji sektörlerinde konunun uzmanları ve meslek örgütlerinin de katılımıyla hazırlanacak bütüncül strateji belgeleri ile geleceğimizi güvence altına alan bir enerji politikası ortaya çıkartılmalıdır. Bu enerji politikasının temelinde ise rant değil, kamusal fayda olmalıdır.

Görüldüğü gibi enerji alanında yapılması gerekenler ile hali hazırda yapılanlar arasında derin bir uçurum bulunuyor. 1980 sonrasında uygulanan neoliberal politikalar, enerjinin kamusal niteliğini görmezden gelerek bu alanı tümüyle piyasalaştırdı.

Cumhuriyet dönemi boyunca enerji alanında kurulan kamu yatırımları bölünerek özelleştirildi. Mevcut enerji şirketleri parça parça özelleştirilirken, kamusal kaynaklar da Yap-İşlet-Devret modeliyle özel sektörün talanına açıldı. Elektrik santralleri, madenler ve dağıtım şirketlerinin özelleştirilmesi sonucunda elektrik piyasası büyük oranda özel sektörün kontrolü altındadır.

Geçmişte Türkiye Elektrik Kurumu'nun tekel statüsüne karşı çıkanlar, bugün birkaç holdingin sektörde tekelleşmesini görmezden geliyor. Enerji sektörünün özel şirketler elinde tekelleşmesi, enerji üretim ve dağıtımın tümüyle kâr-zarar hesabına indirgenmesi, ülkenin ortak geleceğini riske atmaktadır.

Değerli arkadaşlar,

Biliyorsunuz enerji konusu farklı meslek disiplinlerini içeriyor ve TMMOB bütünlüğü içerisinde bu alanda uzun yıllardır çalışmalar ve bilimsel toplantılar gerçekleştiriyoruz. Enerji alanında uzun yıllara dayanan bu çalışmalar sonucunda enerji politikaları konusunda bazı temel ilkeler açığa çıktı. Enerji Çalışma Grubu'muzun katkılarıyla bu ilkeleri broşür haline getirdik. Broşürde yer alan temel ilkelerimizi sayarak konuşmamı tamamlamak istiyorum:

1. Enerji kullanımı temel insan haklarından biridir ve vazgeçilemez.
2. Enerji ihtiyacının karşılanması bir kamu hizmetidir.
3. Enerji kaynakları tüm insanlığın ortak malıdır.
4. Enerji etkin ve verimli kullanılmadır.
5. Enerji üretiminde yenilenebilir kaynaklar öncelikli olmalıdır.
6. Fosil yakıt kullanımı en alt seviyeye indirilmelidir.
7. Enerji üretiminde çevreye en az zarar verecek teknolojilere öncelik verilmelidir.
8. Enerji kaynağının üretilmesi ve enerji tesisi kurulması konusunda son sözü bölgede yaşayan halk söylemelidir.
9. İhtiyaç kadar enerji üretilmelidir.
10. Enerjinin kullanım hakkı yurttaşlara kolayca karşılayabileceği bedellerle sunulmalıdır.
11. Yoksul ailelere yeterli ve gerekli miktarda enerji bedelsiz verilmelidir.
12. Mevcut yerli enerji kaynaklarının tüm çeşitlerine enerji üretiminde yer verilmelidir.
13. Enerji iletim ve üretim planlaması birlikte yapılmalıdır.
14. Enerjide dışa bağımlılık azaltılmalıdır.
15. Enerjiye ulaşım kolay olmalı ve erişiminde herkes eşit olmalıdır.
16. Enerji; güvenilir, kaliteli, sürekli ve yeterli olmalıdır.
17. Enerji tesislerinin planlanması, yapım ve işletilmesi; ilgili meslek kuruluşları, sendikalar, bağımsız uzmanlar ve kamu kuruluşlarının temsilcilerinden oluşan bağımsız bir kurum tarafından denetlenmelidir.
18. Enerjinin üretilmesi için gerekli olan makine ve teçhizat yerli olarak imal edilmelidir.

Sayıdığım bu ilkelerin, 4 gün boyunca sürdüreceğimiz tartışmalar açısından da ufuk açıcı olacağına inanıyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB DÜNYA GIDA GÜNÜ 2019 SEMPOZYUMU GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB Dünya Gıda Günü 2019 Sempozyumu, TMMOB adına Ziraat Mühendisleri Odası, Gıda Mühendisleri Odası ve Kimya Mühendisleri Odası tarafından "Sürdürülebilir Gıda ve Tarımın Ekonomi Politikası/ Güvenli Gıda" temasıyla 19 Ekim 2019 Cumartesi günü, İMO Teoman Öztürk Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi.

Sempozyumda açılış konuşmaları; Üç Oda'yı temsilen Gıda Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Kemal Zeki TAYDAŞ, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin KORAMAZ ve BM Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Türkiye Temsilcisi Viorel GUTU tarafından yapıldı.

Açılış konferansında, Başkent Üniversitesi İktisat Bölümü Öğretim Üyesi Prof.Dr. Ahmet ŞAHİNÖZ "Neo-liberal Politikalar Açığa Çare Oldu mu?" konu başlığında açıklamalarda bulundu.

1.Oturumun: "Sürdürülebilir Gıda ve Tarımın Ekonomi Politikası" konu başlığında, Kimya Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Ali UĞURLU'nun başkanlığında düzenlendi. Konuşmacılar; Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof.Dr. Emine OLAN "Gıda ve Tarımın Ekonomi Politikası", Üzüm Üreticileri Sendikası (ÜZÜM-SEN) Genel Başkanı Adnan ÇOBANOĞLU "Üretici ve Tüketiciler Açısından Örgütlülük" konu başlıklarında sunumlar yaptılar.

2.Oturum: "Güvenli Gıda" konu başlığında, ODA Başkanımız Özden GÜNGÖR'ün başkanlığında düzenlendi. Konuşmacılar; Prof.Dr. Zülküf AYDIN "Gıda Bağımsızlığı ve Türkiye'de Tarımın Neo-Liberal Dönüşümü", Doç. Dr. Yeşim SOYER "Sürdürülebilir Gıda Güvenliği", Prof.Dr. Çağatay GÜLER "Halk Sağlığı ve Beslenme" ve FAO Gıda Güvenliği Uzmanı Keigo OBARA "Sağlıklı Beslenme için Gıda Sistemleri Yaklaşımı" konu başlıklarında sunumlar yaptılar.

TMMOB'ye bağlı Odaların, sivil toplum örgütlerinin temsilcilerinin, akademisyenlerin, meslektaşlarımızın, üyelerimizin ve öğrencilerimiz katılım sağladığı sempozyum, soru cevap bölümü ile sona erdi.

Birlik Başkanımız Emin Koramaz'ın etkinlik açılışında gerçekleştirdiği konuşma şöyle:

Değerli Oda Başkanları, Birleşmiş Milletler Gıda ve

Tarım Örgütü'nün Değerli Temsilcisi, Değerli Konuklar

Hepinizi TMMOB Yönetim Kurulu ve şahsım adına dostlukla selamlıyorum. Dünya Gıda Günü etkinlikleri kapsamında Birliğimiz adına Gıda, Kimya ve Ziraat Mühendisleri Odalarımız tarafından ortaklaşa düzenlenen Dünya Gıda Günü 2019 Sempozyumu'na hepiniz hoş geldiniz. Oda başkanlarımız başta olmak üzere, etkinliğimize emeği geçen herkese teşekkür ediyorum

Dünya Gıda Günü bildiğiniz üzere Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün kuruluş günü sebebiyle 16 Ekim gününde kutlanıyor. Bu tarih aynı zamanda insanlığın temel gıdası olan buğdayın ülkemizde toprağa ekildiği döneme denk geliyor. İçinde bulunduğumuz Ekim ayı da ismini buradan alıyor zaten. Bu anlamlı gün ve hoş tesadüf vesilesiyle tüm çiftçilerimize bereketli bir yıl diliyorum.

Değerli Konuklar,

Bugünün TMMOB tarihi açısından da önemli bir anlamı var. TMMOB'nin ilk Genel Kurulu bundan 65 yıl evvel 18-21 Ekim tarihleri arasında Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde gerçekleştirilmişti.

TMMOB'nin örgütsel hayatının fiilen başlangıcı olan ilk genel kurulumuzun yapıldığı 18-21 Ekim günleri her yıl Mühendislik-Mimarlık Haftası olarak kutlanmaktadır. Bu vesileyle salonda bulunan tüm meslektaşlarımızın Mühendislik-Mimarlık Haftasını bir kez daha kutluyorum.

Birliğimiz 65 yıldır, sanayiden planlamaya, kentleşmeden enerjiye, gıda güvenliğinden ormanlara,

çevre politikalarından yapı denetime, işçi sağlığından madencilğe, ulaşımdan iletişime kadar insana ve topluma dair her alanda mesleki bilgi ve birikimini emekten, halktan, ülkemizden, meslektaşlarımızdan yana kullanmaktadır.

Yayınladığımız raporlarla, açtığımız kamu davalarıyla, düzenlediğimiz kongre-sempozyumlarla, yaptığımız açıklamalarla bilimin ve tekniğin halktan ve doğadan yana kullanılmasıyla başka bir dünyanın mümkün olabileceğini ortaya koymaya çalışıyoruz.

65 yıldır, daha yaşanabilir bir ülke ve dünya mücadelesi veren tüm meslektaşlarımızı sevgi ve dostlukla kucaklıyorum.

Değerli Konuklar,

Gıda, Kimya ve Ziraat Mühendisleri Odalarımız, yıllardan beri, Dünya Gıda Günü etkinlikleri kapsamında tematik bir sempozyum gerçekleştirmektedir. Bu sempozyumların amacı, ülkemizde ve dünyadaki egemen kapitalist sistemin veya neoliberal politikaların yarattığı açlık, yokluk ve yoksulluğu deşifre ederek bizlere yakışır insan ve emek odaklı üretim ve tüketim biçimleri için öneriler geliştirmektir. Uzun yıllara dayanan örnek mesleki dayanışmaları ve halkımıza doğruları söylemekten vazgeçmedikleri için her üç odamızı da kutluyorum.

Birliğimizin 45. Genel Kurulunda alınan karar uyarınca gerçekleştirdiğimiz bugünkü etkinliğimizde “Sürdürülebilir Gıda ve Tarımın Ekonomi Politikası” ve “Güvenli Gıda” temaları üzerine konuşacağız.

Beslenme, her canlı gibi insanın da biyolojik doğasının en temel ihtiyacıdır. Dolayısıyla daha iyi koşullarda beslenme çabası, insanlık tarihinin en önemli önceliklerinden birisi olmuştur. Hatta bildiğiniz gibi insanların beslenme tercihlerindeki değişimler, medeniyetimizin gelişiminde de belirleyici bir rol oynamıştır.

İlkel çağlardan günümüze tarımsal üretim metodlarındaki değişim ve bu alandaki bilimsel gelişmeler göz önünde bulundurulduğunda açlık ve beslenme sorununun bugün insanlar için büyük bir tehdit oluşturuyor olması oldukça şaşırtıcıdır. Çünkü akla yatkın olan şey, gelişen teknoloji ve ziraat teknikleri sayesinde ürün verimliliğinin artması ve insanların bu ürünlere ulaşımının kolaylaşmış olmasıdır. Oysa dünya çapında bugün yaşanan gerçeklik bu beklentinin çok dışında. Bugün dünya çapında 830 milyon insan, açlık sorunu yaşamaktadır.

Etkilerinin göz ardı etmemekle birlikte, bu durumu sadece “iklim değişikliği” gibi doğal sebeplerle ya da “savaş” ve “göç” gibi politik gelişmelerle açıklamak mümkün değildir. Bugün gıda ve tarımda yaşanan sorunların pek çoğu, sermayenin çıkarlarını insanlığın ortak çıkarlarının üstünde gören küresel kapitalist sistemdir.

Bugün açlık denilince Afrika, Asya ve Orta Doğu'nun geliyor olmasının nedeni, gelişmiş kapitalist ülkelerin bu bölgelerin kaynaklarını yüzyıllar boyunca sömürmesidir. Kapitalizmin eşitsiz gelişimi, yıllar boyu eşitsizliğe ve sömürüye maruz kalan bu coğrafyaların açlık ve sefaletle yüz yüze kalmasına neden olmuştur.

Bu açıdan bakıldığında Dünyada yaşanan açlığın ve yetersiz beslenmenin nedeni üretim yetmezliği değil, üretim ve tüketimin adaletli bir şekilde sağlanamamasıdır.

Bu durumun sorumlusu ise tarım ve gıda üretiminde tekelleşmedir. Günümüzde küresel sermaye tarımsal üretimin tüm aşamalarında; yani tohum üretiminden, zirai mücadeleye, gıda üretiminden bu gıdaların tüketimine kadar tüm süreçleri kontrol etmek istemektedir. Çünkü bu şirketler dünyaya egemendir ve gıda temel besin aracı olmaktan çıkıp bunların rant aracına dönüşmüştür.

Bu şirketler tekellerini pekiştirmek için, IMF, Dünya Ticaret Örgütü, Dünya Bankası gibi kuruluşlar aracılığı ile geri kalmış ve gelişmekte olan ülkelere tarım ve

gıda alanında kamusal üretim ve denetimin ortadan kaldırmaları noktasında dayatmalarda bulunmaktadır.

Ülkemizde de benzer bir süreç yıllardır işletilmektedir. 1980'li yıllardan itibaren uygulanan neoliberal politikalar sonucunda Et-Balık Kurumu, Süt Endüstrisi Kurumu, Ziraat Donatım Kurumu, TEKEL, Türkiye Şeker Fabrikaları, Azot Sanayi-Türkiye Gübre Fabrikaları ve Yem Sanayi gibi kamu iktisadi teşekküllerinin bir kısmı özelleştirilmiş, bir kısmı da kapatılmıştır. Toprak Mahsulleri Ofisi gibi KİT'lerle birlikte, Tarış, Çukobirlik, Fiskobirlik gibi üretici kooperatif ve birliklerinin ise içi boşaltılarak işlevsizleştirilmiştir. Bütün bunların sonucunda bir zamanlar kendi kendisine yeten ülke olarak övündüğümüz ülkemiz, gıda ve tarım alanında büyük oranda dışa bağımlı hale gelmiştir.

Yasa değişiklikleri, özelleştirmeler, gıda alanındaki kamu kurumlarının tasfiyesiyle yaşanan talan süreci, köylülerimizin hayatını olumsuz etkilediği gibi, kentlerde yaşayanların ucuz ve sağlıklı gıdaya erişimini de engellemektedir. Bütün bu sürecin nasıl işlediği bugünkü sempozyumda detaylı olarak tartışılacaktır.

TMMOB olarak biz, yıllardan beri sanayiden eğitime, üretimden planlamaya, beslenmeden sağlığa, enerjiden tarıma kadar her alanda tam bağımsızlık şiarıyla politika üretiyoruz. Özellikle tarımsal anlamda dışa bağımlılığın ortadan kaldırılması, açlık ve yoksulluğun önüne geçilmesinde en önemli unsurlardan biridir. Çünkü küresel bir tehdit olan açlık ve yoksulluk, yaşam hakkını ihlal eden, yıkıcı ve insanlık dışı kapitalist sistemin sonuçlarından biridir.

Türkiye'nin “gıda bağımsızlığının” ve tüm yurttaşlarımızın “sağlıklı gıdaya erişimin” sağlanması için;

• IMF ve Dünya Bankası ile Dünya Ticaret Örgütü'nün ülkemiz tarımı ve kırsal yaşam üzerindeki, genel

düzenleyici işlem yapma yetkisi kaldırılmalı, her türlü dayatmalar reddedilmelidir.

• Avrupa Birliği kapsamında önerilen “Ortak Tarım ve Gıda Politikası” gibi Türkiye'nin gıda ve tarım sektörünü piyasalaştıran neoliberal yasalar kaldırılmalı. Köylü ve tüketiciden yana olan yasalar yürürlüğe sokulmalıdır.

• Üretici doğru yöntemlerle desteklenip, üretim süreçlerinde tutulmaya çalışılmalı, tarımsal AR-GE'ye daha fazla yatırım yapılmalı, tarımsal ürün planlaması yapılarak israf önlenmeli, toprağı işlemede aile işletmelerine öncelik verilmelidir.

• Tarım ve Gıda konulu yükseköğretimin, üretici ile mühendisin bağımsız bir tarım-besin modeli altında dayanışma içinde çalışacağı bir zemin yaratılmalı, ülke ihtiyaçlarına göre yerli ekim, yerli üretim ve istihdama yönelik yeniden yapılandırılması sağlanmalıdır.

Gerçekçi öngörüler ile planlamacı, yatırımcı, mühendis ile köylünün omuz omuza çalışacağı bir zemin üzerinde, üretimi yeniden organize eden; üreticiden tüketiciye doğrudan bir beslenme zinciri kuran, emek eksenli ve dayanışmayı arttıracak yeni bir yapı, ülkemiz insanı, ülkemiz tarımı, kırsal hayat ve tüketici sağlığı açısından en acil gereksinimdir.

Değerli Arkadaşlar,

Sözlerime son verirken, Gıda, Kimya ve Ziraat Mühendisleri Odalarımızın tüm temsilcilerine, değerli bilgilerinizi bizimle paylaşacak uzmanlarımıza ve emeği geçen tüm çalışan arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

İnsanların aç ve yoksul yaşamadığı, herkesin sağlıklı ve sürdürülebilir beslenme imkanlarına ulaşabildiği, eşit adil bir ülke ve dünya özlemi ile TMMOB Yönetim Kurulu adına sevgi ve selamlarımı sunuyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

BİLİRKİŞİLİK DANIŞMA KURULU TOPLANTISI YAPILDI

6754 sayılı Bilirkişilik Kanununun dördüncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca oluşturulan Bilirkişilik Danışma Kurulunun 2019 yılı ilk toplantısı 21 Ekim 2019 tarihinde Ankara Hakimevi'nde gerçekleştirildi.

Bilirkişilik alanında yaşanan sıkıntıların ele alındığı toplantıya TMMOB adına Yönetim Kurulu Üyesi Niyazi Karadeniz katıldı.

COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ KONGRESİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB adına Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası yürütücülüğünde düzenlenen 6. Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) Kongresi "Akıllı" Şehir ve "Akıllı" Kırsal teması ve 'Bilişsel Özgürlük' sloganıyla 23-25 Ekim 2019 tarihlerinde Ankara'da Türkiye Barolar Birliği Av. Özdemir Özok Kültür ve Kongre Merkezi'nde gerçekleştirildi.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz'ın kongre açılışında yaptığı konuşma şöyle:

Değerli Meslektaşlarım, Değerli Hocalarım, Sevgili Öğrenciler

TMMOB adına Harita ve Kadastro Mühendisleri Odamızın yürütücülüğünde düzenlenen Coğrafi Bilgi Sistemleri Kongremize hoş geldiniz. TMMOB Yönetim Kurulu adına hepimizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Kongrenin yapılmasında büyük emekleri bulunan Düzenleme ve Yürütme Kurulumuza, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odamız yöneticilerine, Oda çalışanlarımıza ve elbette görüşlerini bizimle paylaşacak bilim insanlarına teşekkür ediyorum.

Oldukça yoğun bir programla 3 gün boyunca devam edecek kongrenin başarıyla geçmesini diliyorum.

Değerli Konuklar,

Bildiğiniz gibi TMMOB ülkemizdeki mühendis, mimar ve şehir plancılarının hak ve çıkarlarını halkımızın çıkarları temelinde korumak ve geliştirmek, mesleki, sosyal ve kültürel gelişmelerini sağlamak ve mesleki birikimlerini toplum yararına kullanmalarının zeminini yaratmakla görevlidir.

Bu doğrultuda mesleki alanlarımızla ilgili gelişmelerin ve politikaların sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel boyutlarını derinlemesine kavramak, yorumlamak ve toplumu bilgilendirmek için bir dizi etkinlik düzenliyoruz.

İki yıllık çalışma dönemimizde Odalarımızla birlikte düzenlediğimiz 200'ü aşkın etkinlikte paylaştığımız bilgi ve birikimlerin toplum yararına hayata geçirilmesi için mücadele ediyoruz.

Yayınladığımız raporlarla, açtığımız kamu davalarıyla, düzenlediğimiz kongre-sempozyumlarla, yaptığımız açıklamalarla bilimin ve teknolojinin halktan ve doğadan yana kullanılmasıyla başka bir dünyanın mümkün olabileceğini ortaya koymaya çalışıyoruz.

Bugünkü etkinliğimizde böylesi bir bakış açısının ürünüdür.

Bu anlamıyla önümüzdeki 3 gün boyunca farklı boyutlarıyla tartışacağımız Coğrafi Bilgi Sistemleri, çok sayıda farklı mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı disiplininin ortak çalışma alanını oluşturmaktadır.

Bu disiplinlerarası niteliği nedeniyle Harita ve Kadastro Mühendisleri Odamızın yürütücülüğü üstlendiği bu kongremizin düzenleme kurulunda 11 ayrı odamızdan temsilci bulunmaktadır.

Bilgisayardan çevreye, enerjiden madene, ormancılıktan doğan kaynaklara, ulaşımdan kriz yönetimine, kent planlamasından iletişime, altyapı uygulamalarından sanayileşmeye kadar her alanda Coğrafi Bilgi Sistemlerine dayalı teknoloji ve uygulamalara ilişkin bilgi ve çalışmalarımızı paylaşmak bu kongrenin temel amacıdır.

Değerli Konuklar,

Konuşmamın en başında da söylediğim gibi bizler bilimin ve teknolojinin halk için kullanılmasını benimsemiş bir örgütüz. Binlerce yıllık medeniyet birikimimizin ortak ürünü olan bilginin, teknolojinin ve teknolojinin

kamusal niteliğinin göz önünde bulundurularak halkın ortak çıkarı için kullanılması gerektiğini her fırsatta dile getiriyoruz.

Bilgi ve teknolojinin belirli kesimlere ait bir ayrıcalık olmaktan çıkartılarak kamusal bir nitelik kazandırılması aynı zamanda bilgi ve teknolojinin de sınırlarından kurtararak özgürleştirilmesi anlamına gelir.

Özgür bilim, yeni teknolojik gelişmelerin ve bilimsel buluşların en önemli şartıdır.

Modern bilim nasıl ki ortaçağın skolastik düşüncesinin dar kalıplarının yıkılmasıyla geliştirse, günümüzün teknolojisi de sermayenin kâr odaklı kalıplarından kurtulduğunda yepyeni bir boyut kazanacaktır.

Bilimin savaş ve yıkım için değil, barış içinde bir arada yaşam için kullanıldığı; yeni icatların bir avuç çok uluslu şirketin kasalarını doldurmak için değil, insanlığın genel refahını artırmak için kullanıldığı; teknolojik gelişmelerin çalışmaktan tükenerek değil, özgürce üretmekle yaşayabileceğimiz bir yaşam için kullanıldığı bir dünya mümkün hale gelecektir.

Bu alandaki gelişmeler göz önüne alındığında eğer doğru amaçlar için kullanılırsa İnsanlık onuruna yaraşır bir yaşam düzeyine gelmesi ve yaşanabilir bir çevre için coğrafi bilgi sistemleri yönetimi önemli bir güç olarak ortaya çıkmaktadır.

Günümüzde Coğrafi Bilgi Sistemleri, sosyo-ekonomik, politik ve kültürel kaynakların topyekün yönetimi gibi karmaşık karar-destek analizlerinde oynadığı rolle, tüm dünya ülkelerinde etkin bir teknolojik araç olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Uydulardan alınan yüksek hassasiyete sahip konum bilgileri, yine uydulardan alınan görüntülerle artık çok daha hızlı bir şekilde birleştirilip kullanıma sokulmaktadır. Veri toplama süreçleri de oldukça kolaylaşmıştır.

Tüm bu hızlı gelişmelerle birlikte coğrafi bilgiler artık çok daha sağlıklı ve dinamik bir biçimde yönetilip, paylaşılabilir hale gelmiştir.

Her türlü karar-destek faaliyetinin en önemli aracı haline gelen Coğrafi Bilgi Sistemleri, sadece teknik değil, sosyal ve kültürel alanda da birçok gelişmeyi yönlendirebilen çağımızın güçlü bir bilgi yönetim bakışıdır. Dünyamızın yüz yüze olduğu "göç", "kıtlık", "kuraklık", "küresel ısınma", "doğal afetler" gibi sorunlarla başa çıkabilmek için küresel anlamda coğrafi bilgi sistemlerini doğru analiz edip uygun biçimde kullanmamız gerekiyor.

Değerli Konuklar,

Bu yıl Altıncısı düzenlenen Kongremizin teması "Akıllı Şehir-Akıllı Kırsal" olarak belirlendi. Uzun yıllar boyunca şehir ve kırsal birbirinin karşıtı olarak görüldü.

Şehirleşme ya da modernleşme için kırsal yapıların çözülmesi gerektiği doğrultusunda bir bakış açısı vardı.

TMMOB ve bağlı odaları olarak yıllardır savunduğumuz görüş ise şehir ile kırsalın birbirinin rakibi değil, birbirinin tamamlayıcısı olarak görülmesi gerektiği şeklindeydi.

Bu doğrultuda çok sayıda etkinlik gerçekleştirdik.

Ülkemizde özellikle 1950'lerden itibaren yaşanan hızlı ve çarpık kentleşme anlayışı, kır-şehir bütünselliğini ortadan kaldırdı.

Şimdilerde çok daha iyi biliyoruz ki, kentleşmenin düzenli ve planlı olabilmesi için, kırsal hayatın sürdürülebilir, düzenli, verimli kılınması gerekiyor.

Kırsal alandaki yaşam kalitesini artırmadan, kentlerdeki yaşam kalitesini artırmak mümkün değildir.

Önümüzdeki 3 gün boyunca gerçekleştirilecek oturumlarda kırsal ve kentsel yerleşimlerin bu bütüncül yapısı ve gelişimi üzerine çok sayıda konuşma dinleyeceğiz.

Hayatımızın her alanına egemen olmaya başlayan akıllı teknolojilerin, yaşadığımız coğrafyalara nasıl uygulandığını göreceğiz.

Sözlerime son verirken başta Harita ve Kadastro Mühendisleri Odamızın değerli yöneticileri olmak üzere bu önemli etkinliğe emek veren tüm odalarımıza ve değerli bilgilerini bizimle paylaşacak bilim insanlarımıza teşekkür ediyorum.

Bilim, teknoloji ve sağduyunun birleştiği bu kongrenin ülkemiz geleceği için önemli projelerin yapılmasında ve geleceğe sahip çıkılmasında ortak bir bilinç oluşturmasını umut ediyorum.

İnsanların aç ve yoksul yaşamadığı, eşit adil bir ülkede, barışın egemen olduğu özgür bir dünyada yaşamak dileğiyle TMMOB Yönetim Kurulu adına sevgi ve selamlarımı sunuyorum.

**Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı**

I.ULUSLARARASI X.ULUSAL İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ KONGRESİ DÜZENLENDİ

Makina Mühendisleri Odası adına Adana Şubesi sekreteryasında düzenlenen I. Uluslararası, X. Ulusal İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kongresi, 23-26 Ekim 2019 tarihleri arasında Adana'da Çukurova Üniversitesi Mithat Özsan Amfisi'nde gerçekleştirildi.

Ana teması "Güvenli Yarınlar İçin Bugün İSG" olarak belirlenen ve bu yıl ilk kez uluslararası olarak gerçekleşen kongrede, toplam 29 oturumda 54 sözlü bildiri, çok sayıda sunum ve poster bildiri yer aldı.

Etkinliğin açılışında TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Besleme tarafından yapılan konuşma şöyle:

Değerli Katılımcılar,

TMMOB Yönetim Kurulu adına hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Makine Mühendisleri Odamızın düzenlediği, 1. Uluslararası ve aynı zamanda 10. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Sempozyumuna hepiniz hoş geldiniz.

Değerli Arkadaşlar

Hepimizin bildiği gibi işçi sağlığı ve iş güvenliği konusu, ülkemizin en can yakıcı sorunlarından biridir.

Her yıl binlerce kişi işyerlerinde hayatını kaybetmekte, on binlerce kişi iş kazaları ve meslek hastalıkları nedeniyle yaralanmakta ve sakat kalmaktadır.

Madenlerde, inşaatlarda, tarım alanlarında, fabrikalarda yaşanan facialar toplumda derin acılar

yaratmaktadır. Avrupa Birliği verilerine göre Türkiye ölümle sonuçlanan kazalar bakımından Avrupa'da ilk sırada yer almaktadır.

SGK tarafından açıklanan rakamlara bakıldığında; Bir yılda yaşanan iş kazası sayısı 400 bin dolayındadır. Bu kazalar sonucunda, her yıl ortalama 1900'e yakın kişinin hayatını kaybettiği görülmektedir.

Bir önceki yıllara kıyaslandığında her yıl bu kazaların ve ölümlerin arttığı gerçeği karşımıza çıkmaktadır.

Bu durum, mevcut yasal düzenlemelerin iş kazalarını ve ölümlerini önlemedeki yetersizliğinin, ülkemizde işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda köklü ve yapısal sorunlar olduğunun en açık göstergesidir.

Oysa "elverişli koşullarda çalışma hakkı" İnsan Hakları Evrensel Beyanname'sinde güvence altına alınmış bir haktır. Emegün yüzlerce yıllık mücadelesi sonucunda benimsenen bu hak, "işçi sağlığı ve iş güvenliği" adıyla tüm dünyada kabul edilen temel bir çalışma ilkesi haline almıştır.

İş kazaları ve meslek hastalıkları temelinde, sermayenin azami kar hırsı ve emek aleyhine politikaları yatmaktadır.

Taşeronlaştırma, özelleştirme, sendikasılaştırma, denetimsizlik, esnek istihdam politikaları, ağır çalışma koşulları ve kayıt dışı istihdam, iş kazaları ve meslek hastalıklarının artmasına neden olmaktadır.

Mevcut yasal çerçeve, işçiyi korumak, iş güvenliğini sağlamak ve meslek hastalıklarını önlemekten çok, sermaye çıkarlarını gözetken konumda bulunmaktadır.

Siyasi iktidar, mevzuatı ve çalışma koşullarını iyileştirici ve geliştirici adımlar atmaktan sürekli olarak kaçınmaktadır. Çünkü insan hayatını değil, rantı odağına almakta; çalışandan değil, işverenden yana taraf olmaktadır.

Sevgili Arkadaşlar,

Devletin iş sağlığı ve güvenliği alanındaki bu çarpık konumlanışı nedeniyle, devletin ve işverenin sorumluluğunda olması gereken pek çok şey İş Güvenliği Uzmanı olan meslektaşlarımızın omuzlarına yüklenmektedir.

Danışmanlık hizmeti olarak verilmesi gereken işçi sağlığı ve iş güvenliği, ülkemizde yasaların da yol vermesi ile bir suçlu yaratma olayına dönüşmüştür.

İş güvenliği uzmanının verdiği danışmanlığı uygulamaya geçirmeyen, engelleyici ve önleyici çalışmalarını yapmayan işverenler önünde, meslektaşlarımız yasal kalkan vazifesi görmektedir.

İş güvenliği uzmanlarının tüm uyarılarına rağmen işverenlerin almadığı önlemler sonucu yaşanan ölüm, kaza gibi durumlarda dahi meslektaşlarımız günah keçisi ilan edilmekte, kazaların asli suçlusu olarak yargı önüne çıkartılmakta, hatta hapis cezaları verilebilmektedir.

Yapılması gereken şey, bu çarpıklığın düzeltilerek, işçi sağlığı ve iş güvenliğine kaynak ayırmayan, tedbirleri almaktan imtina eden, bu tedbirlere işgücü ve maliyet hesabıyla yaklaşan işverenlerin de yaşanan kazalardan ve meslek hastalıklarından sorumlu tutulacağı bir işleyişe geçilmesidir.

Değerli Arkadaşlar

Ülkemiz ILO'ya 1932 yılında üye olmuş olmasına karşın, ILO tarafından kabul edilmiş sözleşmelerin neredeyse üçte ikisine henüz taraf değildir. Türkiye'nin temel bir insan hakkı olan işçi sağlığı ve iş güvenliği hakkı kapsamında, ILO'nun geri kalan sözleşmelerini de bir an önce onaylaması gerekmektedir. TMMOB nezdinde Türkiye'de İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği çalışmaları, örgütümüzün kuruluşu kadar eskidir ve teknik önceliklerin ötesinde toplumsal ve çalışma barışının olmazsa olmazları arasında yer almıştır.

Özellikle 2010- 2012 yıllarındaki iş kazalarında toplu ölümler olması nedeniyle 6331 sayılı İş Sağlığı

Güvenliği Yasası 2012 yılında çıkartılmış ve daha sonra ise defalarca değiştirilmiştir.

Başlangıçta bizim teknik ve yapısal değişiklik önermelerinde de bulunduğumuz bu yasa, ne yazık ki bir taraftan eğitim ve sınav, bir taraftan ise piyasa aktörlerinin rant sağlama organına dönüşmüştür.

Bugün halen yapısal ve köklü sorunları olan İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) yasası ve mevzuatı, iş kazalarını ve meslek hastalıklarını önlemekten çok sermaye çıkarlarını ve neoliberal politikaları belirlemektedir.

Özellikle yasanın çıkmasından sonra yaşananlar, bir paradoks olarak karşımıza çıkmaktadır. Ülkemizde ölümlü iş kazası ve iş kazası sonucu sürekli iş göremezlik sayısında giderek yükselen belirgin bir artış söz konusudur. Buna rağmen özellikle meslek hastalıklarına yönelik bir tespit ve envanter olmaması; yani meslek hastalıklarının tespitine yönelik bir veri olmaması ise kamuoyunun takdir edeceği üzere, anlaşılır bir durum değildir.

Oysa işçi sağlığı ve iş güvenliğinde temel amaç; çalışma yaşamında çalışanların sağlığına zarar verebilecek hususların önceden belirlenerek gereken önlemlerin alınması, rahat ve güvenli bir ortamda çalışmalarının sağlanması, iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı çalışanların psikolojik ve bedensel sağlıklarının korunmasıdır.

Sosyal hukuk devletinin temel işlevi, güvenli bir çalışma ortamı oluşturmak, çalışanları çalışma ortamından kaynaklanan sağlık ve güvenlik risklerine karşı korumak, çalışanların güvenlik, sağlık ve refahını sağlamak ve geliştirmektir. Doğal olarak İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği veya yasal adı ile İş Sağlığı ve Güvenliği, tıp ve mühendislik bilimlerinin öncelikli alan olduğunu göstermektedir. Oysa İSG, tıp bilimleri ve mühendislik bilimleri ile bağıntılı çok-bilimli bir konudur ancak bu bilimlerin katkıları engellenmektedir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası, işçi sağlığının korunmasını, geliştirilmesini işverenden çok uzmana, hekime yüklemiştir. Yasa yayımlandığından bu yana iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personelinin işyerlerine vereceği hizmet süresi, sürekli olarak azaltılmaktadır. Zira amaç, iş kazalarını ve meslek hastalıklarını önlemek değil, uzmanın, hekimin, diğer sağlık personelinin işyerlerine maliyetini azaltmaktır. Uzmanın, hekimin ve diğer sağlık personelinin ayda 8 dakika, 12 dakika, 16 dakika görev yaptığı işyerlerinde iş kazaları ve meslek hastalıklarının azalmasını beklemek mümkün değildir. Yasa ile işyeri hekimi, mühendis, teknik eleman, hemşire vs. sağlık personeline verilecek

eğitim hizmetleri, dışarıdan satın alma yoluyla ticari danışmanlık hizmetlerine dönüştürülmüştür.

İş güvenliği mühendisliği ile teknisyenlik, "iş güvenliği uzmanlığı" altında bir tutulmuş; özel öğretim kurumlarına yetki tanınmasıyla mühendislik meslek örgütlerinin fonksiyonu dışlanmıştır.

Değerli Arkadaşlar;

TMMOB, yani bu ülkenin mühendis, mimar ve planlamacıları; meslek alanları ile ilgili her konuda bilgi üretmeyi, üretilen bilgiyi kamuoyu ile paylaşmayı asli görevleri arasında görmektedir. Bu doğrultuda yayınlanan raporlarla, açılan kamu davalarıyla, düzenlenen kongre-sempozyumlarla, yapılan açıklamalarla, bilimin ve tekniğin halktan ve doğadan yana kullanılmasıyla başka bir dünyanın mümkün olabileceğini ortaya koymaktadır.

Biliyoruz ki; Örgüt olarak mühendis, mimar ve şehir plancılarının mesleki hak ve çıkarlarını korumak aslında tüm toplumun geleceğini korumak demektir. Çünkü bizim meslek alanlarımız, toplumun ortak yaşamının üretimini ve devamlılığını sağlamaktadır.

Bizler bu anlayışla, mesleğimize ve meslektaşlarımıza sahip çıkarken, ülkemizin ve toplumumuzun ortak geleceğine de sahip çıkıyoruz.

Meslek alanımızı, meslektaşlarımızı ve ülkemizin geleceğini hedef alan her türlü saldırı karşısında sessiz kalmayacağız. Bizler mesleğimizi bilimden, üretimden ve toplumdaki kullanımdan yana kullanan bir mücadele geleneğinin sürdürücüsüyüz.

Bu anlayışla TMMOB'nin bilim ve tekniği esas alan, kamu çıkarını savunan, eşitlik, özgürlük ve demokrasiden yana tavrını korumaya devam edeceğiz.

65. yıllık geleneği ile TMMOB bilimin ve bilimsel düşüncenin kılavuzluğunda, geçmişten geleceğe her sözü, yaşamdan, emek, demokrasi ve barıştan, yani insandan yanadır ve öyle de kalacaktır.

Sempozyuma emeği ve katkıları geçen herkese teşekkür eder,

TMMOB Yönetim Kurulu adına hepinizi saygıyla selamlarım.

Mehmet Besleme
TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi

TMMOB, KESK, DİSK VE TTB HEYETİ CHP BAŞKANLIĞINI ZİYARET ETTİ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, TTB Merkez Konseyi Başkanı Sinan Adıyaman, KESK Eş Başkanı Mehmet Bozgeyik, KESK Genel Sekreteri Ramazan Gürbüz ve DİSK Genel Sekreteri Cafer Konca CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nu ziyaret etti. CHP Genel Başkan Yardımcıları Faik Öztrak ve Muharrem Erkek'in de katıldığı toplantıda ülkemizde yaşanan hukuk ve demokrasi ihlalleri ile adalet sistemimizin içerisinde bulunduğu durum konuşuldu.

Ziyarete TBMM'ye AKP tarafından sunulan yargı reformu paketi üzerine emek meslek örgütlerinin değerlendirmesi aktarıldı. CHP'nin ve muhalefet partilerinin yargı paketine ilişkin sunduğu değişiklik

önergeleri ve teklifleri olumlu bulmakla birlikte yargı paketinin Türkiye'nin demokratikleşmesi yönündeki beklentileri karşılamadığı, kapsamı ve içeriği açısından Türkiye'deki demokrasi ve yargı krizini çözebilecek bir nitelikte olmadığı ifade edildi.

Görüşmede hakkında verilmiş herhangi bir mahkeme kararı bulunmayan, hukuksuz biçimde işinden ihraç edilmiş kamu emekçilerinin geçmişe dönük tüm haklarıyla birlikte işlerine iade edilmesi konusunda bir yasa teklifi hazırlanması önerisi iletildi.

Toplantıda ayrıca 10 Ekim Ankara Gar Katliamının dördüncü yıl döneminde ülke genelinde yapılacak anma programları ile TMMOB, KESK, DİSK, TTB ve 10 Ekim Barış ve Demokrasi Derneği tarafından düzenlenecek "Emek, Barış ve Demokrasi Meydanı Anıt Meydan ve Anma Yeri Uluslararası Fikir ve Tasarım Projesi Yarışması" hakkında bilgi verildi.

Görüşmede, Odalar ve belediyeler tarafından yürütülen ortak kamusal mesleki denetimlerde karşılaşılan sıkıntılar da dile getirildi. Genel Başkan Odalar ve Yerel Yönetimler arasındaki işbirliğinin güçlendirilerek sürdürüleceğini ifade etti.

"SALDA GÖLÜ ÇALIŞTAYI VE FORUM" ETKİNLİĞİNDE TMMOB GÖRÜŞLERİNİ PAYLAŞTIK

"Salda Gölüne Dokunma Platformu" tarafından, 26 Ekim 2019 Cumartesi günü, Burdur ili Yeşilova ilçesinde, Yeşilova Belediyesi Düğün Salonu'nda, "Salda Gölü Çalıştay ve Forum" etkinliği gerçekleştirildi. Etkinliğe TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Baki Remzi Suiçmez katılarak Birliğimiz görüşlerini paylaştı.

Yoğun bir katılımıyla gerçekleştirilen etkinlikte, Yeşilova Belediye Başkanı Mümtaz Şenel, Burdur CHP Milletvekili Mehmet Göker ve Platform adına Gazi Osman Şakar'ın açılış konuşmalarının ardından teknik sunumlara geçildi.

Orman Yüksek Mühendisi Prof. Dr. Doğan Kantarcı, TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Baki Remzi Suiçmez, Mimar Birsen Tanyeri ve Av. Mustafa Şahin'in sunumlarının ardından, Yeşilovalı halkı ve onlara destek vermek için Antalya, Denizli, Uşak, İzmir ve çevre il ve ilçelerden gelen doğa gönüllüleri ve

yaşam savunucularının görüşlerini belirttiği ve moderatörlüğünü Hasan Yüksel'in yaptığı Forum gerçekleştirildi.

Yönetim Kurulu üyemiz Baki Remzi Suiçmez, ülke genelinde çevre ve doğa talanına karşı yapılan girişimlere karşı TMMOB'un verdiği mücadelelerden örnekler verip, Salda Gölü'nün korunması hakkında Birliğimiz görüşlerini paylaştı. Özetle; Salda Gölü'nün başlıca üç adet tehdit ile karşı karşıya olduğunu; kuraklık riski ile kuruma, madencilik faaliyetleri ve taşocakları ile kirlenme, turizm baskısı ve Millet Bahçesi Projesiyle yapılaşma tehdidi ile karşı karşıya olduğunu belirtip; koruma kullanma dengesi gözetilmeyerek 1. ve 2.derece sit alanlarının kullanıma açılacağını, seçimle gelen yerel yönetimlerin bölgede söz hakkı ve plan yapma yetkisinininkalmadığını, tüm yetkinin atanmışlardan oluşan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na bırakıldığını ve "Kentsel Tasarım Alanı 1-2" ve "Özel Proje Alanı" ile "Millet Bahçesi" önündeki engellerin Ankara'dan hızla aşılacak istendiğini vurgulamış; Salda Gölü'nün doğal haliyle korunarak yaşaması için TMMOB olarak üzerimize düşen ne varsa yerine getireceğimizin bilinmesi gerektiğini söyledi.

TMMOB FEANI GENEL KURULUNA KATILDI

FEANI (European Federation of National Engineering Associations) Ulusal Forum ve Genel Kurulu, 26 Ulusal Mühendis Odaları Birliğinin katılımı ile 3-4 Ekim 2019 tarihlerinde İzlanda'nın başkenti Reykjavik'de yapıldı.

Birliğimizi temsilen Prof. Dr. Müfit Gülgeç'in katıldığı Ulusal Forum'da; çocuklara mühendislik mesleğinin özendirilmesi için STEM (Science, Technology, Engineering ve Mathematics- Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik) eğitimi ve Sustainable Development Goals (Sürdürülebilir Gelişme Hedefleri) konularıyla Ulusal Mühendis Odaları Birliklerinin sorunları ele alındı. 4

Ekim 2019'da gerçekleşen Genel Kurulda önce FEANI'nin 2019 yılı faaliyetleri ile bütçesi tartışıldı ve oylanarak kabul edildi. Yürütme kurulunda üyelik süresi dolan üyelerin yerine yapılan seçim sonrasında Genel Kurul sona erdi.

TMMOB MUĞLA İKK MTA'NIN SİT ALANINDA KÖMÜR ARAMA ÇALIŞMALARINA SUÇ DUYURUSUNDA BULUNDU

TMMOB Muğla İl Koordinasyon Kurulu Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü ilgili ve yetkili kişileri ile diğer ilgili kamu görevlileri hakkında, “2863 Sayılı Kültür Ve Tabiat Varlıkları Koruma Kanunu’na muhalefet ve görevi kötüye kullanma” suçundan Muğla Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulundu.

TMMOB Muğla İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Görkem Acar, suç duyurusunda, Muğla'nın Mentеше İlçesindeki Karabağlar Yaylası'nın Kentsel ve 3. Derece Sit alanı olduğuna dikkat çekerek bir açıklama yaptı.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı MTA yetkilileri tarafından kömür arama çalışmaları kapsamında sondaj / kazı çalışmalarının yapıldığının Muğla kamuoyu gündeminde yer aldığı hatırlatıldığı açıklamada, söz konusu idari eyleme karşı, Muğla sivil toplum örgütleri ve Muğla Büyükşehir Belediyesinin karşı çıktığı, toplumda bu idari eylem infial yarattığı vurgulandı.

Açıklamada, “Söz konusu idari eylem, suça konu fiil, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü, 2019-33-13-04 özel kodu ile yürütülmekte olan ‘Ege Bölgesi Kömür Aramaları’ projesi kapsamında, Proje Başkanı Jeoloji Mühendisi Mahir Sezgin olan proje kapsamında yapılmaktadır. Bu işlem ivedilikle durdurulması gereken, kültür ve

doğa tahribatı yaratan, hukuka aykırı ve suç teşkil eden bir fiildir.” denildi.

Açıklamada, Karabağlar Yaylası Kentsel ve 3. Derece Doğal Sit Alanı Koruma Amaçlı İmar Planı hükümlerinde yer alan Madde 3.5’e işaret edilerek, şu ifadelerle yer verildi:

“Cumhuriyet Başsavcılığı’na verilen suç duyurusunda, ‘Sit alanı içinde yol ve irimlerde, özel ve kamu kuruluşları ve belediyesi tarafından, yol, elektrik vb. gibi her türlü alt yapı çalışmaları nedeni ile ya da başka herhangi bir amaçla yapılacak her türlü alt yapı çalışmaları nedeni ile ya da başka herhangi bir amaçla yapılacak her türlü sondaj vb. işler için DSİ ve belediyesinden onay alınacaktır. Mevcut doğa, kültürel ve peyzajla ilgili dokulara müdahale edilmesi

durumunda Muğla Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu’nun izni alınacaktır’ denilmektedir. Ancak yapılan sondaj çalışmaları için izin alınmamıştır. Bu çalışmaların Çevre Etki Değerlendirmeleri yapılmamıştır. Karabağlar Yaylası yüzyıllar içerisinde Muğlada yaşamış sayısız insanın sayısız kararları ile oluşmuş, bir daha kesinlikle yeniden oluşamayacak, insan- doğa etkileşiminin eşsiz bir örneğidir. Yapılan sondaj çalışmalarında en küçük oluşumlar, irim, tarla sınırı, taş duvar, peyzaj ögesi vb. unsurlar zarar görmüştür. Bu hususlar yapılacak keşif, alınacak teknik bilirkişi (Mimar ve mühendisler) raporu, ve ilgili idareden gelecek bilgi ve belgelerle ortaya çıkacaktır. Bu hususların Sayın Savcılık tarafından yerinde araştırılmasını ve ilgili bilgi ve belgelerin dosyamıza getirtilmesini talep ederiz.”

TMMOB Muğla İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Görkem Acar, Muğla Adliye Sarayı önünde gazetecilere yaptığı açıklamada, söz konusu suça konu fiil ile ilgili olarak, savcılık tarafından gerekli soruşturmanın yapılması ve ilgililerin cezalandırılmasını sağlamak için ceza davası açılmasını talep ettiklerini dile getirdi.

Acar, “Açıklanan ve resen gözetilecek sebeplerle, söz konusu suça konu fiillerle ilgili olarak, sayın savcılık tarafından gerekli soruşturmanın yapılması ve ilgililerin cezalandırılmasını sağlamak için Ceza Davası açılmasını talep ederiz.” dedi.

TMMOB KOCAELİ İKK: TÜM KURUM VE KURULLARIMIZIN ÖNCELİKLİ GÖREVİ: TARİHSEL VE DOĞAL VARLIKLARIMIZA SAHİP ÇIKMAKTIR

TMMOB Kocaeli İl Koordinasyon Kurulu, Kuzey Marmara Otoyolu yapımı için Kandıra İlçesi Babaköy’de 13 hektar alanda taş ocağı açılması amacıyla binlerce ağacın kesilmesine ilişkin 17 Eylül 2019 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Bilindiği üzere bir kısmı ilimiz sınırlarından geçen Kuzey Marmara Otoyolu yapımı için Kandıra İlçesi Babaköy’de 13 hektar alanda taş ocağı açılması amacıyla binlerce ağaç kesilmiştir.

TMMOB Kocaeli İl Koordinasyon Kurulumuzca, “Ağaç kesim işlemlerinin başladığı bu yılın Haziran ayı başlarında, aynı bölgede Roma Dönemi’ne ait, yaklaşık 2 bin yıllık olduğu tahmin edilen kayaya oyulmuş ve ender görülen lahit mezarlara rastlandığı ve başkaca mezar ve diğer tarihi eserlere rastlama olasılığı da ifade edilerek “maden ocağına yol yapım çalışmalarının durdurularak, çalışmaların Müze Müdürlüğü denetimine alınmasını ve tarihi eserlere rastlanan bahse konu alan ile çevresinin SİT ALANI olarak tespit ve tescilinin yapılması hususunda” 14 Haziran 2019 tarihinde Kocaeli Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü’ne başvuruda bulunulmuştu.

Müracaatımızın akabinde, İl Koruma Kurulu ile Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü yetkilileri tarafından yapılan incelemeler sonucu, taş ocağı bölgesinin yanı başındaki alan, antik döneme ait tarihi dokuda ve çok sayıda lahit mezarın var olduğu tespitiyle 1. Derece sit alanı ilan edilmiştir. Ancak, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından tarihi dokunun olduğu alanın taş ocağına 300 metre mesafede olması sebebiyle çalışmasının durdurulmasına gerek olmadığı kararı verilmiştir. Yine Yerelimizde bulunan bazı yayın organlarında (basılı/internet) konuyla ilgili yer alan haber ve fotoğraflarda, özellikle “taş ocağı alanı olarak işaretlenen bölgenin içinde yeni lahit mezarlar,

antik dönem taş ocağı ve tarihi kalıntılar olduğu ve bu kalıntıların yaklaşık 2’şer metre uzunlukta şeritlerle çevrili olan ve üzerinde ‘Ocak sınırı’ yazan makilik alan içerisinde olduğu” ifade edilmektedir.

Taş ocağı verilen Yaklaşık 13 hektar taş ocağı ve ocağa giden yol da dahil resmen 2.159 ağacın kesileceği belirtilen alanda maalesef binlerce ağaç kesilmiştir. Bölge önemli bir tarım alanı olmakla birlikte, taş ocağı yakınında ayrıca ekolojik tarım da yapılmaktadır. TMMOB Kocaeli İl Koordinasyon Kurulu olarak taş ocağının doğamıza verdiği bu kadar tahribatın yanında, artık açıkça ve resmen kabul edilen sit alanının YETERİNCE VE CİDDİYETLE İNCELENMEDEN belirlenmiş sınırlarının sadece ve sadece taş ocağını koruyan bir mesafede kesilmiş olmasını bilimsel ve ikna edici bulmuyoruz.

Yine sit alanı ile taş ocağı bölgesinin birbirinin devamı niteliğinde coğrafi bir alan bütünlüğü oluşturduğu gerçekliğiyle birlikte taş ocağı bölgesinin de ilan edilen 1. Derece SİT alanı ile aynı tarihi dokuda olma durumu yüksek olasılıktadır. Sit alanı ilan edilen bölgenin her yönden genişletilerek yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir.

İl Koordinasyon Kurulumuzca, yukarıdaki görüşler doğrultusunda, taş ocağı çalışmalarının durdurulmasını ve SİT ALANI olarak ilan edilen bölgenin taş ocağı sahası da dahil HER YÖNDEN GENİŞLETİLEREK yeniden incelenerek SİT ALANININ GENİŞLETİLMESİ hususunda 2. Kez KOCAELİ KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU MÜDÜRLÜĞÜ’NE müracaatta bulunulmuştur.

DOĞAMIZA DA, TARİHİMİZİ DE SAHİP ÇIKMAYA DEVAM EDECEĞİZ.

Saygılarımızla,

Murat KÜREKÇİ
TMMOB Kocaeli İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri

KOCAELİ: İNSANCA YAŞAM İÇİN VERGİDE ADALET VE HALKÇI BÜTÇE: ZAMLAR GERİ ÇEKİLSİN

TMMOB Kocaeli İl Koordinasyon Kurulu ile DİSK, KESK, TTB ve DİSK Emekli- Sen Kocaeli örgütleri 4 Ekim 2019 tarihinde saat 18.00'de İnsan Hakları Parkında "İNSANCA YAŞAM İÇİN VERGİDE ADALET VE HALKÇI BÜTÇE:ZAMLAR GERİ ÇEKİLSİN" talebini içeren ortak basın açıklaması gerçekleştirdi.

İNSANCA YAŞAM İÇİN VERGİDE ADALET VE HALKÇI BÜTÇE:ZAMLAR GERİ ÇEKİLSİN

OHAL, emek hareketleri üzerindeki baskılar, grev yasakları, ekonomik kriz, artan enflasyon ve dahası kur şoku toplumun büyük çoğunluğunu vururken en zengin kesimi pek de olumsuz etkilememiş. Sermaye ve rantiyecilerin gelirleri artarken emekçi kesimlerin gelirleri dört yılda ya çok az artmış, ya da düşmüş.

Dolayısı ile Bir ülkenin gelirlerinin kimlerden nasıl toplanacağı, toplanan gelirden hangi kesimlere ne kadar pay ayrılacağından önceden belirlendiği bütçeler, siyasi iktidarın hangi sınıfın çıkarları doğrultusunda hareket ettiğini gösteren, en somut ekonomik ve siyasal metinler olarak bilinir.

2019 bütçesine genel olarak bakıldığında, AKP hükümetleri tarafından hazırlanan bütçelerin ana karakterinin değişmediği görülüyor.

2019 bütçesi, yüksek maliyetli borçlanmaların, yerli ve yabancı sermayeye daha fazla kaynak transferlerinin, askeri ve güvenlik harcamalarının merkezinde olduğu bir bütçe olarak dikkat çekiyor. 2019'da temel tüketim maddelerine yapılacak zamların otomatik bağlanması ve halkın ödediği dolaylı vergilerin belirgin bir şekilde artması da kaçınılmaz görünüyor. Dolayısı ile Geçtiğimiz ay açıklanan veriler halkın

yaşadığı gerçek enflasyonun TÜİK vasıtası ile perdelendiğini bir kez daha kanıtlamıştır. Nitekim son bir iki ay içinde çaydan şekere, doğalgazdan elektriğe, akaryakıttan toplu taşımaya zam yağmurunun daha da şiddetlendiği koşullarda

TÜİK vasıtası ile açıklanan rakamların halkın sokakta, çarşıda, mutfakta yaşadığı gerçek enflasyonla uzaktan yakından bir ilgisi olmadığı bilinmektedir. Son iki ay içinde iğneden ipliğe tüm ürünlere fahiş zamlar yapılmıştır.

Örneğin son iki ay içinde: Elektriğe, doğalgaza ve çaya toplam %32, Köprü geçiş ücretlerine %47

Sigaraya %40, Akaryakıtta %30, Şekere %16, Yurt dışı Çıkış Harcına %333, Yurt dışından getirilen telefonların harcına %300 zam yapılmıştır.

Yine son bir haftada Ankara, İstanbul başta olmak üzere pek çok ilde toplu taşıma ücretlerine %30 ile %50 arasında zam yapılmıştır.

Tüm bunlara rağmen TÜİK vasıtası ile açıklanan veriler halkın yaşadığı gerçek enflasyona değil, hükümet tarafından belirlenen hedeflenen enflasyon rakamlarına kilitlendiğini, bunun için çarpık hesaplama yöntemleri ile enflasyon rakamlarının mümkün olduğu kadar aşağıya çekildiğini ispatlamaktadır.

Bunun anlamı yaşanan gerçek enflasyon ile TÜİK vasıtası ile açıklanan çarpık hesaplamalara dayalı resmi enflasyon arasındaki farkın bedelinin ücret geliri ile yaşam mücadelesi veren milyonların omzuna yıkılmasıdır.

Nitekim geçtiğimiz haftalarda Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararı ile 5 milyonu aşkın kamu emekçisinin ve emeklinin maaşlarında 2020 yılı için %4+%4, 2021 yılı için %3+%3 artış yapılması ile ülkede yaşanan krizin faturasının emekçilere yıkılması hedefinde önemli bir adım daha atılmıştır.

Yıllardır izlenen, işçi ve emekçileri sürekli ezen geleneksel vergi rejiminin sürdürülmesi, iktidarın

emekçilerin üç kuruşluk kazancına bile göz diktiğini gösteriyor

Öte yandan sadece yaşanan gerçek enflasyon değil kaynakta kesilen adaletsiz gelir vergileri kamu emekçilerinin reel gelirini her geçen ay daha fazla eritmektedir.

Dolayısıyla emeği ile geçinen tüm kesimler için daha zor bir sürecin başlayacağını, yeni zamların ve vergilerin yolda olduğunu görmek için kahin olmaya gerek yoktur.

Emekçiler, Emekliler ve Asgari ücretle geçinen vatandaşlar olarak en başından beri vurguladığımız üzere maaş artışları TÜİK'in çarpık enflasyon rakamlarına, hiçbir zaman tutmayan hedeflenen enflasyon tahminlerine indirgindikçe tüm kamu emekçilerinin ve emeklilerin reel geliri erimeye devam edecektir.

İnsanca yaşamaya yetecek bir maaş için tek çözüm kamuda en düşük maaşın yoksulluk sınırı üzerine çıkarılması, tüm maaşların da bu orana göre artırılmasıdır.

Temel taleplerini, mücadelesini sadece 'toplu sözleşme' dönemleri ile sınırlamayan Biz Emekçiler insanca yaşamaya yetecek ücret mücadelesini kesintisiz olarak sürdürmeye devam edeceğiz.

Emekçiler olarak, başta yıllardır tüm yük adaletsiz vergiler ile omuzlarına bindirilen emekçi sınıflar olmak üzere milyonları, geleceklere yön verilen böylesine önemli bir sürece müdahil olmaya, İnsanca yaşayacak koşullara sahip olmanın yegane yolunun örgütlü mücadeleden geçtiğini bilerek Savaş ve Rant bütçesine karşı hep birlikte İnsanca Bir Yaşam İçin Emekten Yana Demokratik-Halkçı Bütçe mücadelesini yükseltmeye çağırıyoruz.

TMMOB ADANA İKK: YETER ARTIK AKLIMIZLA ALAY ETMEYİN

TMMOB Adana İl Koordinasyon Kurulu 7 Ekim 2019 tarihinde bir basın açıklaması yaparak TÜİK enflasyon rakamlarının halkın gerçekleri ile örtüşmediğini vurguladı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan enflasyon rakamlarının halkın gerçekleri ile örtüşmediğini belirten Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Adana İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Erol Salman, "Pazardaki enflasyon resmi rakamlara neden yansımıyor merak ediyoruz. TÜİK enflasyon hesabı yaparken tüm ülkeyi vejetaryen olarak görüyor. TÜİK bu komediye son vermelidir. Ülkeyi yönetenlere bir kez daha sesleniyoruz ve yeter artık aklımızla alay etmeyin diyoruz" dedi.

Gıda enflasyonunu düşürecek tedbirler yerine talimatlarla gıda enflasyon oranının düşmüş gösterilmesinin emeği ile geçinen milyonların yaşadığı geçim sıkıntısına çözüm olmadığını ifade eden Salman, Şekerden çaya, doğalgazdan elektriğe, benzinden otoyol geçiş ücretlerine zam gelmişken enflasyon rakamlarının düşük açıklanmasının izaha muhtaç olduğunu söyledi.

Salman açıklamasını şöyle sürdürdü:

"Bugünden geçerli olmak üzere köprü ve otoyol geçiş ücretlerine yüzde 20 zam yapıldı. Türkiye'de köprü geçiş ücretleri son 1 yılda %165, 2002 yılında bu yanda %1446 arttı. Türkiye İstatistik Kurumu Eylül ayı enflasyon rakamlarını açıkladı. Buna göre Enflasyon oranı Eylül ayında yüzde 0,99 artarken, yıllık bazda yüzde 9,26 düzeyine geriledi. Başka bir deyişle Enflasyon oranı 26

ay sonra ilk defa tek haneye indi. Açıklamanın detayları daha ilginç. TÜİK'e göre fiyatı en fazla düşen grup %0,60 ile gıda ve alkolüze içecekler grubu oldu.

Siyasi iktidar ne kadar gizlemeye çalışsa da ülkemizde bir ekonomik krizin olduğu ortadadır. Yaşadığımız bu krizi saklamak için ne kadar yalan söylenirse söylenir, hangi istatistiklerle oynanırsa oynansın halkımız her şeyin farkındadır.

2019 yılının başında yüzde 20'ler seviyesinde olan enflasyon oranının Eylül ayında yüzde 9 düzeyine düştüğü haberi, yaşadığımız gerçeklerle uyuşmamaktadır. Siyasi iktidarın yaptığı halkımızla dalga geçmektir. TÜİK gibi kurumları bu "tarafli" ve "şaiabeli" verileri açıklamaya zorlayanlar aklımız ile alay ediyorlar.

Halkımızın yaşadığı gerçeklik herkesin malumudur. Hayat pahalılığı her geçen gün artmaktadır. Emeğiyle geçinmeye çalışan insanlar için yaşam kavgası her geçen gün zorlaşmaktadır. Emekliler, memurlar, işçiler başta olmak üzere vatandaşlarımız giderek yoksullaşmaktadır.

Böylesine bir ortamda Devlet kurumlarının çizdiği tozpembe tablolara karnımız toktur. Siyasi iktidar yıllardır bu tiyatroya devam etmektedir.

Bizler bu ülkenin mühendisleri, mimarları ve şehir plancıları olarak, siyasi iktidarı bu yalanlara son vermeye çağırıyoruz. Halkımızla ve aklımızla alay etmeyi kesin."

DİSK-KESK-TMMOB-TTB-ASMMMO ANKARA BİRİMLERİ: KAMUOYUNA VE BASIN EMEKÇİLERİNE FERYADIMIZDIR

TMMOB Ankara İKK, DİSK Ankara Temsilciliği, KESK Ankara Şubeler Platformu, TTB-Ankara Tabip Odası ve ASMMMO 9 Ekim 2019 tarihinde 12.30'da Ulus Heykel önünde sürekli yapılan zamlara ve hayat pahalılığına karşı kitlesel bir basın açıklaması gerçekleştirdiler.

Son haftalarda, ulaşımdan elektriğe, doğal gazdan çaya şekere üst üste zamlar yapılmıştır. AKP-MHP iktidarının ciddi bir mali kriz içine sürüklendiği açıktır. Bu yılın ilk altı ayında, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın resmi verilerine göre, bütçe açığı 79 milyar TL'dir. Hükümetin yarattığı ve hazineye yüklediği borçların faizleri bile ödenemez hale gelmiştir. Tüketim maddelerine bindirilen vergiler ve zamlar emekçiyi, işçiyi ezmiştir. Emekçilere, işçilere bütçe açığı bahane olarak gösterilmektedir. Bu ekonomik krizin faili bizzat hükümettir, onların israf politikalarıdır. Sermayeye yandaş politikalarıdır. Siyasal iktidar sadece bütçenin kaynaklarını faizciye-rantiyeye aktarmakla kalmıyor, aynı zamanda bir yandan enerji sektöründeki firmaları, büyük inşaat firmalarını ve şehir hastanelerini kurtarmak, diğer yandan da izlediği savaşçı politikalar nedeniyle artan savaş harcamalarını finanse edebilmek için bütçe içi ve dışı kaynakları zorlamaktadır.

Emekçiden ve işçiden çalan hükümet, zenginlerin milyarlarca TL'lik vergi ve sigorta prim borçlarını bir kalemde siliyor, affediyor. Kapalı kapılar ardında IMF ile görüşen egemenler çareyi halkın kullanmakta olduğu temel kamusal mal ve hizmetlerin fiyatlarına zam yapmakta buluyor. Bu amaçla da başta benzin, mazot ve LPG olmak üzere, elektriğe, doğal gaz,

köprü, oto yol kullanım ücretlerine sık sık ve büyük oranda zamlar yapıyor.

Krizle karşı çalışanların ve dar gelirli olanların korunması için fiyatları kamu tarafından belirlenen ve geniş kesimlerce tüketilen mal ve hizmetlerin fiyatlarına zam yapılmamalıdır. Kamu ulaşım bedellerine ve hanelerde tüketilen elektrik, su ve doğalgaza zam yapılmamalıdır.

Krizi yaratan %1'lik imtiyazlı sınıf bunun bedelini biz emekçilere, işçilere ödetmektedir. Bu krize işçiler ve emekçiler neden olmadı. Bu borçlanmalardan işçilerin ve emekçilerin cebine tek kuruş girmedi.

Bir avuç sermayedar ve yandaş egemenler servetlerine servet katarken, halkı yoksullaştırmıştır. Bu ülkenin inşasına alın terini geçmişte döken 12 milyon emeklimiz açık sınırında yaşamaya sürüklenmektedir. Emekli aylık ve gelirleri yetersiz ve adaletsizdir. Aynı koşullarda emekli olanlar arasında büyük farklılıklar yaşanmaktadır. Emeklilerin bir bölümü asgari ücretin altında aylık ve gelir almaktadır.

Bu krizden çıkmanın yolu zamlar ve vergiler değildir. Krizi doğuran neoliberal rantçı politikalarıdır. Krizden çıkmanın yolu, ekonomiyi düzeltmenin yolu, emeğe saygı, alın terimizin karşılığının ödenmesi, demokrasi ve barış ikliminin tesisinden geçmektedir. Demokrasi ve adalet gerçekleşmeden bu yurda refah ve huzurun gelmesi olanaklı değildir.

22 Ağustos 2019 tarihinde büyük bir tiyatro sahneye konulmuş, 2019 Dönemi Kamu Kesimi Toplu İş Sözleşmesi 'nde milyonlarca emekçinin hakkı sarı sendikalar ve hükümet iş birliğiyle iç edilmiştir, hiç edilmiştir. Kamu emekçilerinin ücretlerine 2019 yılında %12, 2020 yılı için ise %8 zam yapmayı reva görenlere buradan sesleniyoruz. Sizin açıkladığınız enflasyon rakamları sahtedir ve bunu kendi ödeneklerinize, maaşlarınıza yaptığınız zamlardan anlamak kolaydır. Kendi gelirlerine, ödeneklerine, örtülü ödeneklerine

% 50 üzerinde zam yapanlar halka açlığı, yoksulluğu dayatmaktadır. Kendileri israf içinde olup yetim hakkı yiyenler, bütçeyi hortumlayanlar %99 luk halk kitlelerine şükretmeyi tavsiye etmektedir.

Biz işçiler, emekçiler olarak sesleniyoruz.

Son 15 yılın zamları karşısında eriyen ücretlerin acilen telafi edilmesi öncelikli talebimizdir.

Kamu kurum ve kuruluşlarında liyakatsiz, yandaş ve israfı yol açan yönetim anlayışı derhal terk edilmeli ve kanun dışı harcamalar idarecilere rücu edilmelidir.

Tüm emekli aylık ve gelirlerinin asgari derhal ücret düzeyine çıkarılması gerekir. Asgari ücretin altında emekli aylığı ve geliri olmaması için yasal düzenleme yapılmalıdır. Emekli aylık ve gelirlerine sadece enflasyon değil milli gelir artışı da dikkate alınarak zam yapılmalıdır.

Eğitim, sağlık ve benzeri kamusal hizmetlerden alınan bedeller arttırılmamalı, bu bedeller kaldırılarak eğitim, sağlık tümüyle ücretsiz olmalıdır. Varlık fonu, Kredi Garanti fonu, Savunma Sanayi Fonu gibi kamuoyu denetimi dışına 'kaçırılmış' uygulamalar sonlandırılmalı ve derhal kamuoyu denetimine açılmalıdır. Kamusal

hizmet ve üretim alanında istihdam oluşturulup işsizlik önlenmelidir. İşsizlik sigortası fonu sadece işsizlere aittir, bu fonun yağmalanması durdurulmalıdır.

Vergideki adaletsizliğe son verilmeli, çok kazananlardan çok vergi alınan, asıl olarak karın/rantın/faizin vergilendirilmesine dayanan bir vergi sistemi kurulmalıdır. Türkiye'nin en büyük şirketlerinin, en zengin ailelerinin, partili/yandaş patronların vergi borçlarını büyük oranda sıfırlayan kararların derhal iptal edilmesini istiyoruz.

Devlet idaresindeki akıl dışı harcamaların ve savurganlığın son bulmasını istiyoruz.

Bugün için işçileri emekçileri ezen egemen sınıfa son sözümüz şudur. Bugün feryad eden işçi ve emekçiler seçim sandıklarında sizleri tarihe gömecek fermanı da yazmasını bilirler.

Saygılarımızla...

DİSK Ankara Temsilciliği
KESK Ankara Şubeler Platformu
TMMOB Ankara İKK
TTB-Ankara Tabip Odası
ASMMMO

“ON BİRİNCİ KALKINMA PLANI (2019-2023)” ÜZERİNE TMMOB GÖRÜŞÜ

2019-2023 yıllarını kapsayan 11. Kalkınma Planı üzerine TMMOB tarafından hazırlanan değerlendirme raporu yayınlandı.

8 Temmuz 2019 tarihinde Cumhurbaşkanı onayının ardından TBMM'ye sunulan ve Meclis'te kabul edilen On Birinci Kalkınma Planı, “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi” dâhilinde hazırlanan ilk Kalkınma Planıdır.

Bir ülkenin, ekonomide ve tüm sektörlerde mevcut durumunu tespit ederek, gelecek beş yılını planlayarak hedeflerini belirlemesi ve bunu yazılı olarak parlamentodan geçirerek kamuoyuna açıklaması elbette çok önemlidir. Ancak, daha da önemli olanı bu planın uygulanabilir olması ve uygulanmasıdır.

Bütüncül planlı kalkınma mantığına aykırı olan, mali boyutu gerçekçi olmayan, önceki plan hedeflerini revize ederken ülke kalkınmasına

yönelik gelecek hedeflerini küçülten, uzun vadeli proje ve soyut hedeflerin sıralandığı ancak bütçeyle ilişkilendirilerek ve mali kaynaklar ayrılarak uygulama ve yıllık programlarla detaylandırılması ve izlenmesi gerekirken sadece bir strateji belgesi niteliğinde olan “On Birinci Kalkınma Planı” hakkındaki TMMOB görüşleri aşağıdadır.

Odalarımızın katkısıyla raporlaştırılan bu TMMOB görüşü oluştururken, temelde şu soruya yanıt aranmıştır: “On Birinci Kalkınma Planı kime ait bir plandır, kimin hazırladığı bir dokümandır ve kime yarar sağlayacaktır?”

Ülke ve toplum adına söyleyecek sözü olan TMMOB, On Birinci Kalkınma Planı hakkındaki görüşlerini bu raporla kamuoyuyla paylaşmayı bir zorunluluk olarak görmüştür. Ülkemizin ve toplumumuzun gelecek yıllarını yönlendirecek plan hakkında oluşturulan görüşlerimiz, aynı zamanda ayrı bir politika seçeneği olarak da değerlendirilmelidir.

VAN İKK: İKTİDARIN RANT ANLAYIŞI DEVAM EDİYOR

TMMOB Van İl Koordinasyon Kurulu 23 Ekim 2011 tarihinde gerçekleşen Van Depremi'nin 8. yılına ilişkin olarak 22 Ekim 2019 tarihinde İnşaat Mühendisleri Odası Van Şubesi'nde bir basın toplantısı gerçekleştirdi.

İktidarın rant anlayışı devam ediyor

Van'da meydana gelen depremlerde 644 kişinin yaşamını yitirdiğini anımsatan Bilmez, depremin özellikle köylerde ağır yıkım ve can kayıplarına neden olduğunu ve Türkiye'nin deprem ülkesi olmasına rağmen iktidarın planlama anlayışının değişmediğine işaret etti. İkiyüzlü yapılaşma anlayışının ısrarla sürdürüldüğünü dile getiren Bilmez, "İktidar, kar ve rant odaklı piyasa mekanizmasına teslim eden planlama ve imar anlayışını pekiştirerek, uygulamaya devam etmektedir. İsrarla sürdürülen bu plansız ve kendiliğinden kentleşme politikaları nedeniyle, ülkemizin farklı yerlerinde yaşanan her yeni deprem, acıları yeniden yaşatsa da,

ikiyüzlü yapılaşma politikalarının yanlışlarını açıkça gösterse de, başta deprem olmak üzere doğal olayların afete dönüşmesi önlenememiştir. Bir yandan 'tüm riskli yapıların yıkılarak yenilenmesi' çalışması depremlere karşı alınması gereken tek önlem gibi sunulurken, diğer yandan kaçak ve denetimsiz yapılaşmayı kolaylaştıran düzenlemelerin yasallaştırılması, kentlerin ve doğal alanların en gözde yerlerinde rant odaklı özel proje uygulamaları da devam etmektedir" dedi.

Van depreminin yıl dönümünde bir kez daha uyarı ve çağrıda bulunan Bilmez, "İmalat sanayinden vazgeçerek ekonomiyi ranta teslim eden anlayışın doğal sonucu olarak, yapılan çelişkili yasal düzenlemelerin, kentlerimizde ve köylerimizde gelecekte yaşanacak yıkımları engellemek bir yana, daha büyük yıkımlara neden olacağını görüyor ve ilgili tüm kesimleri uyarıyoruz. Başta Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile yapılan düzenlemeler olmak üzere, plansız, ruhsatsız ve denetimsiz yapılaşmayı olanaklı kılan tüm yasal düzenlemeler ivedilikle değerlendirilmeli, iyileştirilmeli veya iptal edilmelidir. İmar affıyla, kaçak ve ruhsatsız, güvensiz yapılaşmayı özendirilen düzenlemelerden derhal vazgeçilmelidir. Orman alanları, milli parklar dâhil ülkenin tamamında, yapı ve tesisleri imar planı ve ruhsat sürecinden muaf tutan düzenlemeler iptal edilmelidir. 'Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği' tekrar ele alınarak, bütüncül planlama yaklaşımının gerekliliklerine göre yeniden düzenlenmelidir" şeklinde konuştu.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İLE İZMİR İKK ARASINDA İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜ İMZALANDI

TMMOB Mühendislik ve Mimarlık Haftası nedeniyle TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu (İKK) tarafından 21 Ekim 2019 tarihinde bir kokteyl

düzenlenirken, kokteylde İzmir Büyükşehir Belediyesi ile TMMOB'ye bağlı odaların İzmir şubeleri arasında bir işbirliği protokolü de imzalandı.

MMO Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde düzenlenen kokteyle TMMOB'ye bağlı odaların temsilcilerinin yanı sıra İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer de katıldı. Kokteylde bir konuşma yapan TMMOB İzmir İKK Sekreteri Melih Yalçın, kurulduğu 1954 yılında 10 meslek odasını çatısı altında toplayan TMMOB'nin bileşeni oda sayısının 65. kuruluş yılında 24'e ulaştığını ifade ederek, "Bugüne kadar meslek alanımızdaki sorunları toplumun sorunlarından ayırt etmedik. Demokrasi de, Türkiye halklarının diğer sorunları da bizim sorunumuz. Kriz

meslektaşlarımızı da vuruyor. Meslek birliğimize yönelik saldırıları da hep birlikte bertaraf edebilir, bu şekilde geleceğe yaşanabilir kentler bırakabiliriz" dedi.

Yalçın, İzmir Büyükşehir Belediyesi ile imzalanacak olan işbirliği protokolünün Türkiye'de bir ilk olduğunu dile getirerek, TMMOB örgütlülüğüne yönelik saldırıların bertaraf edilmesinde yerel yönetimlerin desteğinin önemini vurguladı. Yalçın'ın ardından söz alan İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer ise yaklaşık 40 yıl önce TMMOB ile tanıştığını belirterek, "TMMOB o günlerin aydınlık yüzüydü, bugün de

öyle. Bu kadar baskıya rağmen ayakta kaldığımız, bu mücadeleyi sürdürdüğümüz için sizleri tebrik ediyorum. Kendimi asla TMMOB'nin karşı tarafında görmedim, aynı tarafta olmaktan gurur duydum. Bundan sonra da birlikte iyi çalışmalar yapacağımıza inanıyorum" şeklinde konuştu. Konuşmaların ardından TMMOB ile İzmir Büyükşehir Belediyesi arasındaki işbirliği protokolü, Tunç Soyer ve TMMOB'ye bağlı odaların temsilcileri tarafından imzalandı. İmza töreni sonrasında ise TMMOB'nin 65. kuruluş yıl dönümü anısına bir pasta kesildi.

İZMİR İKK, "İZMİR KENT SUÇLARI" HARİTASINI KAMUOYUYLA PAYLAŞTI

TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu, 25 Ekim 2019 tarihinde İzmir Mimarlık Merkezi'nde düzenlediği basın toplantısı ile hazırladığı "İzmir Kent Suçları Haritası"nu kamuoyuyla paylaştı.

İzmir Mimarlık Merkezi'nde düzenlenen basın toplantısında konuşan TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu Dönem Sekreteri Melih Yalçın, İzmir'de son yıllarda sağlıklı ve güvenli bir çevrede yaşama hakkını bire bir etkileyecek sorunlar büyük artış gösterdiğini ifade ederek, "Bu sorunlar İzmir'in kapısına dayanmışken, bunları göz ardı edip özellikle İzmir'de uygulanacak rant politikalarına yönelik yasa ve yönetmeliklerde değişiklikler yapılmıştır" dedi. İzmir'in her geçen gün artan oranda kent suçuna ev sahipliği yaptığını vurgulayan Yalçın, 'kent suçu'nun "toprak üzerinde yapılan her türlü insan yapımı faaliyetin; canlı yaşamı, ekolojik döngüler, kentsel yaşanabilirlik ve sağlıklı bir çevre üzerinde yarattığı veya yaratacağı tahribat ve bozulmanın ortaya çıkmasına neden olarak işlenen suç" şeklinde tanımlandığını söyledi. "TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu olarak uzmanlık alanımızdan yola çıkarak hazırladığımız bu haritayı paylaşma amacımız, merkezi ve yerel yönetimi gidişata dair uyarmanın yanı sıra, İzmirli kentlerine, yaşam alanlarına, İzmir'in kültürel dokusuna sahip çıkmaya davet ederek bu gidişata dur deme yolunda adım atmaktır. Konak Tüneli projesi bu suç ihlallerin arasında yer alan sadece bir örnektir" diyen Melih Yalçın, hazırlanan ve www.kentsuclari.org adresinde paylaşılan haritada 72 kent suçu bulunduğunu belirtti.

Yalçın'ın ardından söz alan Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi Başkanı Özlem Şenyol Kocaer ise kent suçları haritasının hazırlanma nedeninin TMMOB olarak kentte yaşanmış suçlar ve devam eden suçlara dair

farkındalık yaratmak olduğunu dile getirerek şunları söyledi:

"Bu işlenmiş suçlardan ders alınması gerekir. Bu konuda belediyelerin sorumluluklarının yeniden gözden geçirilmesi lazım. Suçların daha fazla çoğalmasını istemiyoruz. Kentin doğal halinin değiştiğini görüyoruz. Bunların daha fazla olmasını istemiyoruz. Birçok projede davaları kazanmamıza rağmen inşaatlar devam ediyor. Sadece kent merkezinde bulunan 31 yerde bu suçun işlendiğini düşünüyoruz. Bu tabloda sadece TMMOB olarak dava açtığımız haritalar işlendi. Birçok farklı sivil toplum kuruluşunun davalarına konu suçlar da bulunuyor."

Jeoloji Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Başkanı Alim Murathan ise tarım alanlarından, su kaynaklarına kadar ne tür suçlar işlendiğinin bu harita sayesinde görülebileceğine işaret ederek, "İlk defa İzmir'de bütün çalışmalar derlenip toparlanmıştır. Bizler de buradan takip edebileceğiz. İlk olarak İzmir Valisi'nin ve İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı'nın bu haritaya bakması gerekiyor. Çünkü ne kadar suç işlediğimizi bu haritadan görebiliriz" diye konuştu.

İSTANBUL İKK'DAN YEREL KURULTAY'A ÇAĞRI

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu, 3 Kasım 2019 tarihinde Şişli Nazım Hikmet Kültür ve Sanat Evi'nde gerçekleştirilecek TMMOB Mühendis Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri İstanbul Yerel Kurultayı'na yönelik olarak bir çağrı metni yayınladı.

Mühendis, mimar, şehir plancıları hayatın her alanında bilim ve tekniği kullanarak bilginin üretilmesi, üretilen bilginin kamu çıkarları doğrultusunda kullanılmasında emek harcamaktadır. Şantiyelerden ofislere, fabrikalardan enerji santrallerine, maden ocaklarından tarım arazilerine kadar farklı yerlerde çok zor koşullar altında görev yapan mühendis, mimar ve şehir plancıları, gün geçtikçe hak kayıplarına uğramakta, başta işsizlik olmak üzere, güvencesiz ve sigortasız çalıştırılma, mobbing, düşük ücret veya ücret alamama, meslek dışı çalıştırılma, çalışma koşullarının ağırlaşması gibi birçok problemle karşı karşıya kalmaktadır.

Ülke olarak yaşadığımız krizler, meslek hayatımızda yaşadığımız sorunların toplumsal yaşamımıza da etkilerini artırmaktadır. Kabaran faturalar, zamlar, kapanan işletmeler, işten atmalar ve son on yılların rekorunu kıran enflasyon oranları ile hayatımız giderek zorlaşıyor. Kamuda ve özel sektörde her türlü mühendislik, mimarlık ve şehir planlama hizmetlerini, planlama, projelendirme, uygulama, denetleme işlerine ait görev ve sorumluluk üstlenen meslektaşlarımız, bakıldığında ekonomik kriz koşullarından en çok etkilenen kesimler arasında yer almaktadır.

Mesleki sorunlarımız, ülkemizin ve halkımızın sorunlarından bağımsız olarak düşünülemez. Bu nedenle TMMOB ve üyelerinin, kamunun çıkarlarını korumak için üstlenmesi gereken sorumluluk giderek artmaktadır. Ülkemiz, halkımız, mesleğimiz ve geleceğimiz için çıkış yolu, tespit edilen sorunlara birlikte, dayanışma ile çözümler üretmekten geçmektedir.

Ülkemizin geleceğini planlayan ve inşa eden mühendis, mimar ve şehir plancılarının sorunları çözüldüğünde ülkemizin temel sorunlarının çözümüne daha çok yaklaşacağımızın bilinci ile güncel sorunlara köklü çözümler üretilebilmesi için TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri İstanbul Yerel Kurultayı düzenlenmektedir.

Tüm meslektaşlarımızı TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri İstanbul Yerel Kurultayı'na katılmaya, sorunlarımızın çözümü için birlikte üretmeye, birlikte karar almaya ve birlikte mücadele etmeye çağırıyoruz.

MMŞP GÜNCEL SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ YEREL KURULTAYLARI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

DENİZLİ

TMMOB Denizli İl Koordinasyon Kurulu tarafından; Mühendis, Mimar ve Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Denizli Yerel Kurultayı 19 Ekim 2019 tarihinde MMO Denizli Şubesi Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi.

Yerel Kurultayın açılış konuşması Denizli İKK Sekreteri Mehmet Sarıca tarafından gerçekleştirildi. Sarıca konuşmasında, TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Denizli Yerel Kurultayı ve sonrasında gerçekleştirilecek merkezi kurultay ile meslektaşların sorunlarının tespiti ve kalıcı çözümler üretilmesi için adımlar atılacağını, bu adımları ülke sorunlarının çözümüne büyük katkı sağlayacağını belirtti. Enerjinin, madenciliğin, iletişim ve altyapının planlanmasından üretiminde olduğu gibi; ülke sanayisi, tarımı, ormanları, doğal ve kültürel varlıkların korunmasında, gelecek kuşaklara aktarılmasında asli sorumluluk sahipleri olan meslektaşlarımızın sorunlarının ülkemizin ve halkımızın sorunları ile birlikte değerlendirilmesi gerektiğini aktardı.

MERSİN

TMMOB Mersin İl Koordinasyon Kurulu tarafından; Mühendis, Mimar ve Plancılarının Güncel Sorunları ve

Çözüm Önerileri Mersin Yerel Kurultayı 19 Ekim 2019 tarihinde Mersin Ticaret Odası Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi.

MMŞP Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Mersin Yerel Kurultayı'nın açılışında konuşan TMMOB Mersin İKK Sekreteri Seyfettin Atar; ülkemizin kalkınmasında, bolluk ve refah içerisinde yaşamasında meslektaşlarımızın payı yadsınamaz ölçüde büyüktür, meslektaşlarımızın sorunlarının tespiti ve bu sorunlara getirilecek çözümler ülkemizin temel sorunlarına getirilecek köklü çözümlerin başlangıç adımları olacaktır, şeklinde konuştu.

Yerel Kurultaya katılan Mersin Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı Ali Haydar Ulusoy, TMMOB Yüksek Onur Kurulu Üyeleri Hulusi Sarıkaya ve Semih Temizkan da birer konuşma gerçekleştirdiler.

BURSA

TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu; Mühendis, Mimar ve Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Bursa Yerel Kurultayı 19 Ekim 2019 tarihinde MMO Bursa Şubesi Remzi Erişler Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi.

TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Bursa Yerel Kurultayı'nın açılış konuşmasını yapan TMMOB Bursa İKK Sekreteri Ferudun Tetik, "Meslektaşlarımız, insanların sınırsız talep ve isteklerine, dünyanın sınırlı kaynaklarını bilim ve tekniği kullanarak üretmeye çalışmakta, toplumsal iş bölümünde teknik bilginin üretilmesi, üretilen bilginin kamu çıkarları doğrultusunda kullanılması için emek harcamaktadır. Enerjinin, madenciliğin, iletişim ve altyapının planlanmasından üretiminde olduğu gibi; ülke sanayisi, tarımı, ormanları, doğal ve kültürel varlıkların korunmasında, gelecek kuşaklara aktarılmasında asli sorumluluk meslektaşlarımızın elindedir" ifadelerini kullandı.

GÜNCEL SORUNLARI
ve ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
İSTANBUL YEREL KURULTAYI

03 KASIM 2019

Saat: 10.30 - 17.00
ŞİŞLİ BELEDİYESİ NAZIM HİKMET
KÜLTÜR VE SANAT EVİ

Halide Edip Adıvar Mah. Darülaceze Cad. No: 9-1 Şişli
tmmobistkurultay.org

“Meslek alanlarımızın tamamını kapsayan hizmetlerin bütünü düşünüldüğünde ülkemizin kalkınmasında, halkımızın bolluk ve rahatlık içinde yaşamasında, ülke politikalarında meslektaşlarımız tarafından üretilen mühendislik, mimarlık ve planlama hizmetlerine ayrılan önemin belirleyici olduğu açıktır” diyen Tetik konuşmasına şöyle devam etti:

“Ülkemizin içine sürüklendiği ve yıkıcı etkisi her defasında daha da artan ekonomik krizlerin etkisi, meslek alanlarımızın daraltılmasına, mesleklerimize ve meslektaşlarımıza verilen önemin azalmasına neden olmuştur.

Özelleştirmeye, piyasalaştırmaya, kuralsızlaştırma ve sanayisizleştirmeye yönelik neoliberal politikaların 1980 sonrasında iktidarlar tarafından benimsenmesi sonucu meslek alanlarımız büyük darbe almıştır. Sanayi tesisleri, enerji santralleri, petrokimya ve demir-çelik tesislerimiz, tarımda üretime dayalı kuruluşlarımız, teknik hizmetler altyapımız elden çıkarılmış; sanayi ve tarımda üretime dönük tüm çabalar ortadan kaldırılmak istenmiştir.

Tüm alanlarda ithalata ve fason üretime, taşeronlaşmaya, kamu ve halka ait arazi ve mülklerin yağmalanmasına dayalı rant eksenli bir ekonomi inşa edilmiştir. Böylelikle meslek icra ettiğimiz alanlarda üzerimize düşen kamusal hizmetler ticarileştirilmiş, mesleğimizin toplumsal niteliği aşındırılmıştır.

Bu temel tespitlerden yola çıkarak Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, 45. Dönem’de düzenlediği çalıştaylar, sempozyumlar, kurultaylar ile meslektaşlarımızın sorunlarını gündeme getirmiş, üyeleri ve meslek alanlarının temel sorunlarının bizzat muhatapları tarafından tartışılarak çözüm önerileri üretilmesi amacıyla çalışmalarını sürdürmüştür.

Bu çalışmalar kapsamında, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 45. Dönem Genel Kurulu, meslektaşlarımızın güncel sorunlarının tespit edilmesi, meslektaşlarımızın çalışma ve sosyal yaşamlarında uğradığı kayıpların gündeme getirilmesi amacıyla “TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Kurultayı” düzenlenmesine karar vermiştir.

Merkezi Kurultay, Yerel Kurultaylarla örgütlenerek 25-26 Nisan 2020 tarihlerinde Ankara’da gerçekleştirilecektir. Gerçekleştirilecek olan, TMMOB Mühendis Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Kurultayı, tespit edilen sorunlara karşı üyelerimizin ortaya koyacağı çözüm önerilerinin üretilmesi için bir araya gelecek.

Sorunlarımızın çözümü için birlikte üretmeye, birlikte karar almaya ve birlikte mücadele etmeye devam ediyoruz.”

Açılış konuşmasından sonra söz alan TMMOB üyeleri mühendis, mimar ve şehir plancıları, güncel sorunlarından, çalışma ve sosyal yaşamlarında uğradıkları kayıplardan bahsederek, sorunlarını belirlediler.

İSTANBUL

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu tarafından Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri İstanbul Yerel Kurultayı, 3 Kasım 2019 tarihinde, Şişli Belediyesi Nazım Hikmet Kültür ve Sanat Evi’nde gerçekleştirildi.

Yerel Kurultayın açılış konuşması, TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Tores Dinçöz tarafından yapıldı. Kurultayın mühendis, mimar ve şehir plancılarının temel ve güncel sorunlarını tespit etmek ve bu sorunlara kalıcı birer çözüm üretmek amacıyla gerçekleştirildiğini ifade eden Dinçöz, “Mesleki sorunlarımız, ülkemizin ve halkımızın sorunlarından bağımsız olarak düşünülemez. Bu nedenle TMMOB ve üyelerinin, kamunun çıkarlarını korumak için üstlenmesi gereken sorumluluk giderek artmaktadır. Ülkemiz, halkımız, mesleğimiz ve geleceğimiz için çıkış yolu, tespit edilen sorunlara birlikte, dayanışma ile çözümler üretmekten geçmektedir.” dedi.

Tores Dinçöz’ün ardından TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Cevahir Efe Akçelik’in yaptığı çerçeve sunumunda; kriz, işsizlik, mobbing, KHK ihraçları gibi konu başlıklarına değinildi. Akçelik, mühendis, mimar ve şehir plancılarının sorunlarının çözümü noktasında, dayanışmanın önemini vurgularken, “Çıkış yolumuz tespit edilen sorunlara birlikte, dayanışma ile çözümler üretmekten geçmektedir. Tüm meslektaşlarımızı, sorunlarımızın çözümü için birlikte üretmeye, birlikte karar almaya ve birlikte mücadele etmeye çağırıyoruz.” şeklinde konuştu.

İL KOORDİNASYON KURULLARI MÜHENDİSLİK MİMARLIK HAFTASINI KUTLADI

KIRKLARELİ İKK

TMMOB Mühendislik ve Mimarlık Haftası nedeniyle Kırklareli İl Koordinasyon Kurulumuz tarafından Kırklareli Özgürlük ve Demokrasi Meydanındaki Atatürk Anıtına çelenk konularak basın açıklaması gerçekleştirildi.

TMMOB Mühendislik ve Mimarlık Haftası nedeniyle, 21 Ekim 2019 Pazartesi günü, saat 12.30’da, Kırklareli Özgürlük ve Demokrasi Meydanındaki Atatürk Anıtına TMMOB Kırklareli İl Koordinasyon Kurulu adına çelenk koyarak saygı duruşunda bulunduk. Ardından günün anla ve önemine ilişkin basın açıklaması İKK Sekreteri Dr. Erol ÖZKAN tarafından okunarak basın ve kamuoyu ile paylaşıldı.

KOCAELİ İKK

TMMOB Mühendislik ve Mimarlık Haftası nedeniyle Kocaeli İl Koordinasyon Kurulumuz 21 Ekim 2019 tarihinde gerçekleştirilen bir dizi etkinlikle Mühendislik Mimarlık Haftasını kutladı.

Mimarlar Odası Kocaeli Şubesi Tarihi Bina’da gerçekleştirilen etkinlikler basın açıklaması ve açılış konuşmaları ile başladı. Basın açıklamasının ardından The Fountainhead filmi gösterimi ve müzik dinletisi ile etkinlik son buldu.

DENİZLİ İKK

TMMOB Mühendislik ve Mimarlık Haftası nedeniyle Denizli İl Koordinasyon Kurulumuz tarafından Denizli Valiliği önünde Atatürk Anıtına çelenk konularak basın açıklaması gerçekleştirildi.

TMMOB Mühendislik ve Mimarlık Haftası nedeniyle, 21 Ekim 2019 Pazartesi günü, saat 12.30’da, Denizli Valiliği önünde Atatürk Anıtına TMMOB Denizli İl Koordinasyon Kurulu adına çelenk koyarak saygı duruşunda bulunuldu. Ardından günün anla ve önemine ilişkin basın açıklaması İKK Sekreteri Mehmet Sarıca tarafından okunarak basın ve kamuoyu ile paylaşıldı.

AYDIN VE ÇANAKKALE İKK

Mühendislik ve Mimarlık haftası nedeniyle Aydın ve Çanakkale İl Koordinasyon Kurulları 20 Ekim 2019 tarihinde Çanakkale Belediyesi Belediye Çalışanları Eğitim ve Sosyal Tesisi, Ercan Atsız Konferans Salonu’nda "Latmostan Çanakkaleye" adlı ortak bir etkinlik gerçekleştirdiler.

Etkinlikte Aydın İKK tarafından hazırlanan "Latmos'a Rahmet Geldi" adlı tiyatro oyunu ilgi ile izlendi.

BMO GENÇ 3. YAZ EĞİTİM KAMPI GERÇEKLEŞTİ

TMMOB Bilgisayar Mühendisleri Odası'nın öğrenci üyelerinin katıldığı BMO Genç 3. Yaz Eğitim Kampı 25-31 Ağustos 2019 günleri arasında Dokuz Eylül Üniversitesi Seferihisar Öğrenci Eğitim ve Dinlenme Tesisleri'nde gerçekleştirildi.

2017 yılından beri düzenlenen ve bu yıl 15 farklı üniversiteden bilgisayar mühendisliği, yazılım mühendisliği ve bilişim sistemleri mühendisliği bölümlerinde öğrenim gören lisans öğrencilerinin katıldığı yaz kampında 5 gün boyunca Web ve mobil uygulama geliştirme üzerine bir program uygulandı. Bunun yanı sıra, akşamları gerçekleştirilen kamp sohbetleri kapsamında ise akademisyenler, yöneticiler ve sektör çalışanlarının katılımı ile tecrübe paylaşımı, bilim ve kişisel gelişim üzerine oturumlar ve film gösterimleri gibi etkinlikler düzenlendi.

Web ve mobil ortamlarda çalışması hedeflenen bir uygulama geliştirmek ve son kullanıcıya açmak için bilinmesi gereken süreçler, teknik kavramlar, geliştirme araçları kamp katılımcılarına uygulamalı olarak aktarıldı.

İlk olarak Okan ÖZTÜRK MENOĞLU'nun sunumuyla gerçekleşen veritabanı kavramlarının anlatıldığı ve gerçekleştirilmek istenen uygulamanın veritabanı tasarımının yapıldığı kampta, tasarımı yapılan bu veritabanını Ali YILDIZ'ın anlatımıyla sürüm yönetim sistemleri ile kontrol edecek uygulama arayüzü geliştirildi. Devamında geliştirilen bu arayüzlerin kullanımı ile uygulamanın Web ve mobil ortamlarda kullanılabilir şekilde programlanması Sezer BAYTAR'ın anlatımıyla yapıldı. Son olarak bu uygulamayı tamamlamak için bütünleştirme ve

uygulamaya açma araçları ile nasıl kullanılacağı Fatih Mehmet KILIÇ tarafından anlatıldı.

Kamp süresince akşamları gerçekleştirilen sohbetler kapsamında BMO Yönetim Kurulu Başkanı Hülya KÜÇÜKARAS'ın konuşmacı olarak katıldığı ve bir mühendis yaklaşımıyla proje ve süreç yönetiminin ne şekilde ve nasıl doğru olacağını tecrübeleriyle anlattığı "Bir Çok görmüşün Dilinden" oturumu; Bilgisayar Mühendisi M. Harun ÖZER'in bilimi, bilimsel düşünceleri ve bilimsel yöntemlerin önemini anlattığı "Karanlık Bir Dünyada Bilimin Mum Işığı" oturumu; Bilgisayar Mühendisi Mutlu PAYASLIOĞLU'nun mesleki çalışmalarının yanı sıra uğraş verdiği "suallı belgeselciliği" hakkındaki sunumu ve bilişim bilirkişiliği hakkında yaptığı bilgilendirme; Stanford Üniversitesi'nde bir araştırma grubunda çalışmakta olan Mete Uğur Akdoğan'ın "Silikon Vadisi'nin Merak Edilenleri" oturumunda Amerika'yı, Silikon Vadisi'ni anlattığı konuşması gerçekleştirildi.

Ayrıca, yine kamp sohbetleri kapsamında TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin KORAMAZ'ın, TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Melih YALÇIN'ın ve BMO İzmir Temsilcilik Kurulu Üyesi Burak İMREK'in katılımıyla gerçekleşen "TMMOB ve Toplum için Mühendislik" oturumunda kamp katılımcılarına meslek odalarının önemi, TMMOB Örgütülüğü ve TMMOB çatısı altındaki Odaların üyeleri olan mühendis, mimar ve şehir plancılarının mesleki birikimleri ile İzmir'e ve topluma kazandırdıklarına dair örnekler ve BMO hakkında bilgiler aktarıldı.

8. MMO ÖĞRENCİ ÜYE KAMPI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Öğrenci Üye Kampı 2019, 30 Ağustos-4 Eylül 2019 tarihleri arasında İzmir Aliağa Yeni Şakran Afacan Gençlik Evi'nde gerçekleştirildi.

Türkiye'nin çeşitli şehirlerinden 61 öğrenci üyenin katılımıyla İzmir'in Aliağa ilçesine bağlı Yeni Şakran'da başlayan kamp, 30 Ağustos Cuma günü öğle saatlerinde kayıtların yapılmasıyla başladı.

MMO Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi Elif Öztürk, Teknik Görevlileri Cem Şavur, Meltem Özdemir, Ankara Şube Teknik Görevlileri Corç İşildar ve Deniz Alp Yılmaz, MMO Merkez Yayın Görevlisi Yılmaz Eren kampın organizasyonunda çeşitli görevler üstlendiler.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, MMO Yönetim Kurulu Başkanı Yunus Yener, Sekreter Üyesi Elif Öztürk, Sayman Üyesi Bedri Tekin, TMMOB Yönetim Kurulu eski Başkanı Mehmet Soğancı kamp programı kapsamında, açılışa ve oturumlarda konuşmacı olarak yer aldılar.

Kampın açılış konuşmasını MMO Yönetim Kurulu Başkanı Yunus Yener yaptı. Yener, 1996 yılında başlayan öğrenci üye çalışmalarının iki yılda bir düzenlenen öğrenci üye kurultayları ve de bu yıl beşincisi düzenlenen Öğrenci Üye Kampı ile sürdüğünü belirtti ve emeği geçen herkese teşekkür etti. Yener konuşmasında özetle, bu kampın, öğrenci üyelerin Oda kültür ve perspektiflerini kavramaları, birbiriyle kaynaşmaları ve mühendislik sorunları ile ülke ve dünya analizini birlikte yapabilmeye katkı sağlamasını, verimli, eğlenceli, dostça bir ortamda geçmesini diledi.

Yunus Yener'in ardından MMO İzmir Şube Yönetim Kurulu Başkanı Yüksel Yaşartekin de öğrencileri

selamladı. Kampın açılış oturumunda Emin Koramaz ve Mehmet Soğancı da TMMOB ve Oda örgütülüğü üzerine birer konuşma gerçekleştirdiler. Açılış konuşmalarının ardından; tanışma, kamp kuralları ve programı hakkında bilgilendirme yapıldı.

İlk günün akşam oturumunda "İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği-Risk Değerlendirme" üzerine Bedri Tekin ile söyleşi gerçekleştirildi.

Kampın ikinci günü Tanışma Atölyesi ile başladı. İkinci günün ilk söyleşisi Güncel Siyasal Gelişmeler üzerine İlhan Cihaner ile gerçekleştirildi.

Takım sporları ve bireysel spor turnuvalarının açılışı da ikinci gün gerçekleştirildi. Ayrıca kamp boyunca düzenlenen ve moderatörlüklerini öğrenci üyelerin yaptığı oturumlarda birçok konu ele alındı.

Sonraki günlerde sırasıyla, "Toplum ve Teknoloji" - Yunus Yener, "Anons" - Ercan Kesal, "Müzikli Memleket Tarihi" - Murat Meriç söyleşileri gerçekleştirildi.

Yine kampta lider eğitimler eşliğinde "Tanışma" ve "MMO Örgütülüğü" atölyeleri yapıldı.

"MMO Öğrenci Üye Örgütülüğü" başlıklı forumda, nasıl bir öğrenci üye örgütülüğü olması gerektiğine dair söz alan kamp katılımcıları görüşlerini paylaştılar.

Kamp değerlendirmesinde ise tüm katılımcıların kampa yönelik görüşleri alındı, kamp yönetiminin düşünceleri öğrenci üyeler ile paylaşıldı.

3 Eylül Salı akşamı Murat Meriç'in katılımıyla "Eski 45'likler" eşliğinde veda partisi gerçekleştirildi. Kampta ayrıca Dikili koyularında tekne turuna çıkıldı.

Kamp yaşamında birçok iş öğrenci üyeler tarafından nöbet sistemiyle ortaklaşa yapıldı. Her gün 07.30'da güne uyanış, sabah sporu ve yüzme ile başlayan günler, 09.00'daki kahvaltılarının ardından saat 10.30'da başlayan, önceden belirlenmiş konulardaki programlarla sürdü.

Bilgi yarışması, voleybol, basketbol, masa tenisi, dart, langırt ve yüzme yarışmalarının düzenlendiği kampta, yarışmalarda birinci gelen kişi, grup ve takımlara kupa, madalya ve kitap hediyeleri verildi.

4 Eylül Çarşamba günü sabahı, kahvaltının ardından kamp, tatlı yorgunluklarla, yeni arkadaşlıklarla ve örgütülük bilinciyle sona erdi.

ZMO 6. ÖĞRENCİ YAZ EĞİTİM KAMPI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası 6. Öğrenci Yaz Eğitim Kampı, ZMO-Genç üyesi öğrencilerin katılımı ile 1-7 Eylül 2019 tarihleri arasında Karşıyaka Belediyesi Yamanlar Gençlik Eğitim Merkezi'nde ZMO İzmir Şubesi yürütücülüğünde gerçekleştirildi.

Eğitim Kampı ZMO ve mesleğimizin geleceği olan öğrencilerin birlikte planlama, karar alma, üretme ve yönetme süreçlerinde deneyim kazanmasını, mesleki bilincin oluşmasını, TMMOB'nin temel ilkeleri doğrultusunda bilgi sahibi olunmasını, Oda kültür ve perspektiflerinin kavranmasını amaçlamaktadır. Bu amaçlar kapsamında, 7 gün süren kamp döneminde, çeşitli eğitimsel, sosyal ve kültürel etkinlikler düzenlendi.

1. gün; öğrenciler ZMO İzmir Şubesi tarafından karşılanarak, kampın yapılacağı tesise getirildi. ZMO-GENÇ İzmir tarafından yapılan sunumun ardından, kampın açılış konuşmaları; ZMO İzmir Şube YK Başkanı Kurtuluş BİNGÖL, ZMO Genel Merkez YK Başkanı Özden GÜNGÖR ve Karşıyaka Belediye Başkanı Dr. Cemil TUGAY tarafından yapıldı.

2. gün; TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin KORAMAZ "Demokrasi Mücadelesi ve TMMOB Örgütlülüğü", İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç SOYER "Projelerle Tarıma Bakış Açısı", Önceki Dönemler ZMO Genel Başkanı Dr. Gökhan GÜNAYDIN "Türkiye'de Bitkisel Üretim Politikaları", Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ortaç ONMUŞ "100 yılda Sulak Alanlarda Meydana Gelen Değişim",

3. gün; Adnan ÇOBANOĞLU, Gaye YILMAZ, Zerrin ÇELİK "Gıda Egemenliği Paneli", Genel Sekreter Kamil BAYRAM "TMMOB ZMO Örgütlülüğü", Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dr. Öğr. Üyesi Ahmet UHRİ "Tarım ve Beslenme Kültürünün Tarihi", Bursa Milletvekili Ziraat Mühendisi Orhan SARIBAL "Türkiye'de Hayvansal Üretim Politikaları",

4. gün; ZMO İzmir Şubesinden Ziraat Mühendisi Banu ONAN ERDAL "Ziraat Mühendislerinin Özlük Hakları", Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim

Üyesi Doç. Dr. Ali Rıza ÖZTÜRKMEN "Göbeklitepe", Ege Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Altan LÖK "Su Ürünleri Atölyesi", Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Kemal KOCABAŞ "Köy Enstitüleri Eğitimi ve Aydınlanma",

5. gün; Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Gamze SANER "Proje Hazırlama", ZMO II. Başkanı Prof. Dr. Cem ÖZKAN "Girişimcilik Atölyesi", Gazeteci-Yazar Ziraat Mühendisi M. Tefvik KIZGINKAYA "Aklın Yolu Cumhuriyet", Köy-Koop İzmir Birlik Başkanı Neptün SOYER "Tarımda Örgütlenme"

Konularında sunumlar ve konuşmalar gerçekleştirdiler.

6. gün tekne gezisi,

7. gün kamp değerlendirme yapıldı.

ZMO-Genç öğrencilerimiz ile kamp sonunda yapılan değerlendirme toplantısında, öğrencilerden; ZMO örgütlülüğüne bakışlarının olumlu yönde değiştiği, dayanışma, birlikte hareket etme ve ZMO örgütlülüğüne sahip çıkma konusunda farkındalığın arttığı, büyük bir aile ortamına benzetilen ZMO'nun bireylerinin birbirleriyle olan ilişkilerinin geliştirilmesi ve sürekliliğinin sağlanmasına katkı sağladığı, sosyal, kültürel ve mesleki bilgilerin üzerine katkı koyan bu tarz etkinliklerin sürdürülmesi ve sayısının artırılması konusunda görüş birliğine sahip olduğu, kampın ZMO ve ZMO-Genç bağının güçlenmesinde fayda sağladığına ilişkin düşüncelerin arttığı yönünde olumlu değerlendirmeler alındı.

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI genç-İMO 10. YAZ EĞİTİM KAMPI GERÇEKLEŞTİ

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası genç-İMO 10. Yaz Eğitim Kampı Seferihisar İzmir'de 2-7 Eylül 2019 tarihlerinde İMO öğrenci üyelerin katılımıyla gerçekleştirildi.

İlk gün tanışma toplantısıyla başlayan kampta akşam saatlerinde film gösterimi gerçekleştirildi. 2. gün yapılan "TMMOB ve Oda Politikaları" seminerine TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz ve İMO Yönetim Kurulu Başkanı Cemal Gökçe konuşmacı olarak katıldılar.

Seminerden sonra Tamer Özşeker eğitimliğinde farkındalık eğitimi yapıldı.

Kampa ayrıca İMO Yönetim Kurulu 2. Başkanı Cemal Akça, Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi Şükrü Erdem, Sayman Üyesi Bülent Erkul, Yönetim Kurulu Üyeleri Hüseyin Kaya, Cem Oğuz ve Necati Atıcı, Genel Sekreter Yardımcıları Bahaettin Sarı ve Ceylan Özkul ile genç-İMO üyeleri katkı sağladı.

PMOGENÇ 12. YAZ OKULU/ KAMPI ANKARA'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası'nın her yıl düzenlediği PMO Genç Yaz Okulu/Kampı bu yıl TMMOB'nin ev sahipliğinde TMMOB Teoman Öztürk Öğrenci Evi'nde 1-5 Eylül 2019 tarihlerinde düzenlendi.

KMO ÖĞRENCİLERİ 1. YAZ EĞİTİM KAMPI TAMAMLANDI

TMMOB Kimya Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen KMO öğrencilerinin katıldığı KMO 1. Yaz Eğitim Kampı Ağustos ayı sonunda tamamlandı.

Kamp, İzmir-Özdere Kalemlik Orman Kampında gerçekleştirildi. 30 Ağustosta değişik üniversitelerimizden katılan 28 öğrenci ile başlayan kamp mesleki söyleşiler, eğitim çalışmaları, drama, spor gibi aktiviteler içeriğindeki faaliyetlere sahne oldu.

PMO Genç Yaz Okulu/Kampında; Peyzaj Mimarlığı öğrencileri, akademisyenleri ve Oda Yönetim Kurulu Üyeleri, teori ve pratiğin birleştiği, kolektif üretim ve birlikte karar alma süreçlerinin örgütlülük bilinci ile bir araya geldiği bir etkinlik gerçekleştirdi.

1 Eylül 2019 tarihinde gerçekleşen tanışma toplantısında, Peyzaj Mimarları Odası'nı temsilen Oda Yönetim Kurulu Başkanı Ayşegül Oruçkaptan, Oda teknik personelleri Burak Sevim ve Bilal Emre Aslan, 14 üniversiteden 44 öğrenci katılımcı ile birlikte, Prof. Dr. Halim Perçin, Prof. Dr. Oğuz YILMAZ, Mehmet Cemil Aktaş ve Harun Kılıçoğlu büyük emek ve destek verdikler

i yaz kampında; peyzaj mimarlığı öğrencileri ile bir araya geldi.

Çalışma alanı olarak belirlenen; Mimar Kemalettin Bey tarafından Ankara'nın başkent olmasıyla birlikte, Birinci Ulusal Mimarlık Dönemi'nin anıtsal örneklerinden biri olan TCDD Garı ve yakın çevresi Yaz Okulu/Kampı çalışma alanı olarak belirlendi. Tarihi ve kültürel değerlerimizi korumak adına yapılan çalışmada yerinde inceleme yapmak için tüm katılımcılarla birlikte ikinci gün alanı gezdiler.

Peyzaj Mimarları Odası ilke ve amaçları etrafında hem mesleğin gelişimine hem de okumuş insanların ülkesine karşı olan sorumluluklarının farkındalığının bir üretim süreci olarak değerlendirildiği PMO Genç Yaz Okulu/Kampı bir kez daha umut ve başarı ile son buldu.

TMMOB 45. DÖNEM 6. DENETLEME KURULU TOPLANTISI YAPILDI

TMMOB 45. Dönem 6. Denetleme Kurulu toplantısı 18 Ekim 2019 tarihinde TMMOB'de gerçekleştirildi. Toplantıya; Denetleme Kurulu Üyeleri Halil İbrahim Yiğit, İlder Çelik, Nadir Avşaroğlu, Mehmet Nuri Hatiçoğlu, Mehmet Zeki Barutcu, TMMOB Genel Sekreteri Dersim Gül, TMMOB Saymanı Tores Dinçöz ve Muhasebe Görevlisi İhsan Aydın katıldı.

TMMOB 45. DÖNEM VI. DENETLEME KURULU RAPORU

Denetleme Tarihi : 18 Ekim 2019

Denetleme Dönemi : 01 Temmuz 2019 – 30 Eylül 2019

Denetlemeye Katılanlar: Halil İbrahim YİĞİT, Nadir AVŞAROĞLU, İlder ÇELİK, Mehmet Zeki BARUTCU, Mehmet Nuri HATIÇOĞLU

Kurulumuz yapmış olduğu toplantıda; Oturum Başkanlığına İlder ÇELİK, Oturum Yazmanlığına Nadir AVŞAROĞLU seçmiştir. Denetleme sırasında TMMOB Sayman Üyesi Tores DİNÇÖZ, TMMOB Genel Sekreteri Dersim GÜL ve Muhasebe Görevlisi İhsan AYDIN'dan mali konularda gerekli bilgiler alınmıştır.

Denetleme Kurulumuz aşağıda belirtilen hususları tespit etmiştir.

1- Yönetim Kurulu Karar Defteri incelemesinde;

a. 03 Ağustos 2019 – 04 Ekim 2019 (45.Dönem) tarihleri arasında 4 (dört) toplantı yaptığı ve 45 (kırkbeş) karar aldığı,

b. Yönetim Kurulu kararlarının usulüne uygun olarak alındığı ve imzalandığı görülmüştür.

2- Kasa incelenmesi;

18 Ekim 2019 tarihi saat 14.30 itibarıyla yapılan kasa sayımında, kasada 4.068,33 (dörtbinaltmışsekiz Türk Lirası otuzüç Kuruş) TL bulunduğu, bu rakamın muhasebe kayıtları ile uygun olduğu ve TMMOB 45. Dönem Bütçe Uygulama Esasları Yönetmeliği'nin 10. maddesine titizlikle uyulduğu görülmüştür.

3- Demirbaş Defteri incelemesinde;

Demirbaş Defteri'nin usulüne uygun ve düzenli şekilde tutulduğu görülmüştür.

4-Banka Hesapları incelemesinde;

Banka mevcutlarına ilişkin hazırlanan tutanak EK-1'dir.

5- Çek – Senet Hesapları incelenmesinde;

Çek ve senetlerin hesaplarına ilişkin hazırlanan tutanak EK-1'dir.

6- Defter ve Muhasebe kayıtlarının incelenmesinde;

Muhasebe kayıtlarının ve defterlerin usulüne uygun, titiz ve düzenli şekilde tutulduğu görülmüştür.

7- Diğer Hususlar;

a- Birlik Hissesi ödentilerini zamanında göndermeyen Odalarımıza gerekli uyarıların yapılması ve bu konuda Yönetim Kurulunun hassas davranmasına,

b- Önceki Denetleme Raporumuzda da belirtildiği üzere, Oda Denetleme Kurulu Raporları'nın, usulüne uygun ve düzenli olarak Birliğimize gönderilmesi hususunda gerekli hassasiyetin gösterilmesinin tüm odalarımıza bir kez daha hatırlatmasına,

karar verilmiştir.

tmmob
SANAYİ KONGRESİ
2019

Bunalım, Sanayi ve Mühendisler

13 - 14 Aralık 2019

İMO TEOMAN ÖZTÜRK SALONU - ANKARA

mmo.org.tr

MMOtmob

mmogenelmerkezi

tmmobMMO

tmmob
makina mühendisleri odası

Meşrutiyet Cad. No:19/6 Kızılay/Ankara
Tel: +90 312 425 21 41 Faks: +90 312 4178621
sanayikongresi@mmo.org.tr www.mmo.org.tr